

سُورَةُ النُّورِ

နယူးနော်ရ် ၂၄

အာဆ-နူရ

سُورَةُ التَّوْرِ សូរ្យោត្តិ ២៤ អាន់-នូរ

"អាន់-នូរ" ប្រែថា "រស្មី" ។ មាន ៦៤ អាយ៉ាត៍ ។

សូរ្យោត្តិទី ១០២ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្ន៎ដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្ន៎បានដាក់ សូរ្យោត្តិនេះចុះមកនៅឯម៉ាឌីណាស្ក់ ។

ប្រសិទ្ធិភាព

1. سَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ بَابَوَيْهٖ، بِإِسْنَادِهِ الْمَتَّقِدِمِ فِي فَضْلِ سُورَةِ الْكَهْفِ: عَنِ الْحَسَنِ، عَنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْمُؤْمِنِ، عَنِ ابْنِ مُسْكَانَ، عَنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «حَصِّنُوا أَمْوَالَكُمْ وَفُوجِكُمْ بِتِلَاوَةِ سُورَةِ التَّوْرِ، وَحَصِّنُوا بِهَا نِسَاءَكُمْ، فَإِنَّ مَنْ أَدَمَّنَ قِرَاءَتَهَا فِي كُلِّ يَوْمٍ، أَوْ فِي كُلِّ لَيْلَةٍ، لَمْ يَرِ أَحَدٌ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ سُوءًا حَتَّى يَمُوتَ، فَإِذَا هُوَ مَاتَ، شَبَّعَهُ إِلَى قَبْرِهِ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ، كُلُّهُمْ يَدْعُونَ وَ يَسْتَغْفِرُونَ اللَّهُ لَهُ، حَتَّى يَدْخُلَ فِي قَبْرِهِ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ : صفحة : ٤٣، ثواب الأعمال: ١٠٩).

១. [អ៊ីបនូ បាបាវីហ្ន៎]... ទទួលបានពី អ៊ីបនូ មុសកាន ដែលបានថ្លែងថា អាច្និ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ មានវចនៈថា៖ "ចូរអស់លោកពង្រឹងសុខភាពនិងអង្គជាតរបស់អស់លោកដោយសូត្រសូរ្យោត្តិ អាន់-នូរ ចូរធ្វើឲ្យនារីទាំងឡាយរបស់អស់លោកមាំមួនដោយសូរ្យោត្តិនេះ ព្រោះអ្នកណាតែងតែសូត្រសូរ្យោត្តិ នេះរៀងរាល់ថ្ងៃ ឬរៀងរាល់យប់ អ្នកនោះនឹងមិនឃើញសមាជិកគ្រួសាររបស់ខ្លួនណាម្នាក់អាក្រក់ទេ លុះអ្នកនោះស្លាប់ ។ ពេលអ្នកនោះស្លាប់ ទេវតាចិតសិបពាន់អង្គនឹងថ្លែងលាអ្នកនោះនៅឯផ្ទះអ្នកនោះ ហើយទេវតាគ្រប់អង្គនឹងសូមមមាទោសពីអល់ឡោះហ្ន៎ឲ្យអ្នកនោះ ទាល់តែអ្នកនោះបានចូលក្នុង ផ្ទះ ។" (ثواب الأعمال: 109)

2. عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْمُؤْمِنِ وَمِنْ (حَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ كَانَ لَهُ مِنَ الْحَسَنَاتِ بِعَدَدِ كُلِّ مُؤْمِنٍ وَ مُؤْمِنَةٍ عَشْرَ حَسَنَاتٍ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ : صفحة : ٤٣، حواص القرآن: ٤٥ (مخطوط)).

២. [សេចក្តីរាយការណ៍ពី ខ័រ៉ាស្ត អាល់-គូរអាន] គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពីព្រះសាស្តា عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْمُؤْمِنِ ដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ្យោត្តិនេះ អ្នកនោះនឹងបានរង្វាន់ស្មើនឹងចំនួនអ្នកមានសទ្ធា ប្រុសនិងអ្នកមានសទ្ធាស្រីគុណនឹងដប់ ។" (حواص القرآن: 45 «مخطوط»)

3. عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْمُؤْمِنِ عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي نَضْرَةَ عَنْ عَمْرِو بْنِ يَعْقُوبَ بْنِ سَالِمٍ رَفَعَهُ قَالَ: قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: لَا تُعَلِّمُوا نِسَاءَكُمْ سُورَةَ يُوسُفَ، وَ لَا تَقْرَأْنَ فِيهَا، فَإِنَّ فِيهَا الْفِتْنََ وَ عَلِمُوهُنَّ سُورَةَ التَّوْرِ فَإِنَّ فِيهَا الْمَوَاعِظَ.** (تفسير نور الثقلين , الجزء ٣ , الصفحة ٥٦٨)

៣. ទទួលបានពីយ៉ាក្នុងក្នុង ប៊ីន សាលីម យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានមិនដាច់របស់លោក ដែលបាន ថ្លែងថា អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អស់លោកកុំបង្ហាត់បណ្តានារីអស់លោកនូវសូរ៉ាត៍ យូសូហ្វ ពួកនាងមិនគម្រើសូត្រសូរ៉ាត៍នេះទេព្រោះនៅក្នុងសូរ៉ាត៍នេះមានជម្លោះ ។ ចូរបង្ហាត់ពួក នាងសូរ៉ាត៍ អាស-នូរ ព្រោះនៅក្នុងនោះមានការណែនាំ ។" (តាហ្វសៀវ នូរ អាល់-ស្វាត្រីឡែន ខណ្ឌ២៤ ហ្វាឌីស្ត្រា)

4. وَ قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ كَتَبَهَا وَ جَعَلَهَا فِي كِسَائِهِ، أَوْ فِرَاشِهِ الَّذِي يَنَامُ عَلَيْهِ، لَمْ يَحْتَلَمْ أَبَدًا...» (البرهان في تفسير القرآن الجزء 4 : صفحة : ٤٣، خواص القرآن: ٤٥ (مخطوط).)

៤. អាល់-ស្វីឌីក្វី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសរសេរសូរ៉ាត៍នេះ ហើយទុកវាក្នុងសំលៀកបំពាក់ ឬ ក្នុងគ្រែដេក អ្នកនឹងមិននោមដាក់ខោទេ ។" (خواص القرآن: 45 (مخطوط).)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

سُورَةٌ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١﴾

១. [នេះគឺ]សូរ៉ាត៍មួយដែលយើងបានបើកឲ្យដឹងនិងដាក់មកជាបង្គាប់ចាំបាច់ ។ យើងបានបើកឲ្យ ដឹងនៅក្នុងនោះនូវសញ្ញាជាក់ច្បាស់ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងយកចិត្តទុកដាក់ ។

الرَّانِيَةُ وَالرَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَيْشَهَدَ عَذَابُهُمَا طَافِعَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

២. ស្រ្តីសាងបាបខាងបទកាមមុត្តា (គឺផិតក្បត់ស្វាមីឬភរិយា ខូចកាចនឹងគ្នា រួមភេទខុសច្បាប់ជា ដើម) និងបុរសសាងបាបខាងបទកាមមុត្តា [ដោយចេតនា បើមានភ័ស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់] ចូរពួក អ្នកវាយពួកគេម្នាក់ៗមួយរយរំពាត់ ។ ចូរពួកអ្នកកុំប្រណីពួកគេទាំងពីរក្នុងការអនុវត្តតាមព្រះ សាសនាអល់ឡោះហ្ន៎ បើពួកអ្នកមានសទ្ធាចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎និងចំពោះថ្ងៃអវសាន ។ ចូរឲ្យ មានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមួយក្រុមជាសាក្សី (អ្នកពិនិត្យ) ក្នុងការធ្វើទោសអ្នកទាំងពីរនេះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១-២

1. عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ، عَنْ آدَمَ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ عَبْدِ الرَّزَّاقِ بْنِ مَهْرَانَ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، قَالَ: ... «سُورَةُ التَّوْرِ أَنْزَلْتُ بَعْدَ سُورَةِ النَّسَاءِ، وَ تَصْدِيقُ ذَلِكَ أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْزَلَ عَلَيْهِ فِي سُورَةِ النَّسَاءِ: "وَاللَّاتِي يَأْتِينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةً مِنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّى يَتَوَفَّاهُنَّ الْمَوْتُ

أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا

១. [មហ្មាម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាកុត្តប]... ទទួលបានពីមហ្មាម៉ាដូ ប៊ិន សាលីមដែលបានថ្លែងថា អាចិ យ៉ាកុត្តហ្មារ មានវចនៈថា៖ "សូរ៉េ:តុំ អាស-នូរ ត្រូវបើកឲ្យដឹងក្រោយសូរ៉េ:តុំអាស-នីសាអ៊ូ ។ សេចក្តីបញ្ជាក់ រឿងនេះនៅក្នុងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ម៉ាដែលបានបើកឲ្យព្រះអង្គដឹងក្នុងសូរ៉េ:តុំអាស-នីសាអ៊ូថា៖ [៤:១៥] បណ្តាស្រ្តីដែលត្រូវសង្ស័យថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តិអំពើលាមក ក្នុងចំណោមបណ្តាស្រ្តី (គឺជា ភរិយា) របស់ពួកអ្នក ចូរពួកអ្នករកសាក្សីដំទាស់ពួកនាងចំនួនបួននាក់ (គឺសាក្សីដែលថាពួកនាងបាន ធ្វើអំពើនោះមែន) ក្នុងចំណោមពួកអ្នក (គឺក្នុងចំណោមអ្នកមានសទ្ធា) ។ បើសិនជាពួកគេ (គឺសាក្សីទាំង បួននោះ) ថាពិតមែន ចូរពួកអ្នកយំខ្លួនពួកនាងឲ្យនៅក្នុងផ្ទះលុះដល់សេចក្តីស្លាប់ ឬលុះត្រាតែ អល់ឡោះហ្ម៉ាបើកផ្លូវឲ្យពួកនាង ។

و السَّبِيلُ الَّذِي قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "سُورَةُ أَنْزَلْنَاهَا وَ فَرَضْنَاهَا وَ أَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ الرَّائِيَةُ وَ الرَّائِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَ لَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ لِيَشْهَدَ عَذَابُهُمَا طَائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ" .

បែបបទដែលអល់ឡោះហ្ម៉ាចែងអំពីរឿងនេះគឺ៖ [២៤:១] [នេះគឺ]សូរ៉េ:តុំមួយដែលយើងបានបើកឲ្យ ដឹងនិងដាក់មកជាបង្គាប់ចាំបាច់ ។ យើងបានបើកឲ្យដឹងនៅក្នុងនោះនូវសញ្ញាដាក់ច្បាស់ ដើម្បីពួកអ្នក នឹងយកចិត្តទុកដាក់ ។ [២៤:២] ស្រ្តីសាងបាបខាងបទកាមមុត្តា (គឺផិតក្បត់ស្វាមីឬភរិយា ខូចកាចនឹង គ្នា រួមភេទខុសច្បាប់ជាដើម) និងបុរសសាងបាបខាងបទកាមមុត្តា [ដោយចេតនា បើមានភស្តុតាង គ្រប់គ្រាន់] ចូរពួកអ្នកវាយពួកគេម្នាក់ៗមួយរយរំពាត់ ។ ចូរពួកអ្នកកុំប្រណិព្វកគេទាំងពីរក្នុងការ អនុវត្តិតាមព្រះសាសនាអល់ឡោះហ្ម៉ា បើពួកអ្នកមានសទ្ធាចំពោះអល់ឡោះហ្ម៉ានិងចំពោះថ្ងៃអវសាន ។ ចូរឲ្យមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមួយក្រុមជាសាក្សី (អ្នកពិនិត្យ) ក្នុងការធ្វើទោសអ្នកទាំងពីរនេះ ។" (الكافي 2 : 1 / 27)

2. الشَّيْخُ: بِإِسْنَادِهِ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ غِيَاثِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: " وَ لَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ" ، قَالَ: «فِي إِقَامَةِ الْحُدُودِ» . وَ فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: " وَ لِيَشْهَدَ عَذَابُهُمَا طَائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ" ، قَالَ: «الطَّائِفَةُ وَاحِدٌ - وَ قَالَ - لَا يُسْتَحْلَفُ صَاحِبُ الْحَدِّ» .** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٤٥ ، التهذيب ١٥٠ / ٦٠٢ : ١٠)

២. [អាល់-ស្វែខ៍]... ទទួលបានពីកុំយ៉ាស្ត្រ ប៊ិន អ៊ីបរហ្មើមដែលបានតំណាលមកពីយ៉ាកុត្តហ្មារដែល បានតំណាលតមកពីបិតា តមកពីអាមីរុល-មុមិនីន អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ម៉ាដែលបានបើកឲ្យព្រះអង្គដឹងក្នុងសូរ៉េ:តុំអាស-នីសាអ៊ូថា៖ [២៤:២] ចូរពួកអ្នកកុំប្រណិព្វកគេទាំងពីរក្នុងការអនុវត្តិតាមព្រះសាសនាអល់ឡោះហ្ម៉ា ថា៖ "ពាក់ព័ន្ធ នឹងកម្រិតធ្វើទណ្ឌកម្មតាមច្បាប់ ។" ចំណែកឯព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [២៤:២] ចូរឲ្យមានអ្នកមានសទ្ធា ជ្រះថ្លាមួយក្រុមជាសាក្សី (អ្នកពិនិត្យ) ក្នុងការធ្វើទោសអ្នកទាំងពីរនេះ ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "[ទោះជាមាន]ម្នាក់[ក៏ដោយ] ហើយព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "អ្នកធ្វើទណ្ឌកម្មតាមច្បាប់មិនអាចនៅ ខាងក្រោយបានទេ[ពីការដាក់ទណ្ឌកម្ម] ។" (التهذيب 10 : 150 / 602)

الرَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٠﴾

៣. បុរសសាងបាបខាងបទកាមមុត្តា មិនត្រូវរៀបការជាមួយស្រីណាក្រៅពីស្រីសាងបាបខាងបទកាមមុត្តា ឬជាមួយស្រីដែលគោរពបូជារូបបដិមាទេ ។ ស្រីសាងបាបខាងបទកាមមុត្តាមិនត្រូវរៀបការជាមួយបុរសណាក្រៅពីបុរសសាងបាបខាងបទកាមមុត្តា ឬជាមួយបុរសដែលគោរពបូជារូបបដិមាទេ ។ ទាំងនេះត្រូវហាមចំពោះបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៣

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ سِرْحَانَ، عَنْ زُرَّارَةَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "الرَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً"، قَالَ: «هُنَّ نِسَاءٌ مَشْهُورَاتٌ بِالزِّنَا، وَ رِجَالٌ مَشْهُورُونَ بِالزِّنَا، شَهَرُوا وَ عُرِفُوا بِهِ، وَ النَّاسُ الْيَوْمَ بِذَلِكَ الْمَنْزِلِ، فَمَنْ أَقِيمَ عَلَيْهِ حَدُّ الزِّنَا، أَوْ مُتَّهَمٌ بِالزِّنَا، لَمْ يَنْبَغِ لِأَحَدٍ أَنْ يُنَاكِحَهُ، حَتَّى يَعْرِفَ مِنْهُ التَّوْبَةَ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٤٦ ، الكافي ١/٣٥٤ :٠)

១. [មូហាំម៉ាដ្ត ប៊ិន យ៉ាក្កុប]... ទទួលបានពី ស៊ូរ៉េត្តិដែលបានផ្ទេរថា ខ្ញុំបានសួរអាប៊ូអាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} [២៤:៣] បុរសសាងបាបខាងបទកាមមុត្តាមិនត្រូវរៀបការជាមួយស្រីណាក្រៅពីស្រីសាងបាបខាងបទកាមមុត្តា ឬជាមួយស្រីដែលគោរពបូជារូបបដិមាទេ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺស្រីដែលល្បីខាងប្រព្រឹត្តិបាបផ្លូវភេទ និងបុរសដែលល្បីខាងប្រព្រឹត្តិបាបផ្លូវភេទ ។ ពួកគេល្បីខាងបទនេះ ហើយគេទទួលស្គាល់ថាពួកគេដូចនេះមែន និងពួកមនុស្សដែលនៅក្នុងសភាពនេះ ។ ដូច្នេះបុគ្គលដែលគេបានបង្ហាញឲ្យឃើញថាបានប្រព្រឹត្តិបាបផ្លូវភេទមែន ឬដែលត្រូវចោទថាបានប្រព្រឹត្តិអំពើនោះ មិនគប្បីរៀបការជាមួយបុគ្គលនោះទេ លុះត្រាតែគេបានដឹងច្បាស់ថាបុគ្គលនោះភ្ញាក់រលឹកនិងរាងចាលលែងធ្វើអំពើនោះទៀត ។" (الكافي 5: 1/354)

2. حُمَيْدُ بْنُ زِيَادٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ سَمَاعَةَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ الْحَسَنِ الْمَيْمَنِيِّ، عَنْ أَنَانَ، عَنْ حَكَمِ بْنِ حُكَيْمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ الزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ"، قَالَ: «إِنَّمَا ذَلِكَ فِي الْجَهْرِ - ثُمَّ قَالَ - لَوْ أَنَّ إِنْسَانًا رَزَى ثَمَّ تَابَ، تَزَوَّجَ حَيْثُ شَاءَ».

២. [...] ទទួលបានពីហ្គាកាំ ប៊ិន ហ្គាគីមដែលបានតំណាលតមកពីអាប៊ូអាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} [២៤:៣] ស្រីសាងបាបខាងបទកាមមុត្តាមិនត្រូវរៀបការជាមួយបុរសណាក្រៅពីបុរសសាងបាបខាងបទកាមមុត្តា ឬជាមួយបុរសដែលគោរពបូជារូបបដិមាទេ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងជាក់ស្តែង (ឥតលាក់លៀម) ។" ហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ប្រសិនបើមនុស្សបានប្រព្រឹត្តិខុសផ្លូវភេទ ហើយភ្ញាក់រលឹករាងចាលលែងធ្វើអំពើនេះ អ្នកនោះអាចរៀបការបាននៅទីណាក៏បាន ។" (الكافي 5: 6/355)

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤١﴾

៤. ជនទាំងឡាយណាចោទបណ្តាស្រីបរិសុទ្ធដោយពុំមានសាក្សីបួនអ្នក ចូរពួកអ្នកវាយជនទាំងនោះ ម្នាក់ៗ ប៉ែតសិបរំពាត់ ហើយចូរពួកអ្នកកុំទទួលការធ្វើជាសាក្សីពីពួកគេ ចាប់ពីពេលនោះតទៅ ។ ជនទាំងនេះជាជនបំពានបំពាន ។

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٤٢﴾

៥. រៀរលែងតែជនទាំងឡាយណាដែលស្តាយក្រោយរាងចាលនិងកែខ្លួន ក្រោយពីនោះ ។ ពិតណាស់ អស់ឡោះហ្មឺទ្រង់អត់ឱន ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៤-៥

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي نَجْرَانَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ حُمَيْدٍ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، فِي الرَّجُلِ يَغْذِفُ الرَّجُلَ بِالرِّثَا، قَالَ: «يُجْلَدُ، هُوَ فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ، وَ سُنَّةِ نَبِيِّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آٰلِهِ)»**. (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٤٧، الكافي ٣/٧: ٢٠٥).

១. [មូហ្មាម៉ាដ្ច ប៊ិន យ៉ាក្កុត្វប]... ទទួលបានពី អាហ្វិ បាស្រៀរ ដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្មឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីបុរសដែលចោទប្រកាន់បុរស ថាប្រព្រឹត្តិខុសច្បាប់ផ្លូវភេទ ថា៖ "ចូរវាយបុរសនោះនឹងរំពាត់ ។ រឿងនេះមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្មឺ ^{عنه} និងក្នុងសូណាស្កុព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} ព្រះអង្គ ^{عنه} ។" (الكافي 7 : 205 / 3)

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ حَمَادٍ عَنْ حَرِيزٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «الْقَاذِفُ يُجْلَدُ ثَمَانِينَ جَلْدَةً، وَ لَا تُقْبَلُ لَهُ شَهَادَةٌ أَبَدًا إِلَّا بَعْدَ التَّوْبَةِ، أَوْ يُكَدِّبَ نَفْسَهُ، فَإِنْ شَهِدَ لَهُ ثَلَاثَةٌ وَ أَبِي وَاحِدٌ، يُجْلَدُ الثَّلَاثَةَ، وَ لَا تُقْبَلُ شَهَادَتُهُمْ، حَتَّى يَتُوبَ أَرْبَعَةً: رَأَيْنَا مِثْلَ الْمَيْلِ فِي الْمُكْحَلَةِ وَ مَنْ شَهِدَ عَلَى نَفْسِهِ أَنَّهُ زَنَى، لَمْ تُقْبَلْ شَهَادَتُهُ حَتَّى يُعِيدَهَا أَرْبَعَ مَرَّاتٍ»**. (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٤٨، تفسير القمّي ٩٦: ٢٠٢).

២. [អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ឹម]... ទទួលបានពីហ្គារីស្កុដែលបានតំណាលថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្មឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចំណែកអ្នកនិយាយបង្ខូចគេ ចូរវាយអ្នកនោះប៉ែតសិបរំពាត់ ហើយចូរកុំទទួលសក្ខីកម្មពីអ្នកនោះជាដាច់ខាត លើកលែងតែក្រោយពីបានភ្ញាក់រលឹក រាងចាលលែងធ្វើអំពើនោះទៀត ឬអ្នកនោះសារភាពកំហុសខ្លួនឯង ។ បើបីនាក់ព្រមធ្វើសាក្សីតែម្នាក់ទៀតបដិសេធ ចូរវាយបីនាក់នោះហើយចូរកុំទទួលសក្ខីកម្មពីពួកគេជាដាច់ខាត ទាល់តែបុគ្គលទីបួនថា៖ "យើងបានឃើញមែនដូចក្រហូងប៉ោត ។" អ្នកណាដែលសារភាពដាក់ខ្លួនឯងថាបានប្រព្រឹត្តិបទខុសច្បាប់ផ្លូវភេទ ចូរកុំជឿអ្នកនោះលុះត្រាតែអ្នកនោះថាបួនដង ។" (تفسير القمّي 2 : 96)

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَدُوا أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٦﴾

៦. ជនទាំងឡាយណាដែលចោទភរិយារបស់ខ្លួន[ថាពួកនាងមានសហាយស្មន់] ដោយពុំមានសាក្សី ទេក្រៅពីខ្លួនឯងផ្ទាល់ ការធ្វើសាក្សីរបស់ជនទាំងនោះ គ្រប់ៗគ្នា បិតនៅលើការស្រួចបួនដង ចំពោះអស់ឡោះហ្មឺថាខ្លួននិយាយពិត (គឺឲ្យគេស្រួចក្នុងព្រះនាមអស់ឡោះហ្មឺបួនដងថាខ្លួន និយាយពិតក្នុងការចោទភរិយារបស់ខ្លួន)

وَالْخَمِيسَةَ أَنْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٧﴾

៧. និង[ឲ្យស្រួច]លើកទីប្រាំថា សូមឲ្យបណ្តាសារបស់អស់ឡោះហ្មឺធ្លាក់មកលើខ្លួនគេ ប្រសិនបើគេ និយាយកុហក ។

وَيَذَرُوهَا عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٨﴾

៨. តែមិនធ្វើទណ្ឌកម្មលើស្រ្តី(ភរិយា)ទេ បើនាងស្រួចចំពោះអស់ឡោះហ្មឺបួនដងថាគេ (ស្វាមីរបស់ នាង)ជាអ្នកនិយាយកុហកម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកនិយាយភូតភរពិតមែន (គឺគេបាននិយាយកុហក)

وَالْخَمِيسَةَ أَنْ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٩﴾

៩. និង[ឲ្យស្រួច]លើកទីប្រាំថា សូមឲ្យព្រះពិរោធអស់ឡោះហ្មឺធ្លាក់មកលើខ្លួននាង បើគេ (ស្វាមី របស់នាង) បាននិយាយពិតមែន

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៦-៩

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ مَجْبُوبٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْحَجَّاجِ، قَالَ: إِنَّ عَبَادَ الْبَصْرِيِّ سَأَلَ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ أَنَا حَاضِرٌ كَيْفَ يُلَاعِنُ الرَّجُلُ الْمَرْأَةَ؟ فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ رَجُلًا مِنَ الْمُسْلِمِينَ أَتَى رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَرَأَيْتَ لَوْ أَنَّ رَجُلًا دَخَلَ مَنْزِلَهُ، فَوَجَدَ مَعَ امْرَأَتِهِ رَجُلًا يُجَامِعُهَا، مَا كَانَ يَصْنَعُ؟ قَالَ: «فَأَعْرَضَ عَنْهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ انْصَرَفَ ذَلِكَ الرَّجُلُ، وَ كَانَ ذَلِكَ الرَّجُلُ هُوَ الَّذِي ابْتُلِيَ بِذَلِكَ مِنْ امْرَأَتِهِ- قَالَ- فَتَزَلَّ عَلَيْهِ الْوَحْيُ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ بِالْحُكْمِ فِيهِمَا، فَأَرْسَلَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِلَى ذَلِكَ الرَّجُلِ فَدَعَاهُ، فَقَالَ لَهُ: أَنْتَ الَّذِي رَأَيْتَ مَعَ امْرَأَتِكَ رَجُلًا؟ فَقَالَ نَعَمْ. فَقَالَ لَهُ: انْطَلِقْ فَأْتِنِي بِامْرَأَتِكَ، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَدْ أَنْزَلَ الْحُكْمَ فِيكَ وَ فِيهَا».

១. មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុបបានតំណាលតមកពីអាលី ប៊ិន អ៊ីបរហ្មឺម តមកពីឪពុកលោក តមកពីអ៊ីបនូ ម៉ាស្តប៊ុប តមកពី អាប់ខុលវ៉ោះហ្មឺម៉ាន ប៊ិន អាល់-ហ្គាយ៉ាដូដែលបានតំណាលថា អុបាដូ អាល់-បាស្តរី បានសួរអាធិ អាប់ខុលឡោះហ្មឺម៉ាន^{صلوات الله عليه والسلام} ខណៈដែលខ្ញុំបាននៅទីនោះដែរ ថា៖ "តើបុរសផ្តាសានារីម្តេច ទៅ?" អាធិ អាប់ខុលឡោះហ្មឺម៉ាន^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បុរសមុស្លីមម្នាក់បានមករកវិស្វលុលឡោះហ្មឺម៉ាន^{عليه وآله} ទូលព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} ថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្មឺម៉ាន^{عليه وآله} អើយ ព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} យល់យ៉ាងណាអំពីបុរសដែលចូលទៅក្នុង ផ្ទះ ឃើញភរិយាខ្លួនកំពុងរួមដំណេកជាមួយបុរសម្នាក់ ។ តើបុរសនោះគួរធ្វើយ៉ាងណា?" វិស្វលុលឡោះហ្មឺម៉ាន^{عليه وآله} បានបែរចេញពីបុរសនោះ បុរសនោះទៅវិញ ។ បុរសនោះនៅក្នុងស្ថានភាពនេះ

មែនជាមួយភរិយាគាត់ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ បានលើកឲ្យព្រះអង្គ ជាមួយការវិនិច្ឆ័យរឿងពួកគេ ។ រីស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ បានឲ្យគេទៅហៅបុរសនោះមកជួបព្រះអង្គ ហើយបានប្រាប់បុរសនោះថា៖ "លោកឬដែលបានឃើញភរិយាខ្លួនជាមួយបុរសម្នាក់ ?" បុរសនោះបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ បានប្រាប់បុរសនោះថា៖ "ទៅនាំភរិយាលោកមក ព្រោះអល់ឡោះហ្ន៎ បានលើកឲ្យដឹងអំពីការវិនិច្ឆ័យរឿងលោកនិងនាងហើយ ។"

قَالَ: «فَأَخْضَرَهَا زَوْجَهَا، فَأَوْفَقَهُمَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، ثُمَّ قَالَ لِلزَّوْجِ: اشْهَدْ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّكَ لَمِنَ الصَّادِقِينَ فِيمَا رَمَيْتَهَا بِهِ- قَالَ- فَشَهِدَ، ثُمَّ قَالَ لَهُ: «اتَّقِ اللَّهَ. فَإِنَّ لَعْنَةَ اللَّهِ شَدِيدَةٌ ثُمَّ قَالَ لَهُ: اشْهَدْ الْخَامِسَةَ أَنْ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَيْكَ إِنْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ- قَالَ- فَشَهِدَ، ثُمَّ أَمَرَ بِهِ فُنَجِّي،

ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "បុរសនោះបានមកជាមួយភរិយាគាត់ ។ រីស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ បានកាត់អ្នកទាំងពីរទុកមួយរយៈហើយប្រាប់បុរសជាថ្មីថា៖ "តើលោកស្បថបួនដងទេ ដោយយកអល់ឡោះហ្ន៎ ជាសាក្សី ថាលោកនិយាយពិតអំពីរឿងដែលលោកចោទប្រកាន់ភរិយាលោកនោះ ?" គាត់បានស្បថ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ បានប្រាប់គាត់ថា៖ "ចូរខ្លាចអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រោះបណ្តាសាអល់ឡោះហ្ន៎ ធ្ងន់ណាស់ ។" រួចហើយព្រះអង្គ ប្រាប់គាត់ថា៖ "តើលោកព្រមស្បថជាលើកទីប្រាំទេ ថាបើលោកនិយាយកុកហាក់ បណ្តាសាអល់ឡោះហ្ន៎ នឹងធ្លាក់មលើលោក ?" គាត់បានស្បថ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ បានឲ្យគាត់នៅចាំមួយកន្លែងសិន ។

ثُمَّ قَالَ لِلْمَرْأَةِ: اشْهَدِي أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّ زَوْجَكَ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ فِيمَا رَمَاكِ بِهِ- قَالَ- فَشَهِدْتُ، ثُمَّ قَالَ لَهَا: أَمْسِكِي فَوْعَظَهَا، وَ قَالَ لَهَا: اتَّقِي اللَّهَ، فَإِنَّ غَضَبَ اللَّهِ شَدِيدٌ ثُمَّ قَالَ لَهَا اشْهَدِي الْخَامِسَةَ أَنْ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْكَ إِنْ كَانَ زَوْجُكَ مِنَ الصَّادِقِينَ فِيمَا رَمَاكِ بِهِ- قَالَ- فَشَهِدْتُ- قَالَ- فَفَرَّقَ بَيْنَهُمَا، وَ قَالَ لَهَا: لَا تَجْتَمِعَا بِنِكَاحٍ أَبَدًا بَعْدَ مَا تَلَا عَنَّا».

រួចហើយព្រះអង្គ បានប្រាប់ភរិយាគាត់ថា៖ "តើអ្នកព្រមស្បថបួនដងទេ ដោយយកអល់ឡោះហ្ន៎ ជាសាក្សី ថាប្តីរបស់អ្នកនិយាយកុកហាក់រឿងចោទប្រកាន់អ្នកនោះ ?" នារីនោះបានស្បថ ។ ព្រះអង្គ បានប្រាប់នារីនោះថា៖ "ឈប់សិន ។" ព្រះអង្គ បាននិយាយដាស់តឿននារីនោះថា៖ "ចូរខ្លាចអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រោះព្រះពិរោធអល់ឡោះហ្ន៎ ធ្ងន់ណាស់ ។" ហើយព្រះអង្គ បានប្រាប់នារីនោះថា៖ "តើអ្នកព្រមស្បថជាលើកទីប្រាំទេថាព្រះពិរោធអល់ឡោះហ្ន៎ នឹងធ្លាក់កលើអ្នក បើប្តីអ្នកនិយាយពិតរឿងចោទប្រកាន់អ្នកនោះ ?" ភរិយានោះបានស្បថ ។ ព្រះសាស្ត្រា ក៏បានបំបែកអ្នកទាំងពីរហើយប្រាប់អ្នកទាំងពីរថា៖ "កុំរួមដំណេកជាមួយគ្នាជាដាច់ខាត បន្ទាប់ពីអស់លោកបានផ្តាសាគ្នាហើយ ។"

(الكافي 6: 163 / 4)

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ، وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

១០. បើពុំមានព្រះការព្រួយបារម្ភរបស់អល់ឡោះហ្ន៎មកលើពួកអ្នក និងព្រះធម៌មេត្តារបស់ព្រះអង្គទេ [ព្រះអង្គប្រាកដជាដាក់ទណ្ឌកម្មពួកអ្នកភ្លាមៗ] ។ ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះខន្តី ព្រះអង្គ គឺព្រះមុនិរាជ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១០

1. الْعَبَّاشِيُّ: عَنْ زُرَّارَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ حُمْرَانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ" قَالَ: «فَضْلُ اللَّهِ: رَسُولُهُ، وَرَحْمَتُهُ: وَلَايَةُ الْأَئِمَّةِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)». ** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٥٢)

១. អាល់-អែប៉ាស៊ីបានថ្លែងថា ស៊ូរ៉េ: បានតំណាលតមកពី អាប៊ូ យ៉ាក្រូប្យាវ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដូចហ្នាំរ៉នដែរ ដែលបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អុប្បាលឡេ: ហ្នាំ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡេ: ហ្នាំ ^{تعالى} [២៤:១០] បើពុំ មានព្រះការុញ្ញហឫទ័យរបស់អស់ឡេ: ហ្នាំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏ស្វីលុលឡេ: ហ្នាំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះធម៌មេត្តារបស់ព្រះអង្គទេ ថា: "ព្រះការុញ្ញហឫទ័យរបស់អស់ឡេ: ហ្នាំ ^{صلوات الله عليه والسلام} គឺស្វីលុលឡេ: ហ្នាំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះធម៌មេត្តារបស់ព្រះអង្គ គឺ ^{عز وجل} វីឡាយ៉ាស៊ុរបស់អ៊ីម៉ា ^{عليه السلام} ។" (1: 207 / 260) **

2. عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفُضَيْلِ، عَنِ الْعَبْدِ الصَّالِحِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «الرَّحْمَةُ: رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، وَ الْفَضْلُ: عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». ** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٢ , الصفحة ١٣٨)

២. មូហាំម៉ាដ្ន ប៊ិន អាល់-ហ្វាដ្នីលបានតំណាលតមកពីអុប្បាល-ស្វីលុល: ហ្នាំ ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ាទី៧ ^{صلوات الله عليه والسلام}) ដែលមានវចនៈថា: "ព្រះការុញ្ញហឫទ័យគឺស្វីលុលឡេ: ហ្នាំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះធម៌មេត្តាគឺអុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាប៊ូ គ្លីលីប ^{عليه السلام} ។" (1: 209 / 261) **

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِآلِفِكَ غَضَبَةٌ مِّنْكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُمْ بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ أَمْرٍ مِّنْهُمْ مَا أَكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١﴾

១១. នរូជន (គឺពួកមានពុតត្បិត) ដែលនាំមកនូវវិចិត្រវិធាន (ការប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ដោយវាចា) ជាក្រុមមួយ ក្នុងចំណោមពួកអ្នក (ពួកគេជាបក្សពួកមួយ) ។ ចូរពួកអ្នកកុំគិតថានេះជាហេតុអាក្រក់សម្រាប់ ពួកអ្នក ផ្ទុយទៅវិញ វាជាអ្វីមួយដែលល្អសម្រាប់ពួកអ្នក (ជាការល្បួងពិសោធន៍) ។ ពួកគេរាល់គ្នា នឹងលឺអែកបាបដែលខ្លួនបានសាង ។ ឯបុគ្គលណាមួយក្នុងចំណោមពួកគេដែលលឺអែកបាបធំ ជាងគេ អ្នកនោះនឹងត្រូវទទួលទោសធ្ងន់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១១

1. فِي كِتَابِ عِلَلِ الشَّرَائِعِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْقَاصِرِ قَالَ قَالَ لِي أَبُو جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَمَا لَوْ قَامَ قَائِمُنَا وَدَّتِ الْحَمِيرَاءُ حَتَّى يَجْلِدَهَا الْحَدُّ، وَ حَتَّى يَنْتَقِمَ لِابْنَةِ مُحَمَّدٍ فَاطِمَةَ عَلَيْهَا السَّلَامُ مِنْهَا، قُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ وَ لَمْ يَجْلِدْهَا؟ قَالَ: لِفِرْيَتِهَا عَلَى أُمَّ إِبْرَاهِيمَ، قُلْتُ: فَكَيْفَ أَحْرَهُ اللَّهُ لِلْقَائِمِ؟ فَقَالَ: لِأَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى بَعَثَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ رَحْمَةً وَ بَعَثَ الْقَائِمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ نِقْمَةً. (تفسير نور الثقلين , الجزء ٣ , الصفحة ٤٦٦)

១. សាត្រា អ៊ីឡាល់ អាល់-ស្វារីអ៊ីអ៊ី យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់អាប់ខុលវ៉េហ្វ័រម៉ាន អាល់-គូស្វយ័រដែលបានថ្លែងថា អាហ្វិ យ៉ុក្តុហ្វារ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "បើអាល់-ក្លីអ៊ីម صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام យើង عَلَيْهِمُ السَّلَام ងើបឡើង អាល់-ហ្វិម៉ែរីអ៊ី (គឺអ៊ែស្វាស្ត) នឹងត្រូវត្រឡប់មកវិញ លុះត្រាតែត្រូវវាយតាមកម្រិតច្បាប់ និង លុះត្រាតែព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام បានសងសឹកនាងឲ្យព្រះរាជបុត្រីរបស់មហាម៉ាដូ عَلَيْهِمُ السَّلَام ហ្វាទ្វីម៉ាស្ត صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ។" ខ្ញុំបាន ទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ហេតុអ្វីនាងនឹងត្រូវវាយ ?" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام មានវចនៈថា៖ "ព្រោះតែបាននិយាយបង្កាច់មាតា (គឺម៉ារីយ៉ាស្ត គុបទីយ៉ាស្ត) របស់អ៊ីបរីហ្វីម صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام (រាជ បុត្ររបស់វិស្វលុលឡោះហ្វី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام) ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ហេតុអ្វីអស់ឡោះហ្វី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ពន្យារព្រឹត្តិការណ៍នេះឲ្យ អាល់-ក្លីអ៊ីម صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ?" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام មានវចនៈថា៖ "ពីព្រោះអស់ឡោះហ្វី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام បានចាត់បញ្ជូនមហាម៉ាដូ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام មកជាព្រះការព្រាហ្វិយ អាល់-ក្លីអ៊ីម صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ជាអ្នកសងសឹក ។" (តាហ្វ័ស្វេរ នូរ អាល់-ស្វារីក្លីឡែន ខណ្ឌ ២១ ហ្វាទ្វីស្ត១៩៩)

2. الْحُسَيْنُ بْنُ حَمْدَانَ الْخُصْبِيُّ: بِإِسْنَادِهِ عَنِ الرَّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ لِمَنْ يَحْضُرُهُ مِنْ شِيعَتِهِ: «هَلْ عَلِمْتُمْ مَا قَدَفْتُ بِهِ مَارِيَةَ الْكَافُطِيَّةَ، وَ مَا أُدْعِيَ عَلَيْهَا فِي وِلَادَتِهَا إِبْرَاهِيمَ بْنِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)؟ فَقَالُوا: يَا سَيِّدَنَا، أَنْتَ أَعْلَمُ، فَحَرِّبْنَا.

២. អាល់-ហ្វិសែនី ប៊ីន ហ្វាដ្វាន់ អាល់-ខ្លីស្តីប៊ី យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក បានតំណាលតមកពី អាល់-វីដ្វី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ដែលមានវចនៈប្រាប់បណ្តាអ្នកដែលបាននៅជុំជាមួយព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ដែលជាស្ត្រីអាស្តុព្រះ អង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام នោះថា៖ "អស់លោកដឹងទេថា ម៉ារីយ៉ាស្ត អាល់-ក្លីបទីយ៉ាស្ត ត្រូវគេនិយាយបង្កាច់អំពីរឿងអ្វី តើគេចោទព្រះនាងអ្វីខ្លះ រឿងព្រះរាជទារកព្រះនាងឈ្មោះអ៊ីបរីហ្វីម صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ដែលជាព្រះរាជបុត្ររបស់ វិស្វលុលឡោះហ្វី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام នោះ ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "ព្រះបរមគ្រូអស់ទូលបង្គំទ្រង់ញាណដាច់គេ ។ សូម ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ប្រាប់អស់ទូលបង្គំផង ។"

فَقَالَ: «إِنَّ مَارِيَةَ أَهْدَاهَا الْمَقْوُوسُ إِلَى جَدِّي رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَحَطَّيْتُ بِهَا مِنْ دُونِ أَصْحَابِهِ، وَ كَانَ مَعَهَا حَادِمٌ مَسْخُوحٌ، يُقَالُ لَهُ: جُرَيْجٌ، وَ حَسَنٌ إِسْلَامُهُمَا وَ إِيْمَانُهُمَا،

ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام មានវចនៈថា៖ "ស្តេចមូក្លេត្វិស (ស្តេចប្រទេសអេស៊ីបត) បានប្រទានម៉ារីយ៉ាស្តឲ្យទៅ វិស្វលុលឡោះហ្វី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ព្រះអយ្យកោ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ខ្ញុំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ដូច្នោះព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام បានព្រះនាងក្រៅពីបណ្តាសារកងទៀត របស់ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ។ មានបុរសគម្រៀមម្នាក់នៅជាមួយព្រះនាង ឈ្មោះថាយ្វីយ៉ាហ្វី ។ អ្នកទាំងពីរជា មុស្លីម មានអ៊ីម៉ាន់ល្អ ។

ثُمَّ مَلَكَتْ مَارِيَةَ قَلْبَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَحَسَدَهَا بَعْضُ أَزْوَاجِهِ، فَأَقْبَلَتْ عَائِشَةُ وَ حَفْصَةُ تَشْكِيَانِ إِلَى أَبِيئِهِمَا مِثْلَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِلَى مَارِيَةَ، وَ إِيْتَارَهُ إِبَاهَا عَلَيْهِمَا، حَتَّى سَوَّلَتْ لَهُمَا وَ لِأَبَوَيْهِمَا أَنْفُسَهُمَا بِأَنْ يَفْذُوا مَارِيَةَ بِأَنَّهَا حَمَلَتْ بِإِبْرَاهِيمَ مِنْ جُرَيْجٍ، وَ هُمْ لَا يَظُنُّونَ أَنَّ جُرَيْجًا حَادِمٌ،

វិស្វលុលឡោះហ្វី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام សព្វព្រះហឫទ័យម៉ារីយ៉ាស្ត មហេសីខ្លះរបស់ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ច្រណែនព្រះនាង ។ ដូច្នោះអ៊ែស្វាស្តនិងហ្វាហ្វ័ស្វេរត្ត្វបានទៅប្តឹងឪពុកខ្លួន ថាវិស្វលុលឡោះហ្វី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام លំអៀងទៅខាង ម៉ារីយ៉ាស្ត ស្រឡាញ់ម៉ារីយ៉ាស្តជាងខ្លួន ដល់ថ្នាក់រឿងនេះធ្វើឲ្យមហេសីទាំងពីរនិងឪពុកខ្លួននិយាយ

បង្ខំមារីយ៉ាសុំថាព្រះនាងមានផ្ទៃពោះអ៊ុំបរិបូណ៌ជាមួយយូរ៉េម ។ អ្នកទាំងពីរ (គឺ អាថូ បាការ និង អ៊ុំមារី) មិនជឿថាយូរ៉េមជាបម្រើទេ ។

فَأَقْبَلَ آبَاؤُهَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَهُوَ جَالِسٌ فِي مَسْجِدِهِ، فَجَلَسَا بَيْنَ يَدَيْهِ، ثُمَّ قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَا يَحِلُّ لَنَا، وَ لَا يَسْعُنَا أَنْ نَكْتُمَ عَلَيْكَ مَا يَظْهَرُ مِنْ حَيَاتِهِ وَاقِعَةٍ بِكَ. قَالَ: مَاذَا تَقُولَانِ!؟

ឪពុកមហេសីទាំងពីរបានមកជួបរិស្វលុលឡោះហ្មឺន ។ រិស្វលុលឡោះហ្មឺននៅក្នុងម៉ាស័យដូដូព្រះអង្គ ។ អ្នកទាំងពីរអង្គុយទល់មុខព្រះអង្គ ទូលថា៖ "រិស្វលុលឡោះហ្មឺនអើយ ទូលបង្គំទាំងពីរនាក់មិនអាចបណ្តែតបណ្តោយ បិទបាំងព្រះអង្គ មិនឲ្យដឹងរឿងក្បត់ព្រះអង្គនោះបានទេ ។" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "លោកទាំងពីរកំពុងនិយាយអ្វី ?"

قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ جُرَيْمًا يَا أَيُّ مِنْ مَارِيَةَ بِالْفَاحِشَةِ الْعُظْمَى، وَإِنَّ حَمَلَهَا مِنْ جُرَيْمٍ، وَ لَيْسَ هُوَ مِنْكَ.

អ្នកទាំងពីរបានទូលថា៖ "រិស្វលុលឡោះហ្មឺនអើយ យូរ៉េមបានទៅរកមារីយ៉ាសុំក្នុងបំណងលាមកព្រះនាងមានផ្ទៃពោះជាមួយយូរ៉េម មិនមែនមានផ្ទៃពោះជាមួយព្រះអង្គទេ ។"

فَارْتَدَّ وَجْهُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَ تَلَوْنَ، وَ عَرَضَتْ لَهُ سَهْوَةٌ لِعِظَمِ مَا تَلَقَّيَاهُ بِهِ، ثُمَّ قَالَ: وَجُحْكُمَا، مَا تَقُولَانِ؟

ព្រះសាស្តា មានព្រះភក្ត្រក្រហមហើយស្លាំង[ដោយសារកំហឹង] ។ ភាពអាសគ្រាមខ្លាំងក្នុងសម្តីដែលអ្នកទាំងពីរជះមកលើព្រះអង្គនោះបានលេចច្បាស់ឡើង ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "អបមង្គលលើអស់លោក ។ អស់លោកថាអ្វីហ្នឹង ?"

قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّا خَلَفْنَا جُرَيْمًا وَ مَارِيَةَ فِي مَشْرَبَتَيْهَا - يَغْتَبَانِ حُجْرَتَهَا - وَ هُوَ يُفَاكِهِمَا، وَ يُلَاعِبُهُمَا، وَ يَرُومُ مِنْهَا مَا يَرُومُ الرِّجَالُ مِنَ النِّسَاءِ، فَابْعَثْ إِلَى جُرَيْمٍ، فَإِنَّكَ بَجْدِهِ عَلَى هَذِهِ الْحَالِ، فَأَنْفَعُ فِيهِ حُكْمُ اللَّهِ.

ពួកគេបានទូលថា៖ "រិស្វលុលឡោះហ្មឺនអើយ យើងទុកចោលយូរ៉េមនិងមារីយ៉ាសុំនៅក្នុងកន្លែងភេសជ្ជៈ - ពោលគឺ ក្នុងបន្ទប់ព្រះនាង - វាបានអង្អែលព្រះនាង លេងប្រលែងជាមួយព្រះនាង ។ វាបំបង់ចង់បានពីព្រះនាងនូវអ្វីដែលបុរសចង់បានពីស្ត្រី ។ ដូច្នេះ សូមព្រះអង្គចាត់បញ្ជូនអ្នកណាម្នាក់ទៅជួបយូរ៉េម ព្រះអង្គនឹងបានឃើញវានៅក្នុងសភាពនេះ ហើយសូមព្រះអង្គវិនិច្ឆ័យរឿងវាដោយព្រះរាជក្រឹត្យអស់ឡោះហ្មឺន ។"

فَانْتَهَى النَّبِيُّ إِلَى عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، ثُمَّ قَالَ: يَا أَبَا الْحَسَنِ، فُؤْمٌ - يَا أَخِي - وَ مَعَكَ ذُو الْفَقَارِ، حَتَّى تَمْضِيَ إِلَى مَشْرَبَةِ مَارِيَةَ، فَإِنَّ صَادِقَتَهَا وَ جُرَيْمًا كَمَا يَصِفَانِ، فَأَحْمِدُهُمَا بِسَيِّفِكَ ضَرْبًا.

ព្រះសាស្តា បែរទៅរកអាឡី ហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "អាថូ អាល់-ហ្វាសាន់ អើយ ប្អូន ប្អូន ចូរអ្នកក្រោកឡើង ។ ចូរអ្នកយក ស៊ុល-ហ្ស៊ីកូរ (ដាវ) ទៅកាន់កន្លែងភេសជ្ជៈ ។"

ម៉ារីយ៉ាស៊ូ ។ បើគេទាំងពីរនាក់នេះនិយាយពិត ឯយូរវ័យហ្ន៎ដូចពួកគេថាមែននោះ ចូរអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រហារពួកគេទាំងពីរនាក់នោះដោយដាវអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ។"

فَقَامَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ اتَّشَحَّ بِسِنْفِهِ وَ أَخَذَهُ تَحْتَ تِيَابِهِ، فَلَمَّا وَلَّى مِنْ بَيْنِ يَدَيْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، انْتَشَى إِلَيْهِ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَكُونُ فِي مَا أَمَرْتَنِي كَالسَّكَّةِ الْمَحْمِيَّةِ فِي الْعُهْنِ، أَوْ الشَّاهِدِ يَرَى مَا لَا يَرَى الْعَائِبُ؟

អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានងើបឡើង យកដាវដាក់ក្នុងអាវ ។ តែពេលចាកចេញពីព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឱនទៅរកព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} ហើយទូលថា៖ "រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلى الله عليه وآله} អើយ ក្នុងរឿងព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} ប្រើទូលបង្គំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ធ្វើនោះ ទូលបង្គំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រៀបបាននឹងកាំបិតលាក់ក្នុងសំឡី ឬបុគ្គលដែលមានវត្តមាននឹងឃើញអ្វីដែលបុគ្គលអវត្តមានមិនឃើញ ?"

فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): فَذَيْتُكَ يَا عَلِيُّ، بَلِ الشَّاهِدِ يَرَى مَا لَا يَرَى الْعَائِبُ.

ព្រះសាស្តា ^{صلى الله عليه وآله} បានប្រាប់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ ខ្ញុំ ^{صلى الله عليه وآله} សូមលះបង់ជីវិតដើម្បីអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ! បុគ្គលដែលមានវត្តមាននឹងឃើញអ្វីដែលបុគ្គលអវត្តមានមិនឃើញ ។"

فَأَقْبَلَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ سَيْفُهُ فِي يَدِهِ، حَتَّى تَسَوَّرَ مِنْ فَوْقِ مَشْرَبَةِ مَارِيَّةَ، وَ هِيَ فِي جُوفِ الْمَشْرَبَةِ جَالِسَةٌ، وَ جُرَيْجٌ مَعَهَا يُؤَدِّبُهَا بِأَدَابِ الْمُلُوكِ، وَ يَقُولُ لَهَا: عَظَمِي رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ لَبِيهِ، وَ كَرَمِيهِ، وَ نَحْوَ هَذَا الْكَلَامِ، حَتَّى انْتَقَتْ جُرَيْجٌ إِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ سَيْفُهُ مَشْهُورٌ فِي يَدِهِ،

អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានចេញទៅ ដាវក្នុងដៃ ទៅឃ្នាំមើលកន្លែងភេសជ្ជៈម៉ារីយ៉ាស៊ូពីខាងលើ ។ ព្រះនាងអង្គុយក្នុងបន្ទប់ យូរវ័យហ្ន៎នៅជុំជាមួយព្រះនាង ជាជំនួយការរបស់ព្រះនាងក្នុងឋានៈជាទាសៈ គាត់បានប្រាប់ព្រះនាងថា៖ "សូមព្រះនាងគោរពរស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلى الله عليه وآله} ស្តាប់ព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} ឲ្យកិត្តិយសព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} សម្តីប្រហាក់ប្រហែលនេះ ។ ហើយយូរវ័យហ្ន៎បានបែរទៅរកអាមីរុល-មុមីនី ^{صلوات الله عليه والسلام} កាន់ដាវសស្លាចក្នុងដៃ ។

فَفَزَعَ جُرَيْجٌ إِلَى نَحْلَةٍ فِي الْمَشْرَبَةِ، فَصَعَدَ إِلَى رَأْسِهَا، فَانزَلَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَى الْمَشْرَبَةِ، وَ كَشَفَتِ الرِّيحُ عَنْ أَنْوَابِ جُرَيْجٍ، فَإِذَا هُوَ حَادِمٌ مَمْسُوحٌ، فَقَالَ لَهُ: انزِلْ يَا جُرَيْجُ. فَقَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، آمِنًا عَلَى نَفْسِي؟ فَقَالَ: آمِنًا عَلَى نَفْسِكَ.

យូរវ័យហ្ន៎ភ័យស្លន់ រត់ទៅរកដើមលម្អើនៅក្នុងកន្លែងភេសជ្ជៈនោះ ឡើងដើមនោះដល់ចុង ។ អាមីរុល-មុមីនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ចុះមកក្នុងកន្លែងភេសជ្ជៈនោះ ។ ខ្យល់បក់សំលៀកបំពាក់យូរវ័យហ្ន៎បើងឡើង បណ្តាលឲ្យឃើញថាយូរវ័យហ្ន៎ជាបម្រើគម្រៀវម្នាក់ (អ្នកបម្រើដែលគេបានកាត់លិច) ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់គាត់ថា៖ "យូរវ័យហ្ន៎អើយ ចុះមក !" គាត់បានថា៖ "អាមីរុល-មុមីនី ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ ទូលបង្គំផុតភ័យទេ ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកផុតភ័យ ។"

فَنَزَلَ جُرَيْجٌ، وَ أَخَذَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِيَدِهِ، وَ جَاءَ بِهِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَأَوْقَفَهُ بَيْنَ يَدَيْهِ، فَقَالَ لَهُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ جُرَيْجًا حَادِمٌ مَمْسُوحٌ.

យូរ៉េយ័ហ្គីក៏ចុះមកវិញ ។ អាមីរុល-មុមីនីន صَلَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានចាប់ដៃគាត់នាំទៅជួបរ៉ស្តិលុលឡោះហ្គី صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ទៅ លប់ពីមុខព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ហើយទូលព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ថា៖ "រ៉ស្តិលុលឡោះហ្គី صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ អើយ យូរ៉េយ័ហ្គីជាបម្រើ គម្រៀវ!"

قَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) [وَجْهَهُ إِلَى الْجِدَارِ]، فَقَالَ: خَلَّ لَهْمَا نَفْسَكَ - لَعْنَهُمَا اللَّهُ - يَا جُرَيْجُ، حَتَّى يَتَبَيَّنَ كَذِبُهُمَا، وَ خَزِيُّهُمَا، وَ جُرُؤَتْهُمَا عَلَى اللَّهِ، وَ عَلَى رَسُولِهِ.

រ៉ស្តិលុលឡោះហ្គី صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ បានបែរទៅរកជញ្ជាំង មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នករួចខ្លួន យូរ៉េយ័ហ្គីអើយ ។ សូម អល់ឡោះហ្គី صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ដាក់បណ្តាសាបុគ្គលទាំងពីរនាក់នោះ ។ រថីទុច្ចរិត សេចក្តីអាម៉ាស់និងបទឧក្រិដ្ឋរបស់ ពួកគេទាំងពីរចំពោះអល់ឡោះហ្គី صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ និងចំពោះព្រះសាស្តា صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ បានលេចច្បាស់ឡើងហើយ ។"

فَكَشَفَ عَنْ أَتْوَابِهِ، فَإِذَا هُوَ خَادِمٌ مُمْسُوحٌ، فَأَسْقَطَا يَدَيَّ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَ قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، التَّوْبَةُ، اسْتَغْفِرُ لَنَا. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): لَا تَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمَا، فَمَا يَنْفَعُكُمَا اسْتِغْفَارِي وَ مَعَكُمْ هَذِهِ الْجُرُؤَةُ،

គាត់បានបើកសំលៀកបំពាក់ បញ្ជាក់ឲ្យឃើញថាគាត់ជាបម្រើគម្រៀវម្នាក់ ។ បុគ្គលទាំងពីរនាក់ (គឺ អាថ្មី បាការ និង អ៊ូម៉ារ) ដាក់ខ្លួនចុះពីមុខរ៉ស្តិលុលឡោះហ្គី صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ទូលថា៖ "រ៉ស្តិលុលឡោះហ្គី صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ អើយ ! សូមសារភាពកំហុស ។ សូមព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ លើកលែងទោសឲ្យអស់ទូលបង្គំផង !" រ៉ស្តិលុលឡោះហ្គី صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គី صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ មិនបែរមករកអស់លោកវិញ[ដោយការអាណិតអាសូរ]ទេ ។ ដូច្នេះ ការសូមឲ្យលើកលែងទោសរបស់ខ្ញុំ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ មិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់អស់លោកទេ ។ នោះគឺសេចក្តី ព្រហ្មើនរបស់អស់លោក ។"

فَأَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِمَا: "الَّذِينَ يَزْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعِنُوا فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ * يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَ أَيْدِيهِمْ وَ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ" .» (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٥٣، الهداية الكبرى: ٢٩٧).

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្គី صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [២៤:២៣] នូវជនទណ្ឌដែលចោទស្ត្រីបរិសុទ្ធ ស្ត្រីគ្មាន កំហុស[អំពើអាក្រក់] ស្ត្រីមានសទ្ធាជ្រះថ្លា នូវជននោះនឹងត្រូវបណ្តាសាទាំងក្នុងលោកនេះនិងលោក មុខ នូវជននោះនឹងទទួលរងនូវទណ្ឌកម្មដ៏ធ្ងន់ ។ [២៤:២៤] នាថ្ងៃដែលអណ្តាត ដៃ ជើងពួកគេនឹងធ្វើ សាក្សីប្រឆាំងពួកគេ អំពីអំពើដែលពួកគេបានប្រព្រឹត្ត ។" (297) (الهداية الكبرى: 297)

لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنفُسِهِنَّ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ ﴿١٢﴾

១២. ហេតុអ្វី ពេលដែលពួកអ្នកបានឮពាក្យបង្គាប់នោះ បណ្តាបុរសអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានិងបណ្តាស្ត្រី អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមិនគិតថាខ្លួនពួកគេល្អ ហើយថា៖ "នេះជាពាក្យបង្គាប់ដ៏ជាក់ស្តែង ?"

لَوْلَا جَاءُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةٍ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٣﴾

១៣. ហេតុអ្វីពួកគេមិននាំមកនូវសាក្សីបួននាក់ក្នុងរឿងនេះ? តែបើពួកគេមិនមានសាក្សីទេ សម្រាប់អស់ឡោះហ្ន៎ ពួកគេនោះឯងជាអ្នកភូតភរ ។

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾

១៤. បើពុំមានព្រះការុណ្ណហឫទ័យរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ និងព្រះធម៌មេត្តារបស់ព្រះអង្គលើពួកអ្នកក្នុងលោកនេះនិងលោកមុខទេ ច្បាស់ជាទណ្ឌកម្មដ៏ធំធាក់មកលើពួកអ្នកដោយសារតែសំដីដែលពួកអ្នកបានសាបព្រោះនោះ:

إِذْ تَلَقَوْنَهُ بِالسَّتِيكَمُ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾

១៥. ពេលពួកអ្នកបានទទួលសម្តីមូលបង្គាប់នោះដោយអណ្តាតពួកអ្នក ហើយពេលដែលពួកអ្នកបាននិយាយដោយមាត់ពួកអ្នកផ្ទាល់នូវអ្វីដែលពួកអ្នកមិនដឹងសោះនោះ ហើយពួកអ្នកគិតថាវាជារឿងតូចតាច តែសម្រាប់អស់ឡោះហ្ន៎វិញ វាជារឿងធំសម្បើមណាស់ ។

وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾

១៦. ពេលពួកអ្នកបានឮសម្តីមូលបង្គាប់នោះ ហេតុអ្វីពួកអ្នកមិនថា: "យើងមិនគប្បីនិយាយរឿងនេះទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មហារុងរឿង! នេះជាពាក្យបង្គាប់ដ៏សម្បើម[ដែលពួកនិយាយបង្គាប់មានពុតត្បិតសាបព្រោះ:]?"

يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٦﴾

១៧. អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ដាស់តឿនពួកអ្នកមិនឲ្យប្រព្រឹត្តអំពើនេះឡើងវិញជាដាច់ខាត បើពួកអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា[ពិតប្រាកដ] ។

وَيُذَكِّرُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الأَيْدِيَّ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٧﴾

១៨. អស់ឡោះហ្ន៎អធិប្បាយបំភ្លឺបណ្តាព្រះសញ្ញាដល់ពួកអ្នក ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណសព្វសារពើព្រះអង្គជាព្រះមុនីរាជ ។

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ ءَامَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾

១៩. នូវជនណាដែលចូលចិត្តសាបព្រោះ[និងប្រព្រឹត្ត] នូវពាក្យអាស្រូវអំពីបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានូវជននោះនឹងរងទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ទាំងក្នុងលោកនេះនិងលោកខាងមុខ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណ ឯពួកអ្នកមិនដឹងទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១២-១៩

1. مُحَمَّدٌ بْنُ يَعْقُوبَ: عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، قَالَ: «مَنْ قَالَ فِي مُؤْمِنٍ مَا رَأَيْتُهُ عَيْنَاهُ، وَ سَمِعْتُهُ أَدْنَاهُ، فَهُوَ مِنَ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "إِنَّ الَّذِينَ يُجِبُونَ أَنْ تَشِيَعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ"».

១. [មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុប] ទទួលបានពី អាធិ អ៊ីម៉ែរដែលបានមកពីមិត្តលោកម្នាក់ដែលបានមកពី អាធិ អាប់ខុលឡោះហ្គី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានចែន:ថា: "អ្នកណានិយាយអំពីអ្នកមានសទ្ធាអ្វីដែលខ្លួនមិនបាន ឃើញផ្ទាល់ភ្នែកទេ មិនបានឮផ្ទាល់ត្រចៀកទេ អ្នកនោះនៅក្នុងចំណោមបុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្គី ^{عليه السلام} មាន ព្រះបន្ទូលថា: [២៤:១៩] នូវជនណាដែលចូលចិត្តសាបព្រោះ:[និងប្រព្រឹត្ត]នូវពាក្យអាស្រូវអំពី បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា នូវជននោះនឹងរងនូវទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។" (الكافي 2: 166)

2. سَهْلُ بْنُ زِيَادٍ عَنْ يَحْيَى بْنِ الْمُبَارَكِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَبَلَةَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفُضَيْلِ عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الْأَوَّلِ (عليه السلام) قَالَ قُلْتُ لَهُ جُعِلْتُ فِدَاكَ الرَّجُلُ مِنْ إِخْوَانِي يَبْلُغُنِي عَنْهُ الشَّيْءُ الَّذِي أَكْرَهُهُ فَأَسْأَلُهُ عَنْ ذَلِكَ فَيُنْكِرُ ذَلِكَ وَ قَدْ أَحْبَبْتَنِي عَنْهُ قَوْمٌ ثِقَاتٌ فَقَالَ لِي يَا مُحَمَّدُ كَذَّبَ سَمْعَكَ وَ بَصَرَكَ عَنْ أَخِيكَ فَإِنْ شَهِدَ عِنْدَكَ حَمْسُونَ فَسَامَةٌ وَ قَالَ لَكَ قَوْلًا فَصَدِّقْهُ وَ كَذَّبْنَاهُمْ لَا تُدْبِعَنَّ عَلَيْهِ شَيْئًا تَشْبِيهُهُ بِهِ وَ تَهْدِمُ بِهِ مُرُوءَتَهُ فَتَكُونَ مِنَ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ "إِنَّ الَّذِينَ يُجِبُونَ أَنْ تَشِيَعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ".

២. [...] ទទួលបានមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្វាឌីល ដែលបានថ្លែងថា កាលខ្ញុំបានសួរ អាធិ អាល់-ហ្វាសាន់ទីមួយ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} រឿងមួយពាក់ព័ន្ធនឹងបុរស បងប្អូនយើងម្នាក់ដែលទូលបង្គំមិនចូលចិត្តបានឮមកដល់ទូលបង្គំៗបានសួរគាត់អំពីរឿងនោះ: តែគាត់ បដិសេធ ។ ទូលបង្គំបានដំណឹងនេះមកពីអ្នកដែលទុកចិត្តបាន ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំថា: "មូហាំម៉ាដូអីយ ចូរបដិសេធអ្វីដែលលោកបានឮនិងអ្វីដែលលោកបានឃើញអំពីបងប្អូនលោក ទោះជា មានមនុស្សហាសិបនាក់ស្បថនៅចំពោះមុខលោកក៏ដោយ ។ បើបងប្អូនលោកប្រាប់លោកអ្វីមួយ ចូរ លោកជឿបងប្អូននោះ: កុំជឿពួកគេ ។ ចូរលោកកុំបើកឲ្យគេដឹងអ្វីឡើយពាក់ព័ន្ធនឹងបងប្អូនលោកនោះ: ដែលអាចបំបាក់មុខគេនិងបង្ហាប់កិត្តិយសគេបាន ព្រោះលោកនឹងនៅក្នុងចំណោមជនទាំងនោះដែល អស់ឡោះហ្គី ^{عليه السلام} មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអង្គ ^{عليه السلام} ថា: [២៤:១៩] នូវជនណាដែលចូលចិត្តសាប ព្រោះ:[និងប្រព្រឹត្ត]នូវពាក្យអាស្រូវអំពីបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា នូវជននោះនឹងរងនូវទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ទាំងក្នុងលោកនេះនិងលោកខាងមុខ ។ អស់ឡោះហ្គី ^{عليه السلام} ទ្រង់ញាណ ឯពួកអ្នកមិនដឹងទេ ។"

(الكافي 8: 147 / 125)

3. مُحَمَّدٌ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ بْنِ عِيْسَى عَنْ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ مَالِكِ بْنِ عَطِيَّةَ عَنْ ابْنِ أَبِي يَعْقُوبَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: مَنْ بَهَتَ مُؤْمِنًا أَوْ مُؤْمِنَةً بِمَا لَيْسَ فِيهِ بَعَثَهُ اللَّهُ فِي طِينَةِ حَبَالٍ حَتَّى يَخْرُجَ بِمَا قَالَ قُلْتُ وَ مَا طِينَةُ الْحَبَالِ قَالَ صَدِيدٌ يَخْرُجُ مِنْ فُرُوجِ الْمَوْتَمَاتِ. (الكافي , الجزء ٢ , الصفحة ٣٥٧)

៣. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស្កុយ៉ា បានតំណាលតមកពី អាស្កុយ៉ា ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី អាល់-

ហ្គាសាន់ បឺន ម៉ាស៊ូប តមកពី ម៉ាលិក បឺន អុឡីយ៉ាស៊ូ តមកពី អ៊ីបនូ អាហ្វិ យ៉ាក្កូហ្វិរ តមកពី អាហ្វិ អុប៊ុលឡេហ្វៈហ្វា صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ដែលមានវចនៈថា៖ "បុគ្គលដែលនិយាយបង្ហាច់មុមីននិងមុមីណាត (គឺអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាប្រុសស្រី) អំពីអ្វីដែលមិនមាននៅក្នុងខ្លួនមុមីននិងមុមីណាតនោះទេ អល់ឡេហ្វៈហ្វា صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ នឹងឲ្យបុគ្គលនោះរស់ឡើងវិញនៅក្នុងដីខ្ញុំបាល់ បុគ្គលនោះនឹងចេញមកពីអ្វីដែលខ្លួនបានថា ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អ្វីទៅដីខ្ញុំបាល់?" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "ខ្លះដែលចេញមកពីខ្មាសស្រីពេស្យា ។" (الكافي 2)

4. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيْسَى عَنْ يُونُسَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَيَابَةَ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: الْغَيْبَةُ أَنْ تَقُولَ فِي أَحِيكَ مَا سَتَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ وَ أَمَّا الْأَمْرُ الظَّاهِرُ فِيهِ مِثْلُ الْحِدَّةِ وَ الْعَجَلَةِ فَلَا وَ الْبُهْتَانُ أَنْ تَقُولَ فِيهِ مَا لَيْسَ فِيهِ. (الكافي , الجزء ٢ , الصفحة ٣٥٨)

៤. អុលី បឺន អ៊ីបរ៉ូហ្វិម បានតំណាលតមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ បឺន អ៊ីសា តមកពី យូនុស បឺន អុប៊ុល-រ៉ាហៈហ្វាម៉ាន តមកពី អុប៊ុល-រ៉ាហៈហ្វាម៉ាន បឺន សាយ៉ាបាស៊ូដែលបានថាខ្ញុំបានឮអាហ្វិ អុប៊ុលឡេហ្វៈហ្វា صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "និយាយដើម (គឺនិយាយពីក្រោយខ្នងគេ) គឺអស់លោកនិយាយអំពីបងប្អូនអស់លោកនូវអ្វីដែលអល់ឡេហ្វៈហ្វា صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បិទបាំងឲ្យអ្នកនោះ ។ ចំណែករឿងក្រៅរបស់អ្នកនោះវិញ ដូចជា អាការក្រែកក្រាធខ្លាំង អាការតកក្រហល់ជាដើមនោះ ទេ (ពោលគឺ មិនមែនអ្វីជារឿងលាក់បាំងទេ) ។ និយាយបង្ហាច់ (ឬ និយាយបង្ហូច) គឺអស់លោកនិយាយអំពីបងប្អូនអស់លោកនូវអ្វីដែលមិនមាននៅក្នុងខ្លួនអ្នកនោះទេ ។" (الكافي 2)

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَعُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٢٠﴾

២០. បើពុំមានព្រះការុណ្ណហាប្យទ័យរបស់អល់ឡេហ្វៈហ្វា និងព្រះធម៌មេត្តារបស់ព្រះអង្គលើពួកអ្នកទេ [បើ]អល់ឡេហ្វៈហ្វា[ពុំ]មានព្រះខន្តីសន្តោស និង[មិនមាន]ព្រះករុណាប្រណី[ដល់ពួកអ្នកទេនោះ ព្រះអង្គនឹងដាក់ទោសពួកនិយាយបង្ហាច់និងប្រាសចាកយុត្តិធម៌ភ្លាមៗជាមិនខាន] ។

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢١﴾﴾

២១. ហែបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ចូរពួកអ្នកកុំតាមលំអានមារស្តៃតួនឡើយ ។ អ្នកណាមួយតាមលំអានមារស្តៃតួន វានឹងបង្ហាច់ឲ្យអ្នកនោះធ្វើអំពើអាស្រូវនិងអំពើអាក្រក់ ។ បើពុំមានព្រះការុណ្ណហាប្យទ័យរបស់អល់ឡេហ្វៈហ្វានិងព្រះធម៌មេត្តារបស់ព្រះអង្គលើពួកអ្នកទេ ប្រាកដជាពុំមានអ្នកណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នកបរិសុទ្ធជ្រះស្អាតឡើយ ។ តែអល់ឡេហ្វៈហ្វាទ្រង់ប្រាថ្នាជម្រះបន្សុទ្ធកាយចិត្តអ្នកណាមួយស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។ អល់ឡេហ្វៈហ្វាទ្រង់សវនាការ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណ ។

﴿وَلَا يَأْتَلِ أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا أُولَى الْقُرْبَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢﴾﴾

អង្គ ២៦ - ២៦ - ប្រឹក្សា

២២. ចូរជនទាំងឡាយ ក្នុងចំណោមពួកអ្នក ដែលមានលទ្ធភាព [មានថវិកា] និងមានទ្រព្យធននោះ កុំស្ងៀមឡើយថានឹងឈប់មានសប្បុរសធម៌ដល់បណ្តាញាតិសណ្តាន អ្នកក្រខ្យត់និងនរជនដែលកៀសខ្លួនលើមាតិកាអល់ឡោះហ្ន៎ ។ ចូរពួកគេមានខន្តីមេត្តានិងអត់ឱន ។ ពួកអ្នកមិនចង់ឲ្យអល់ឡោះហ្ន៎លើកលែងទោសឲ្យពួកអ្នកទេឬ ? អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់អត់ឱន ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ لُعُنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾

២៣. នរជនទណាដែលចោទស្ត្រីបរិសុទ្ធ ស្ត្រីគ្មានកំហុស[អំពើអាក្រក់] ស្ត្រីមានសទ្ធាជ្រះថ្លា នរជននោះនឹងត្រូវបណ្តាសាទាំងក្នុងលោកនេះនិងលោកមុខ នរជននោះនឹងទទួលរងនូវទណ្ឌកម្មដ៏ធ្ងន់ ។

មើលសូរ៉េត្រី ៥៣ អាយ៉ាស៊ុ ១៩-៣២ ។

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٣﴾

២៤. នាថ្ងៃដែលអណ្តាត ដៃ ជើងពួកគេនឹងធ្វើសាក្សីប្រឆាំងពួកគេ អំពីអំពើដែលពួកគេបានប្រព្រឹត្ត ។

يَوْمَ يَدْفَعُ اللَّهُ دِينَهُمْ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ ﴿٢٤﴾

២៥. ថ្ងៃនោះ អល់ឡោះហ្ន៎នឹងតបស្នងរងរង្វាន់ពួកគេវិញយ៉ាងសក្តិសម ។ ពួកគេនឹងដឹងថាអល់ឡោះហ្ន៎គឺការពិតដ៏ប្រចក្ស[មិនក្លែងក្លាយ] (ព្រះអង្គគឺព្រះយុត្តិធម៌ តុលាការព្រះអង្គនឹងលេចឡើងចំពោះសត្វទាំងអស់) ។

الْحَبِيبَاتُ لِلْحَبِيبِينَ وَالْحَبِيبُونَ لِلْحَبِيبَاتِ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ أُولَئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٢٥﴾

២៦. បណ្តាស្ត្រីអប្រិយរមែងជាគូនិងបណ្តាបុរសអប្រិយ បណ្តាបុរសអប្រិយរមែងជាគូនិងបណ្តាស្ត្រីអប្រិយ ។ បណ្តាស្ត្រីល្អ[ត្រឹមត្រូវ]រមែងជាគូនិងបណ្តាបុរសល្អ[ត្រឹមត្រូវ] បណ្តាបុរសល្អរមែងជាគូនិងបណ្តាស្ត្រីល្អ[ត្រឹមត្រូវ] ។ ជនទាំងនេះ (គឺបណ្តាមនុស្សល្អ) និរទោសពីអ្វីដែលពួកគេ (គឺពួកអាក្រក់) ពួកគេនឹងបានទទួលការអភ័យទោស[ពីអល់ឡោះហ្ន៎]និងជីវិតព្រឹត្តិថ្លៃថ្នូរ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ២០-២៦

1. قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: «و لَا يَأْتِلِ أَوْلُوا الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَ السَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا أَوْلِيَ الْقُرْبَى»، «وَ هُمْ قَرَابَةُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)». «وَ الْمَسْلُكِينَ وَ الْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ لِيَعْفُوا وَ لِيَصْفَحُوا» يَقُولُ: «يَعْفُو بَعْضُكُمْ عَنْ بَعْضٍ وَ يَصْفَحُ، فَإِذَا فَعَلْتُمْ، كَانَتْ رَحْمَةٌ مِنْ اللَّهِ لَكُمْ، يَقُولُ اللَّهُ: «أَ لَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَ اللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ».

១. អាឡី ប៊ិន អ៊ីបរ៍ប៊ុមបានថា អាឡី អាល់-យ៉ូរូដូបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍មកពីអាឡី យ៉ាក្កុំហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានរចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី^{تعالى} [២៤:២២] ចូរជនទាំងឡាយក្នុងចំណោមពួកអ្នក ដែលមានលទ្ធភាព [មានថវិកា] និងមានទ្រព្យធននោះ កុំស្បថឡើយថានឹងឈប់មានសប្បុរសធម៌ដល់បណ្តាញាតិសណ្តាន ពួកគេជាសាច់ញាតិរបស់រ៉ស្មីលុលឡោះហ្គី^{عليه وآله} ។ អ្នកក្រឡាត់និងជនទាំងឡាយដែលកៀសខ្លួនលើមាតិកាអល់ឡោះហ្គី ។ ចូរពួកគេមានខន្តីមេត្តានិងអត់ឱន អធ្យាស្រ័យនិងអត់ឱនឲ្យគ្នាទៅវិញទៅមក ។ បើអស់លោកធ្វើដូច្នោះអល់ឡោះហ្គី^{عليه وآله} នឹងអាណិតប្រណីអស់លោក ។ អល់ឡោះហ្គី^{عليه وآله} មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ពួកអ្នកមិនចង់ឲ្យអល់ឡោះហ្គីលើកលែងទោសឲ្យពួកអ្នកទេឬ? អល់ឡោះហ្គីទ្រង់អត់ឱន ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។"

قَوْلُهُ تَعَالَى: «إِنَّ الَّذِينَ يَزْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ» يَقُولُ: «الْغَافِلَاتِ عَنِ الْفَوَاحِشِ».

ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី^{تعالى} [២៤:២៣] នូវជនណាដែលចោទសង្ក្រឹបវិសុទ្ធ សង្ក្រឹត្តានកំហុស សង្ក្រឹមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនៈថា៖ "បណ្តាសង្ក្រឹដែលគេមិនឃើញមានទោសខាងបទលាមក ។"

و قد تقدمت الرواية فيمن نزلت فيه هذه الآية، في قوله تعالى: «إِنَّ الَّذِينَ جَاؤُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِنْكُمْ».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ : صفحة : ٥٧، تفسير القمّي ١٠٠: ٢).

បុគ្គលដែលបានអធិប្បាយរួចមកហើយខាងលើនេះ បុគ្គលដែលអាយ៉ាស្តនេះនិយាយដល់នៅក្នុងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី^{تعالى} [២៤:១១] នូវជន (គឺពួកមានពុតត្បិត) ដែលនាំមកនូវវចីទុច្ចរិត (ការប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ដោយវាចា) ជាក្រុមមួយក្នុងចំណោមពួកអ្នក (ពោលគឺ អាឡី បាការ និង អ៊ីម៉ាន) ។"
(تفسير القمّي 2: 100)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

២៧. ហែបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ចូរពួកអ្នកកុំចូលទៅក្នុងផ្ទះផ្សេងពីផ្ទះពួកអ្នកឡើយ មុនពួកអ្នកបានសូមអនុញ្ញាតនិងបានគំនាប់អ្នកផ្ទះនោះ ។ វាជាការប្រសើររបំផុតសម្រាប់ពួកអ្នក ដើម្បីពួកអ្នកនឹងយកចិត្តទុកដាក់ ។

فَإِن لَّمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ وَإِن قِيلَ لَكُمْ ارجعوا فارجعوا هو أَرْكَىٰ لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨﴾

២៨. បើពួកអ្នកមិនឃើញមានអ្នកណាម្នាក់នៅក្នុងផ្ទះនោះទេ ចូរពួកអ្នកកុំចូលទៅក្នុងនោះឡើយមុនបានទទួលការអនុញ្ញាត ។ បើគេប្រាប់ឲ្យពួកអ្នកត្រឡប់វិញ ចូរពួកអ្នកត្រឡប់វិញ វាជាអំពើបរិសុទ្ធជាជាងសម្រាប់ពួកអ្នក ។ អល់ឡោះហ្គីទ្រង់ញាណអ្វីដែលពួកអ្នកធ្វើ ។

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿١٠١﴾

២៩. ពុំមានកំហុសលើពួកអ្នកទេ ដែលពួកអ្នកចូលទៅក្នុងផ្ទះដែលគ្មានមនុស្សរស់នៅដែលមានអ្វីមួយជាកម្មសិទ្ធិរបស់ពួកអ្នកនៅក្នុងផ្ទះនោះ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណអ្វីដែលពួកអ្នកបើកឲ្យឃើញនិងអ្វីដែលពួកអ្នកបិទបាំង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ២៧-២៩

1. قال علي بن إبراهيم: ثم رخص الله تعالى، فقال: "لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَكُمْ"، قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «هِيَ الْحَمَامَاتُ، وَ الْحَنَاتُ، وَ الْأَرْحِيَةُ تَدْخُلُهَا بَعِيرٌ إِذْنًا». (الرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صفحة : ٥٨ ، تفسير القمِّي ١٠١: ٢.)

១. អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាហ៊ីមបានថ្លែងថា៖ "បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}បានអនុញ្ញាត ដូច្នោះព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ [២៩:២៩] ពុំមានកំហុសលើពួកអ្នកទេ ដែលពួកអ្នកចូលទៅក្នុងផ្ទះដែលគ្មានមនុស្សរស់នៅដែលមានអ្វីមួយជាកម្មសិទ្ធិរបស់ពួកអ្នកនៅក្នុងផ្ទះនោះ ។ អាល់-ស្ត្រីខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "នេះគឺបន្ទប់ទឹក[សាធារណៈ] , ជង្រុកដាក់របស់របរ, និងអង្គប្រជុំសាធារណៈ ។ អស់លោកអាចចូលទៅក្នុងកន្លែងទាំងនេះបានដោយមិនបាច់សូមអនុញ្ញាតទេ ។" (تفسير القمِّي 2 : 101)

2. علي بن إبراهيم، قال: قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِيانٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «الْإِسْتِنَاسُ: وَفُتِحَ النَّعْلُ، وَ التَّسْلِيمُ». (الرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صفحة : ٥٨ ، تفسير القمِّي ١٠١: ٢.)

២. អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាហ៊ីមមានប្រសាសន៍ថា អាលី ប៊ិន អាល់-ហ្វ្រែសែនបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពីអាល់-ម៉ាដូ ប៊ិន អ្នកប្រឡោះហ្ន៎ តមកពីឪពុកលោក តមកពី អាបាន តមកពី អ្នកប្រឡោះហ្ន៎មាន ប៊ិន អាប៊ូ អ្នកប្រឡោះហ្ន៎ ថា អាប៊ូ អ្នកប្រឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ស្រួល" គឺដាក់ស្បែកជើងនិងគំនាប់ ។" (تفسير القمِّي 2 : 101)

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَرِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَرْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٣٠﴾

៣០. [ហែសាស្តា !] ចូរអ្នកថ្លែងប្រាប់បុរសអ្នកមានសទ្ធាទាំងឡាយឲ្យពួកគេដាក់ភ្នែក (កុំសម្លឹងមើលអ្វីដែលត្រូវហាម ដែលឲ្យទោស ដោយសេចក្តីត្រេកត្រអាលឡើយ) ហើយឲ្យពួកគេការពារខ្នាតពួកគេ (រៀបចាកមេចុន) ។ វាជាអំពើមួយដ៏បរិសុទ្ធបំផុតសម្រាប់ពួកគេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណអំពើដែលពួកគេសាង ។

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَرِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ

بِحُمْرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءَ
 بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّبِيعِينَ غَيْرِ أُولَى
 الْأَرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوْ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ
 زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهُ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣١﴾

៣១. ចូរអ្នកថ្លែងប្រាប់ស្រ្តីដែលមានសទ្ធាទាំងឡាយឲ្យពួកនាងដាក់ភ្នែក (កុំសម្លឹងមើលអ្វីដែលត្រូវ
 ហាម ដែលឲ្យទោស ដោយសេចក្តីត្រេកត្រអាលឡើយ) ឲ្យពួកនាងការពារខ្លួន (រៀបចាក
 មេចុន) ពួកនាង មិនឲ្យពួកនាងបង្ហាញគ្រឿងលំអរបស់ពួកនាងទេ លើកលែងតែគ្រឿងលំអផ្នែក
 ក្រៅប៉ុណ្ណោះ [ដែលមិនអាចចៀសវាងបាន] ឲ្យពួកនាងគ្របដើមទ្រូងដោយសំពត់ទទួរ កុំឲ្យពួក
 នាងបង្ហាញគ្រឿងលំអពួកនាងចំពោះអ្នកណាក្រៅពីស្វាមីពួកនាង ក្រៅពីបិតាពួកនាង ក្រៅពី
 បិតាក្មេករបស់ពួកនាង ក្រៅពីកូនប្រុសៗរបស់ពួកនាង ក្រៅពីកូនប្រុសៗរបស់ស្វាមីពួកនាង
 ក្រៅពីបងប្អូនប្រុសរបស់ពួកនាង ក្រៅពីកូនប្រុសៗរបស់បងប្អូនប្រុសរបស់ពួកនាង ក្រៅពីកូន
 ប្រុសៗរបស់បងប្អូនស្រីរបស់ពួកនាង ក្រៅពីបណ្តាស្រ្តីភេទដូចពួកនាង ក្រៅពីទាសីទាំងឡាយ
 របស់ពួកនាង ក្រៅពីទាសៈដែលពុំមានកាមរាគ ក្រៅពីក្មេងប្រុសៗមិនទាន់គ្រប់អាយុដែលមិន
 ទាន់ដឹងរឿងផ្នែកលាក់បាំងរបស់ស្រ្តី និងចូរកុំឲ្យពួកនាងតន្ត្រីជើងក្នុងបំណងបើកឲ្យគេដឹងដល់
 គ្រឿងលំអដែលពួកនាងបិទបាំង ។ ហែអ្នកមានសទ្ធាទាំងឡាយ ចូរពួកអ្នកសូមខមាទោស
 ចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងមានជ័យជំនះ[ក្នុងជីវិតពួកអ្នកនិងក្នុងលោកមុខ] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣០-៣១

1. مُحَمَّدُ بْنُ يُعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يُحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ سِنْفِ بْنِ عَمِيرَةَ، عَنْ سَعْدِ الْإِسْكَافِ، عَنْ أَبِي
 جَعْفَرٍ (عليه السلام)، قَالَ: «اسْتَقْبَلُ شَابٌّ مِنَ الْأَنْصَارِ امْرَأَةً بِالْمَدِينَةِ، وَكَانَ النِّسَاءُ يَتَمَتَّعْنَ خَلْفَ آذَانِهِنَّ، فَنَظَرَ إِلَيْهَا وَ هِيَ مُقْبِلَةٌ،
 فَلَمَّا جَارَتْ نَظَرَ إِلَيْهَا، وَ دَخَلَ فِي رُقَاقٍ قَدْ سَمَّاهُ بَنِي فَلَانٍ، فَجَعَلَ يَنْظُرُ خَلْفَهَا، وَ اعْتَرَضَ وَجْهَهُ عَظْمٌ فِي الْحَائِطِ، أَوْ رُجَاجَةٌ، فَشَقَّ
 وَجْهَهُ،

១. [មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្តុប]... ទទួលបានពីសាអ៊ុដូ អាល់-អាស់កាហ្វដែលបានមកពីអាចូ យ៉ាក្តុប្វារ
 ដែលមានវចនៈថា៖ "យុវជនអាន់ស្តារម្នាក់បានជួបនារីម្នាក់ទល់មុខគ្នានៅឯអាល់-ម៉ាឌីណាស៊ុ ។
 (សម័យនោះ)នារីតែងតែទទួរក្រមាដោយដាក់ក្រោយត្រចៀក ។ យុវជនសម្លឹងមើលនារីនោះដែលនៅពី
 មុខខ្លួន ។ យុវជននេះសម្លឹងមើលនារីនោះមិនដាក់ភ្នែក ដោយដើរចូលទៅក្នុងផ្លូវមួយឈ្មោះបាន
 នីមួយ ។ យុវជននេះនៅតែសម្លឹងមើលពីក្រោយនារីនោះ ទាល់តែមុតមុខនឹងឆ្អឹងឬអំបែងកែវលើ
 កំផែង ។

فَلَمَّا مَضَتْ الْمَرْأَةُ، نَظَرَ فَإِذَا الدِّمَاءُ تَسِيلُ عَلَى صَدْرِهِ وَ تَوْبِهِ، فَقَالَ: وَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ (صلى الله عليه و آله)، وَ لِأَحْبِرْتُهُ. قَالَ:
 فَأَتَاهُ، فَلَمَّا رَأَاهُ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله)، قَالَ لَهُ: مَا هَذَا؟ فَأَخْبَرَهُ، فَهَبَطَ جَبْرَيْلُ (عليه السلام) بِهَذِهِ الْآيَةِ: "قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ
 يَعْضُوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَ يَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ"».

លុះនារីនោះដើរផុតទៅ យុវជននោះឃើញឈាមហូរមកលើទ្រូងនិងសំលៀកបំពាក់ខ្លួន ហើយថា៖ "ខ្ញុំ
 នឹងទៅប្រាប់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ឲ្យដឹងរឿងនេះ ។" យុវជនក៏បានទៅជួបវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ។
 ពេលព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام បានឃើញគាត់ ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام បានសួរថា៖ "អ្វីហ្នឹង ?" គាត់ក៏បានតំណាលប្រាប់ព្រះអង្គ
عَلَيْهِ وَالسَّلَام ។ ឃ្លីបរិអ៊ីល عَلَيْهِ وَالسَّلَام ក៏បាននាំអាយ៉ាត់នេះចុះមកគឺ៖ [២៤:៣០] ចូរអ្នកថ្លែងប្រាប់បុរសអ្នកមានសទ្ធា
 ទាំងឡាយឲ្យពួកគេដាក់ភ្នែក ហើយឲ្យពួកគេការពារខ្មាសពួកគេ (រៀបចាកមេចុន) ។ វាជាអំពើមួយដ៏
 បរិសុទ្ធបំផុតសម្រាប់ពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណអំពើដែលពួកគេសាង ។" (الكافي 5 / 521 : 5)

2. وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيٍّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ بَكْرِ بْنِ صَالِحٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ بُرَيْدٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو عَمْرِو الرُّبَيْرِيُّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ
 (عليه السلام) - فِي حَدِيثٍ - ... قَالَ: «وَفَرَضَ عَلَيَّ الْبَصَرَ أَنْ لَا يَنْظُرَ إِلَى مَا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيَّ، وَأَنْ يُعْرَضَ عَمَّا نَهَى اللَّهُ عَنْهُ بِمَا لَا
 يَحِلُّ لَهُ، وَ هُوَ عَمَلُهُ، وَ هُوَ مِنَ الْإِيمَانِ، قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: «قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَعْضُوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَ يَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ» فَتَهَاؤُهُمْ أَنْ
 يَنْظُرُوا إِلَى عَوْرَاتِهِمْ، وَ أَنْ يَنْظُرَ الْمَرْءُ إِلَى فَرْجِ أَحِيهِ، وَ يَحْفَظَ فَرْجَهُ أَنْ يَنْظُرَ إِلَيْهِ،

២. ទទួលបានមកពី អាចិ អ៊ុរ អាល់-ស្វីបែរី ដែលបានថ្លែងតមកពី អាចិ អ៊ុប៊ុលឡោះហ្ន៎ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ដែល
 មានវចនៈនៅក្នុងហ្វាត្វាមួយថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَالسَّلَام បានដាក់បញ្ញត្តិមកលើភ្នែក មិនគប្បីសម្លឹងមើលអ្វី
 ដែលព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ហាមនោះទេ ហើយបុគ្គលត្រូវគេចេញពីអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ហាមឃាត់ ។ មិន
 អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើអំពើដែលត្រូវហាមទេ ។ នេះគឺទង្វើរបស់បុគ្គល ហើយនេះគឺជំនឿ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ تَبَارَكَ وَتَعَالَى
 មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២៤:៣០] ចូរអ្នកថ្លែងប្រាប់បុរសអ្នកមានសទ្ធាទាំងឡាយឲ្យពួកគេដាក់ភ្នែក ហើយ
 ឲ្យពួកគេការពារខ្មាសពួកគេ ។ វាជាអំពើមួយដ៏បរិសុទ្ធបំផុតសម្រាប់ពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណ
 អំពើដែលពួកគេសាង ។" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ហាមមើលភាពអាប្រាតរបស់ពួកគេ មិនឲ្យបុគ្គលមើលខ្មាសបង
 ប្អូនប្រុសខ្លួនទេ ហើយបុគ្គលនោះគប្បីការពារខ្មាសរបស់ខ្លួនកុំឲ្យគេមើលមកខ្មាសនោះ ។

وَ قَالَ: "وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَعْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَ يَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ" مِنْ أَنْ تَنْظُرَ إِخْدَاهُنَّ إِلَى فَرْجِ أَحْتِيهَا، وَ تَحْفَظَ فَرْجَهَا مِنْ أَنْ
 يَنْظُرَ إِلَيْهَا- وَ قَالَ- كُلُّ شَيْءٍ فِي الْقُرْآنِ مِنْ حِفْظِ الْفَرْجِ فَهُوَ مِنَ الزَّيْنَةِ، إِلَّا هَذِهِ الْآيَةَ، فَإِنَّهَا مِنَ النَّظْرِ».

ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២៤:៣១] ចូរអ្នកថ្លែងប្រាប់ស្ត្រីដែលមានសទ្ធាទាំងឡាយឲ្យពួកគេដាក់
 ភ្នែក ឲ្យពួកគេការពារខ្មាសពួកគេ ។ ពួកគេនាងណាម្នាក់ដែលមើលខ្មាសរបស់បងប្អូនស្រីរបស់ខ្លួន
 ហើយឲ្យនាងនោះការពារខ្មាសរបស់ខ្លួនកុំឲ្យគេមើលមកខ្មាសនោះ ។ ហើយព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام មានវចនៈ
 ថា៖ "ការការពារខ្មាសទាំងអស់ដែលមានចែងនៅក្នុងគូរអាននោះ សុទ្ធតែជាការការពារខ្មាសពីបទរួម
 ភេទខុសច្បាប់ លើកលែងតែអាយ៉ាត់នេះទេដែលចែងអំពីការរួមភេទដោយការសម្លឹងមើល ។"

(الكافي 2 : 1 / 30)

3. وَ قَالَ عَلِيٌّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: "وَ لَا يُبْدِينَ زَيْنَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا"
 قَالَ: «هِيَ الْيَتَابُ، وَ الْكُحْلُ، وَ الْحَاتَمُ، وَ حِصَابُ الْكَفِّ، وَ السِّوَاوُ وَ الزَّيْنَةُ ثَلَاثَةٌ: زَيْنَةُ النَّاسِ، وَ زَيْنَةُ الْمَحْرَمِ، وَ زَيْنَةُ الزَّوْجِ فَأَمَّا زَيْنَةُ
 النَّاسِ، فَقَدْ ذَكَرْنَا، وَ أَمَّا زَيْنَةُ الْمَحْرَمِ: فَمَوْضِعُ الْقِلَادَةِ فَمَا فَوْقَهَا، وَ الدَّمْلُجُ وَ مَا دُونَهُ، وَ الْخُلْحَالُ وَ مَا أَسْفَلَ مِنْهُ، وَ أَمَّا زَيْنَةُ
 الزَّوْجِ: فَالْجَسَدُ كُلُّهُ».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٦٠، تفسير القمّي ١٠١ : ٠٢)

៣. អាស័រ ប៊ិន អ៊ីបរហ៊ូមបានថ្លែងថា អាហ្វិ អាស់-យ៉ូរដូបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពីអាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{عَنْ} [២៤:៣១] មិនឲ្យពួកនាងបង្ហាញគ្រឿងលំអរបស់ពួកនាងទេ លើកលែងតែគ្រឿងលំអផ្នែកក្រៅប៉ុណ្ណោះ ថា៖ "នេះគឺសំលៀកបំពាក់, កាហ្វិល(គឺគ្រឿងតូសត្នែក), ចិញ្ចៀន, ពំណីលាបបាតដៃ, និងមុខ ។ គ្រឿងលំអមានបីប្រភេទគឺ៖ គ្រឿងលំអសម្រាប់មនុស្សទូទៅ, គ្រឿងលំអសម្រាប់ម៉ាស៊ូរីម (អ្នកដែលមិនអាចរៀបការជាមួយបាន) និងគ្រឿងលំអសម្រាប់ស្វាមី ។ ពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រឿងលំអសម្រាប់មនុស្សទូទៅនោះយើងបានថ្លែងហើយ ។ គ្រឿងលំអសម្រាប់ម៉ាស៊ូរីមគឺផ្នែកកនិងផ្នែកខាងលើកនោះ, ខ្សែដៃនិងផ្សេងពីនោះ, កងដើងនិងអ្វីដែលនៅខាងក្រោមនោះ ។ រីឯគ្រឿងលំអសម្រាប់ស្វាមីគឺរាងកាយទាំងមូល ។" (تفسير القمي 2: 101)

4. وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ وَ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ الْقَاسِمِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُكَيْرٍ، عَنْ زُرَّارَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا"، قَالَ: «الرَّيْبَةُ الظَّاهِرَةُ: الْكُحْلُ، وَ الْحَاتَمُ».

៤. ទទួលបានពីសូរ៉េត្តដែលបានមកពី អាហ្វិ អាស់-យ៉ូរដូ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វិ ^{وَتَعَالَى} [២៤:៣១] លើកលែងតែគ្រឿងលំអផ្នែកក្រៅប៉ុណ្ណោះ ថា៖ "គ្រឿងលំអផ្នែកក្រៅគឺកាហ្វិលនិងចិញ្ចៀន ។" (الكافي 5: 521 / 3)

5. وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ مَرْوَانَ بْنِ عُبَيْدٍ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ لَهُ: مَا يَحِلُّ لِلرَّجُلِ أَنْ يَرَى مِنَ الْمَرْأَةِ إِذَا لَمْ يَكُنْ مُحْرَمًا؟ قَالَ: «الْوَجْهُ، وَ الْكَفَّانِ، وَ الْقَدَمَانِ».

៥. ទទួលបានពី ម៉ារវ៉ាក់ ប៊ិន អ៊ីបរហ៊ូម ដែលបានមកពីមិត្តយើង ដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានទូលអាហ្វិ អាស់-យ៉ូរដូ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ថា៖ "តើគេអនុញ្ញាតឲ្យបុរសមើលស្រ្តីត្រង់ណាខ្លះ បើស្រ្តីនោះមិនមែនម៉ាស៊ូរីមទេ ?" ព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} មានវចនៈថា៖ "មុខ, ដើងទាំងពីរ និងកដៃទាំងពីរ ។" (الكافي 5: 521 / 2)

وَأَنْكِحُوا الْأَيْمَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ ۚ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ وَسِعَ عَلِيمٌ ۝

៣២. ចូរពួកអ្នករៀបការឲ្យមនុស្សលីវ ឲ្យបណ្តាទាសៈ[និងបម្រើ]និងបណ្តាទាសៈរបស់ពួកអ្នកដែលជាមនុស្សត្រឹមត្រូវ[និងស្មោះត្រង់] ។ បើពួកគេទំលក្រ អស់ឡោះហ្វិ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} នឹងជួយឲ្យពួកគេមានបាន អាស្រ័យឧបការគុណព្រះអង្គ ។ អស់ឡោះហ្វិ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} មានព្រះហឫទ័យទូលំទូលាយ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៣២

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْجَامُورِيِّ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ،

عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يُوسُفَ التَّمِيمِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ آبَائِهِ (عليهم السلام)، قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله): مَنْ تَرَكَ التَّزْوِيجَ مَخَافَةَ الْعَيْلَةِ، فَقَدْ أَسَاءَ ظَنَّهُ بِاللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: "إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِيهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ"».

១. [មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុប]... ទទួលបានពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យូសុហ្វ អាល់-តាមីមី បានធ្វើសេចក្តី រាយការណ៍មកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុប្យាវ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានមកពីព្រះ បុព្វការី ^{عليه السلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថាវស្វីលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلى الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "បុគ្គលដែលគេច អាពាហ៍ពិពាហ៍ព្រោះតែខ្លាចក្រ អ្នកនោះគិតខុសអំពីអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} មានព្រះបន្ទូល ថា៖ [២៤:៣២] បើពួកគេទ័លក្រ អល់ឡោះហ្ន៎នឹងជួយឲ្យពួកគេមានបានអាស្រ័យឧបការគុណព្រះ អង្គ ។" (الكافي 5 / 330 : 5)

2. وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ حَمْدَوَيْهِ بْنِ عِمْرَانَ، عَنْ ابْنِ أَبِي لَيْلَى، قَالَ: حَدَّثَنِي عَاصِمُ بْنُ حُمَيْدٍ، قَالَ: كُنْتُ عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، فَأَتَاهُ رَجُلٌ، فَشَكَا إِلَيْهِ الْحَاجَةَ، فَأَمَرُهُ بِالتَّزْوِيجِ. قَالَ: فَاسْتَدْتُ بِهِ الْحَاجَةَ، فَأَتَى أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) فَسَأَلَهُ عَنْ خَالِهِ، فَقَالَ لَهُ: اسْتَدْتُ بِهَا الْحَاجَةَ، فَقَالَ: «فَمَارِقٌ» ثُمَّ أَتَاهُ، فَسَأَلَهُ عَنْ خَالِهِ، فَقَالَ: أَتَرَيْتُ، وَ حَسُنَ خَالِي،

២. ទទួលបានពី អាស្ថិម ប៊ិន ហាមីដូដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយអាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ពេលបុរសម្នាក់បានមកជួបព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ត្អូញអំពីការខ្វះខាត ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ឲ្យគាត់រៀបការ ។ គាត់ កាន់តែខ្វះខាតឡើង ។ អាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានទៅជួបគាត់ សួរអំពីស្ថានភាពគាត់ ។ គាត់បាន ទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ទូលបង្គំកាន់តែខ្វះខាត ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បែកគ្នាទៅ ។" បន្ទាប់ពី នោះ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានមកសួរគាត់អំពីស្ថានភាពគាត់ ។ គាត់បានទូលថា៖ "ទូលបង្គំមានបាន ស្ថានភាពទូលបង្គំប្រសើរឡើង ។"

فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): «إِنِّي أَمَرْتُكَ بِأَمْرَيْنِ أَمَرَ اللَّهُ بِهِمَا، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ أَنْكِحُوا الْأَيَامَى مِنْكُمْ وَ الصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ" إِلَى قَوْلِهِ "وَ اللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ" وَ قَالَ: "وَ إِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِنْ سَعَتِهِ"».

អាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដាក់បញ្ជាលើលោកពីរបញ្ជាដែលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} បានបញ្ជាមក ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២៤:៣២] ចូរពួកអ្នករៀបការឲ្យមនុស្សល្អ ឲ្យ បណ្តាទាសៈ[និងបម្រើ]និងបណ្តាទាសរីរបស់ពួកអ្នកដែលត្រឹមត្រូវ[និងស្មោះត្រង់] ។ បើពួកគេទ័លក្រ អល់ឡោះហ្ន៎នឹងជួយឲ្យពួកគេមានបានអាស្រ័យឧបការគុណព្រះអង្គ ។ អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះហឫទ័យ ទូលទូលាយ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណ ។ ហើយព្រះអង្គ ^{عز وجل} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤:១៣០] បើសិនជាទាំងពីរ (គឺស្វាមីភរិយា) បែកផ្លូវគ្នា (គឺលែងលះគ្នា) អល់ឡោះហ្ន៎នឹងឲ្យអ្នកទាំងពីរនឹងមានបានអាស្រ័យសេចក្តី សម្បូររបស់ព្រះអង្គ ។" (الكافي 6 / 331 : 5)

وَلِيَسْتَعْفِفِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّى يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَالَّذِينَ يَبْتِغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ
 أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا وَعَأْتُوهُمْ مِّن مَّالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ وَلَا تُكْرِهُوا فَتَيَبْتُمْ عَلَى
 الْبِغَاءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِّتَبْتَعُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَن يُكْرِهِنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِن بَعْدِ إِكْرِهِنَّ عُفُوٌّ
 رَّحِيمٌ ﴿٣٣﴾

៣៣. ចូរជនទាំងឡាយដែលពុំមានទ្រព្យធនដើម្បីរៀបការទេនោះព្យាយាមរក្សាសេចក្តីបរិសុទ្ធ (រៀប
 ចាកមេចុន) លុះត្រាអស់ឡោះហ្ន៎ឲ្យពួកគេមានបាន ដោយនូវព្រះករុណានៃព្រះអង្គ ។ រីឯបណ្តា
 ទាសៈរបស់ពួកអ្នក ដែលចង់បានការយល់ព្រមដោះលែងឲ្យមានសេរីភាពជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ
 នោះ ចូរពួកអ្នកយល់ព្រមដោះលែងពួកគេឲ្យមានសេរីភាពជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ បើពួកអ្នកដឹង
 ថាពួកគេមានសេចក្តីល្អនៅក្នុងខ្លួន និងចូរពួកអ្នកប្រគល់ទ្រព្យមួយចំនួនដែលអស់ឡោះហ្ន៎បាន
 ប្រទានឲ្យពួកអ្នកនោះឲ្យទៅពួកគេផង ។ ចូរពួកអ្នកកុំបង្ខំបណ្តា ទាសៈរបស់ពួកអ្នកឲ្យធ្វើជាស្ត្រី
 ពេស្យាឡើយ ខណៈដែលពួកនាងប្រាថ្នារក្សាសេចក្តីបរិសុទ្ធ ព្រោះតែស្វែងរកផលប្រយោជន៍
 មិនចិត្តបេរសម្រាប់ជីវិតលោកនេះ ។ អ្នកណាមួយបង្ខំពួកនាង [ជនទាំងនោះនឹងទុកជា
 អសាធុជន ។] បន្ទាប់ពីពួកនាងត្រូវបង្ខំតបង្ខំ អស់ឡោះហ្ន៎អភ័យទោស[ឲ្យពួកនាង] ព្រះអង្គទ្រង់
 មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៣៣

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ أَبِي عَلِيٍّ الْأَشْعَرِيِّ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ وَهْبٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَلِيَسْتَعْفِفِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّى يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ" قَالَ: «يَتَزَوَّجُوا حَتَّى يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ».

១. [មូហ្ន៎ម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្នុត្នូប]... ទទួលបានមកពីមូអ្នុរីយ៉ាស៊ុ ប៊ិន វ៉ាហ្ន៎ប្រាប់ដែលបានតំណាលតមកពី
 អាហ្ន៎ អ្នាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه} ដែលមានរចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عَنْ} [២៤:៣៣] ចូរជនទាំងឡាយ
 ដែលពុំមានទ្រព្យធនដើម្បីរៀបការទេនោះព្យាយាមរក្សាសេចក្តីបរិសុទ្ធ (រៀបចាកមេចុន) លុះត្រា
 អស់ឡោះហ្ន៎ឲ្យពួកគេមានបាន ដោយនូវព្រះករុណានៃព្រះអង្គ ថា៖ "អ្នកនោះគប្បីរៀបការលុះត្រា
 អស់ឡោះហ្ន៎ ^{عَنْ} អាណិតអ្នកនោះ ឲ្យអ្នកនោះមានបាន ។" (الكافي 5: 7 /331)

2. وَ عَنْهُ: عَنْ أَبِي عَلِيٍّ الْأَشْعَرِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْجُبَّارِ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى، عَنِ ابْنِ مُسْكَانَ، عَنِ الْحَلِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا"، قَالَ: «إِنْ عَلِمْتُمْ أَنَّ لَهُمْ مَالًا وَ دِينًا».

២. ទទួលបានមកពីអាល់-ហ្ន៎ល់ប៊ី ដែលបានតំណាលតមកពីអាហ្ន៎ អ្នាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه} ដែលមាន
 រចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عَنْ} [២៤:៣៣] ចូរពួកអ្នកយល់ព្រមដោះលែងពួកគេឲ្យមានសេរីភាព
 ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ បើពួកអ្នកដឹងថាពួកគេមានសេចក្តីល្អនៅក្នុងខ្លួន ថា៖ "បើអស់លោកដឹងថាពួក
 គេជំពាក់ប្រាក់គេនិងជាប់បំណុលគេ ។" (الكافي 6: 10 /187)

3. اِنَّ بَابُوِيَّ فِي (الْفَقِيهِ):عَنِ الْعَلَاءِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ”فَكَاتِبُوهُمْ اِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا“، قَالَ: «الْحَيَّرُ اَنْ يَشْهَدَ اَنْ لَا اِلَهَ اِلَّا اللَّهُ، وَ اَنَّ مُحَمَّدًا رَسُوْلُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ يَكُوْنُ يَبِيْدُهُ عَمَلٌ يَكْتَسِبُ بِهِ، اَوْ يَكُوْنُ لَهُ حِرْفَةٌ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٦٥، من لا يحضره الفقيه ٢٨٧/٨٧: ٣.)

៣. [អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្គ ទៅក្នុងសាត្រា អាស័-ហ្វាត្វិះហ្វា] បានមកពី អាស័-អាឡាអ៊ុ បានមកពី មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ីន មុស្លីម ដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អ្នកប្រែប្រួលឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه و آله و سلم} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូល អស់ឡោះហ្វា^{وَعَلَّ} [២៤:៣៣] ចូរពួកអ្នកយល់ព្រមដោះលែងពួកគេឲ្យមានសេរីភាពជា លាយលក្ខណ៍ អក្សរ បើពួកអ្នកដឹងថាពួកគេមានសេចក្តីល្អនៅក្នុងខ្លួន ថា៖ "សេចក្តីល្អគឺអ្នកនោះស្រួចថាពុំមានព្រះ ផ្សេងពីអស់ឡោះហ្វា^{وَعَلَّ}ទេ មូហ្វាម៉ាដូ^{وَعَلَّ}ជាព្រះសាស្ត្ររបស់ព្រះអង្គ^{وَعَلَّ} ហើយអ្នកនោះជំនាញការណា មួយ ឬចេះប្រកមុខរបរណាមួយដោយដៃឯង ។" (من لا يحضره الفقيه 3: 287 / 87)

4. ثم قَالَ: وَ فِي رَوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «هَذِهِ الْآيَةُ مَنْسُوْحَةٌ، نَسَخَتْهَا ”فَاِنْ اَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِمْ نَصْفٌ مَا عَلَي الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ“».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٦٦، تفسير القمي ١٠٢: ٢.)

៤. បន្ទាប់មកលោក (គឺអាលី ប៊ីន អ៊ីបវ៉ែហ្វា) បានថ្លែងថា អាហ្វិ អាស័-យ៉ាវដូបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍ត មកពី អាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្វា^{صلوات الله عليه و آله و سلم} ដែលមានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាសុនេះត្រូវជូសដោយអាយ៉ាសុ [៤:២៥] បើ ប្រាកដថាពួកនាងបានប្រព្រឹត្តអំពើអសីលធម៌ ត្រូវដាក់ទោសពួកនាងត្រឹមពាក់កណ្តាលនៃទោស របស់បណ្តាស្ត្រីមានសេរីភាព [ដែលមានស្វាមី] ។" (تفسير القمي 2: 102)

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِّنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٤﴾

៣៤. យើងបានប្រទានចុះមកឲ្យពួកអ្នក នូវបណ្តាសញ្ញាដ៏ជាក់ច្បាស់ គំរូរបស់ជនទាំងឡាយដែល បានរស់នៅក្នុងជំនាន់មុនពួកអ្នក និងការដាស់តឿនសម្រាប់បណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធាសីបចិត្ត [ចំពោះអស់ឡោះហ្វា] ។

٣٥ ۞ اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِن شَجَرَةٍ مُّبْرَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَّا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَلَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣٥﴾

៣៥. អស់ឡោះហ្វាជារស្មីនៃមេឃទាំងឡាយនិងផែនដី ។ រស្មីនៃព្រះអង្គប្រៀបបាននឹងអង្កែលុង (ហ៊ឹង ដែលលុងក្នុងជញ្ជាំង) ដែលមានចង្កៀងមួយ[ភ្លើ]នៅក្នុងនោះ ។ ចង្កៀងនោះនៅក្នុងកែវផលិត (កែវវិសេសមួយប្រភេទមានពន្លឺភ្លើចាំងរស្មីផ្នែកៗ) ។ កែវនោះ[ថ្នាលណាស់ វាភ្លឺចែងចាំង]ហាក់ដូច ផ្កាយដែលមានពន្លឺត្រចះត្រចង់ នេះឡើងអាស្រ័យ[ប្រេងឥន្ធនៈនៃ]ដើមឈើប្រកបដោយ ពរជ័យសិរីសួស្តី ដើមស្តែទូន ដែលមិនមកពីទិសខាងកើតទេ មិនមកពីទិសខាងលិចទេ ប្រេង របស់វា[មានរស្មីភ្លើត្រចះត្រចង់ណាស់ វា]ស្ទើរតែចែងចាំងរស្មីដោយពុំបាច់មានភ្លើងប៉ះពាល់វា

9/ ៥ ប្រឹក្សា ៣៦ - ៣៦ ជំហ្វិ ១៨

ទេ ។ រស្មីលើរស្មី ។ អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ដឹកនាំអ្នកណាមួយឆ្ពោះទៅរករស្មីនៃព្រះអង្គស្រេចតែលើ
ព្រះអង្គ ។ អល់ឡោះហ្ន៎លើកឡើងនូវឧទាហរណ៍ផ្សេងៗសម្រាប់មនុស្សទាំងឡាយ ។
អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ ញាណសព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣៤-៣៥

1. ابن بابويه، قال: حَدَّثَنَا إِبراهيمُ بْنُ هَارُونَ بْنُ الهَيْثِيِّ بِمَدِينَةِ السَّلَامِ، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ ابْنِ أَبِي التَّلْجِ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ أَيُّوبَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ أَيُّوبَ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَلِيمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ الدُّهْلِيِّ، عَنِ الْفَضِيلِ بْنِ يَسَارٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأبي عَبْدِ اللَّهِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ؟" قَالَ: «كَذَلِكَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ». قَالَ: قُلْتُ: "مِثْلُ نُورِهِ؟" قَالَ: «مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)». قُلْتُ: "كَمِشْكَاتِهِ؟" قَالَ: «صَدْرُ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)». قُلْتُ: "فِيهَا مِصْبَاحٌ؟" قَالَ: «فِيهِ نُورُ الْعِلْمِ، يَغْنِي النَّبُوَّةَ». قُلْتُ: "الْمِصْبَاحُ فِي رُجَاجَةٍ؟" قَالَ: «عَلِمَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) صَدَرَ إِلَى قَلْبِ عَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)».

១. [អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្ន៎]... ទទួលបានមកពី អាល់-ហ្វាឌីល ប៊ិន យ៉ាសា ដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរអាចូ
អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} អាល់-ស្មីឌីកូ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "(អ៊ីទៅ) [២៤:៣៥] អល់ឡោះហ្ន៎ជារស្មីនៃមេឃ
ទាំងឡាយនិងផែនដី? ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} ដូចនេះឯង ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖
"រស្មីនៃព្រះអង្គប្រៀបបាននឹង...?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلى الله عليه وآله} ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖
"អង្គុលុង?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺទ្រង់មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلى الله عليه وآله} ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ដែលមាន
ចង្កៀងមួយ[ភ្លឺ]នៅក្នុងនោះ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "រស្មីនៃព្រះអភិញ្ញានៅក្នុងនោះ មានន័យថា
សាស្តាភាព ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ចង្កៀងនោះនៅក្នុងកែវផលិត...?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖
"ព្រះអភិញ្ញារបស់រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلى الله عليه وآله} បានជ្រាបចូលទៅក្នុងបេះដូងអាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។

قُلْتُ: "كَأَنَّهَا؟" قَالَ: «لَأَيِّ شَيْءٍ تَقْرَأُ كَأَنَّهَا؟» فَقُلْتُ: فَكَيْفَ، جَعَلْتُ فِدَاكَ؟ قَالَ: «كَأَنَّهُ كَوَكَبٌ دُرِّيٌّ». قُلْتُ: "يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ؟" قَالَ: «ذَلِكَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، لَا يَهُودِيٌّ وَلَا نَصْرَانِيٌّ». قُلْتُ: "يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَ لَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ" قَالَ: «يَكَادُ الْعِلْمُ يَخْرُجُ مِنْ قَمِ الْعَالِمِ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) مِنْ قَبْلِ أَنْ يَنْطِقَ بِهِ». قُلْتُ: "نُورٌ عَلَى نُورٍ؟" قَالَ: «الْإِمَامُ فِي أَثَرِ الْإِمَامِ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صفحة : ٦٨ ، التوحيد: ١٥٧/٣).

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ហាក់ដូច?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ដែលអានថា "ហាក់ដូច" នោះ លោកចង់
និយាយអំពីអ្វី?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ឲ្យថាម្តេច
ទៅ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ហាក់ដូចផ្កាយដែលមានពន្លឺត្រចះត្រចង់ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖
"[ចង្កៀងកែវនោះ]ឆេះឡើងអាស្រ័យ[ប្រុងឥន្ធនៈនៃ]ដើមលើប្រកបដោយពរជ័យសិរីសួស្តី ដើម
ស្រែទូន ដែលមិនមកពីទិសខាងកើតទេ មិនមកពីទិសខាងលិចទេ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះ
គឺអាមីរុល-មុអ៊ីមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាចូ ត្ថុលីប ^{صلى الله عليه وآله} ពុំមែនពួកយ៉ាហ្វិឌី ឬ ពួកគ្រិស្តទេ ។" ខ្ញុំបាន
ទូលថា៖ "ប្រុងរបស់វា[មានរស្មីភ្លឺត្រចះត្រចង់ណាស់ វា]ស្ទើរតែចែងចាំងរស្មីដោយពុំបាច់មានភ្លើងប៉ះ
ពាល់វាទេ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះអភិញ្ញាស្ទើរតែទាំងអស់ចេញមកពីមាត់របស់បុគ្គលអ្នក

ចេះដឹង صلوات الله عليه والسلام នៃបណ្តាកូនចៅ عليه وآله របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ عليه وآله តាំងពីមុនបុគ្គលអ្នកចេះដឹងនោះ صلوات الله عليه والسلام ថ្លែងព្រះ
អភិញ្ញានោះម៉្លោះ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "រស្មីលើរស្មី?" ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានច្រើនថា៖ "អីម៉ាមូយ صلوات الله عليه والسلام តាម
គន្លងអីម៉ាមូយ صلوات الله عليه والسلام ។" (التوحيد: 3/157)

2. رُوِيَ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيِّ، قَالَ: دَخَلْتُ إِلَى مَسْجِدِ الْكُوفَةِ، وَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (صَلَوَاتُ اللَّهِ وَ سَلَامُهُ عَلَيْهِ) يَكْتُبُ بِإِصْبَعِهِ وَ يَتَبَسَّمُ، فَقُلْتُ لَهُ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، مَا الَّذِي يُضْحِكُكَ؟ فَقَالَ: «عَجِبْتُ لِمَنْ يَقْرَأُ هَذِهِ الْآيَةَ وَ لَمْ يَعْرِفْهَا حَقَّ مَعْرِفَتِهَا».
فَقُلْتُ لَهُ: أَيُّ آيَةٍ، يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ؟

២. លោក យ៉ាបៀរ ប៊ិន អាប៊ុនឌុលឡោះប្តី អាល់-អាស័ន្ទរី បានថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំបានចូលទៅក្នុងម៉ាស៊ីដូ
អាល់-គូហ្វាស្ត ។ ខ្ញុំបានឃើញអាមីរុល-មុអ៊ីមីនីន صلوات الله عليه والسلام សរសេរអ្វីមួយដោយប្រាមដៃព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មាន
ស្នាមញញឹមនៅលើមុខព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អាមីរុល-មុអ៊ីមីនីន صلوات الله عليه والسلام អើយ ហេតុអ្វីព្រះអង្គ
ញញឹម?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានតបថា៖ "ខ្ញុំគិតថាចម្លែកមែនដែលមនុស្សម្នាសូត្រអាយ៉ាស្តនេះហើយ
មិនយល់ន័យពិតរបស់វា ។" ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "អាមីរុល-មុអ៊ីមីនីន صلوات الله عليه والسلام អើយ តើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام
មានច្រើនអំពីអាយ៉ាស្តមួយណា?"

فَقَالَ: «قَوْلُهُ تَعَالَى: "اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ"، الْمَشْكَاةُ: مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، "فِيهَا مِصْبَاحٌ"، أَنَا
الْمِصْبَاحُ. "فِي رُجَاحَةٍ" الرُّجَاحَةُ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، "كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ ذَرِيٌّ" وَ هُوَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)،
"يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ" مُحَمَّدٌ بْنُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، "زَيْتُونَةٌ" جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) "لَا شَرْقِيَّةٌ" مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ
السَّلَامُ)، "وَ لَا غَرْبِيَّةٌ" عَلِيُّ بْنُ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، "يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ" مُحَمَّدٌ بْنُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، "وَ لَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ"
عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، "نُورٌ عَلَى نُورٍ" الْحَسَنُ ابْنُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، "يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ" الْقَائِمُ الْمَهْدِيُّ (عَلَيْهِ
السَّلَامُ) "وَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ"». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٧٢، غاية المرام:
٣١٧، اللوامع النورانية: ٠٢٤٧)

អាមីរុល-មុអ៊ីមីនីន صلوات الله عليه والسلام បានតបថា៖ "ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عليه وآله [២៤:៣៥] អល់ឡោះប្តីជាស្មីនៃមេឃ
ទាំងឡាយនិងផែនដី ។ រស្មីនៃព្រះអង្គប្រៀបបាននឹងអង្កែលុង ។" មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله គឺអង្កែលុង ។ "ដែល
មានចង្កៀងមួយ[ភ្លើ]នៅក្នុងនោះ" ចង្កៀងគឺរូបខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។ ចង្កៀងនោះនៅក្នុងកែវផលិត អាល់-ហ្វាសាស័
និង អាល់-ហ្វាសាស័ صلوات الله عليه والسلام គឺកែវផលិតនោះឯង ។ "ហាក់ដូចផ្កាយដែលមានពន្លឺត្រចះត្រចង់" នេះគឺ
អុលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាល់-ហ្វាសាស័ صلوات الله عليه والسلام ។ "ចង្កៀងកែវនោះ]ឆេះឡើងអាស្រ័យ[ប្រេងឥន្ធនៈនៃ] ដើមឈើ
ប្រកបដោយពរជ័យសិរីសួស្តី" គឺមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អុលី صلوات الله عليه والسلام ឯយ៉ាកុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه والسلام
គឺ ដើមស្រែទូន ។ "ដែលមិនមកពីទិសខាងកើតទេ" គឺមូសា صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន យ៉ាកុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ។ "មិនមកពីទិស
ខាងលិចទេ" គឺអុលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន មូសា صلوات الله عليه والسلام ។ "ប្រេងរបស់វាមានរស្មី[ភ្លើត្រចះត្រចង់ណាស់ វា]ស្ទើរតែ
ចែងចាំងរស្មី" គឺមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អុលី صلوات الله عليه والسلام "ដោយពុំបាច់មានភ្លើងប៉ះពាល់វាទេ" គឺអុលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន
មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه والسلام ។ "រស្មីលើរស្មី" គឺ អាល់-ហ្វាសាស័ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អុលី صلوات الله عليه والسلام ។ "អល់ឡោះប្តីទ្រង់ដឹកនាំអ្នក
ណាមួយឆ្ពោះទៅរករស្មីនៃព្រះអង្គស្រេចតែលើព្រះអង្គ" គឺអាល់-ក្តីអ៊ីម អាល់-ម៉ាស្តុខ្លី صلوات الله عليه والسلام ។
"អល់ឡោះប្តីលើកឡើងនូវឧទាហរណ៍ផ្សេងៗសម្រាប់មនុស្សទាំងឡាយ ។ អល់ឡោះប្តីទ្រង់ញាណ
សព្វសារពើ ។" (غاية المرام :317, اللوامع النورانية :247)

3. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ طَلْحَةَ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فِي هَذِهِ الْآيَةِ: "اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ"،... قُلْتُ: لَجَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): جُعِلْتُ فِدَاكَ - يَا سَيِّدِي - إِنَّهُمْ يَقُولُونَ: مَثَلُ نُورِ الرَّبِّ؟ قَالَ: «سُبْحَانَ اللَّهِ! لَيْسَ لِلَّهِ مَثَلٌ، قَالَ اللَّهُ: "فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ"».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٧٩، تفسير القمِّي ١٠٣: ٢٠).

៣. ទទួលបានមកពី គូលំហូរស្តុំ បឺន ស្តែង្គី ដែលបានតំណាលមកពីយ៉ូកុំហ្វារ បឺន មូហាំម៉ាដ្គូ صلوات الله عليه والسلام មកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីអាយ៉ាស្តុំ [២៤:៣៥] អល់ឡោះហ្គ័រនៃមេឃទាំងឡាយនិង ផែនដី ។ ខ្ញុំបានទូលយ៉ូកុំហ្វារ បឺន មូហាំម៉ាដ្គូ صلوات الله عليه والسلام ថា: "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ព្រះបរមគ្រូអ៊ីយ ពួកគេថា: "ព្រះស្តីរបស់ព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه والسلام ប្រដូចបាននឹង ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈ ថា: "សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ។ មិនមានអ្វីដូចអល់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ឡើយ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះបន្ទូលថា: [១៦:៧៤] ដូច្នោះចូរពួកអ្នកកុំយកអ្វីមកប្រដូចអល់ឡោះហ្គ័រឡើយ ។" (تفسير القمِّي 2: 103)

4. الطَّبْرَسِيُّ، قَالَ: رَوَى عَنِ الرَّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنَّهُ قَالَ: «نَحْنُ الْمَشْكَاةُ فِيهَا، وَالْمِصْبَاحُ مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ» يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِنَا مَنْ أَحَبَّ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٧٢، مجمع البيان ٢٢٦: ٠٧).

៤. អាល់-ត្តីបារស៊ីបានថ្លែងថា គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពី អាល់-រីដ្គូ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា: "យើង صلوات الله عليه والسلام គឺអង្គលុងក្នុងរឿងនេះ ឯចង្កៀងគឺមូហាំម៉ាដ្គូ صلوات الله عليه والسلام ។ អល់ឡោះហ្គ័រទ្រង់ដឹកនាំអ្នកណាមួយ ឆ្ពោះទៅរករស្មីនៃព្រះអង្គស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ដឹកនាំទៅរករឺឡាយ៉ាស្តុំយើង صلوات الله عليه والسلام អ្នកណាដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យ ។" (مجمع البيان 7: 226)

فِي بُيُوتٍ أُذِنَ لِلَّهِ أَنْ تَرْفَعَ وَيَذْكَرَ فِيهَا أَسْمُهُ وَيُسَبِّحَ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿٣٦﴾

៣៦. [រស្មីនេះត្រូវចេះត្រចង់នៅ]ក្នុងបណ្តាគេហដ្ឋានដែលអល់ឡោះហ្គ័រអនុញ្ញាតឲ្យលើកតម្កើង នៅ ក្នុងបណ្តាគេហដ្ឋាននោះគេថ្លែងព្រះនាមព្រះអង្គ ។ ថ្វាយថោមនាការចំពោះព្រះអង្គនាទីនោះ ទាំងព្រឹកទាំងល្ងាច

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿٣٧﴾

៣៧. [ត្រូវប្រព្រឹត្តឡើងដោយ]ជនទាំងឡាយដែលជំនួញនិងការលក់ដូរ មិនអាចធ្វើឲ្យពួកគេភ្លេចព្រះ កម្រើនអល់ឡោះហ្គ័រ ភ្លេចធ្វើនមស្តារនិងភ្លេចបរិច្ចាគទានបានឡើយ ។ ពួកគេខ្លាចថ្ងៃមួយដែល ដួងចិត្តនិងភ្នែកនឹងប្រែក្រឡាប់

لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٨﴾

៣៨. ដើម្បីអស់ឡោះហ្មឺនឹងតបស្នងអំពើល្អដែលពួកគេបានសាង និងបន្ថែមព្រះការុញ្ញហាប្យទ័យនៃ ព្រះអង្គឲ្យពួកគេ ។ ពិតណាស់ អស់ឡោះហ្មឺនឹងផ្គត់ផ្គង់[ដ៏ច្រើន]ឥតគណនាអ្នកណាមួយស្រេច តែលើព្រះអង្គ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៣៦-៣៨

1. أَبَانٌ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ "فِي بُيُوتٍ أُذِنَ لِلَّهِ أَنْ تَرْفَعَ" قَالَ هِيَ بُيُوتُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ.

១. អាបានបានតំណាលតមកពីអាចិ បាស្យៀវដែលបានផ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរអាចិ អាប់ខុលឡោះហ្មឺនឹង ^{صلوات الله عليه والسلام} [២៤:៣៦] [វស្សីនេះភ្លឺត្រចះត្រចង់នៅ]ក្នុងបណ្តាគេហដ្ឋានដែល អស់ឡោះហ្មឺនឹងអនុញ្ញាតឲ្យលើកតម្កើង ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនៈថា៖ "បណ្តាគេហដ្ឋានរបស់ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} ។" (អាល់-កាហ្សី ហ្វាខ្លីស្ទ ១៥៩៥៨ ឬ 510 /331 :8 កាហ្វិ)

2. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْمُنْذِرُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْقَابُوسِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ عَمِّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبَانَ بْنِ تَغْلِبٍ، عَنْ نُفَيْعِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، وَ عَنْ بُرَيْدَةَ، قَالَا: قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): "فِي بُيُوتٍ أُذِنَ لِلَّهِ أَنْ تَرْفَعَ وَ يُدَكَّرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْعُدْوِ وَ الْأَصَالِ" فَقَامَ إِلَيْهِ رَجُلٌ، فَقَالَ: أَيُّ بُيُوتٍ هَذِهِ، يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: «بُيُوتُ الْأَنْبِيَاءِ». فَقَامَ إِلَيْهِ أَبُو بَكْرٍ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، هَذَا أَلْبَيْتُ مِنْهَا؟ وَ أَشَارَ إِلَى بَيْتِ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): قَالَ: «نَعَمْ، مِنْ أَفْضَلِهَا». * (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٧٦، تأويل الآيات ١:٨/٣٦٢، شواهد التنزيل ١٠:٥٦٧/٤١ و ٥٦٨، الدر المنثور ٢٠٣:٦، روح المعاني ١٧٤:١٨).

២. ទទួលបានពីអាណាស់ ប៊ិន ម៉ាលិកនិងចិវីយ៉ដ្ឋាស្តដែលមានផ្លែងថា វិស្វលុលឡោះហ្មឺនឹង ^{صلوات الله عليه وآله} បានសូត្រ ថា៖ [២៤:៣៦] [វស្សីនេះភ្លឺត្រចះត្រចង់នៅ]ក្នុងបណ្តាគេហដ្ឋានដែលអស់ឡោះហ្មឺនឹងអនុញ្ញាតឲ្យលើក តម្កើង នៅក្នុងបណ្តាគេហដ្ឋាននោះគេផ្លែងព្រះនាមព្រះអង្គ ។ ថ្វាយថោមនាការចំពោះព្រះអង្គនាទី នោះទាំងព្រឹកទាំងល្ងាច ។ បុរសម្នាក់បានងើបឡើងសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្មឺនឹងអើយ តើ បណ្តាគេហដ្ឋានណាទៅ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះរចនៈថា៖ "បណ្តាគេហដ្ឋានរបស់បណ្តាព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} ។" អាចិ បាការបានងើបឡើងសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្មឺនឹងអើយ តើផ្ទះមួយនេះនៅក្នុង ចំណោមផ្ទះទាំងនេះទេ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ចង្អុលបង្ហាញផ្ទះអាលី ^{صلوات الله عليه وآله} និងហ្វាទីម៉ា ^{عليها السلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះរចនៈថា៖ "មែនហើយ ខ្ពង់ខ្ពស់លើសផ្ទះទាំងនោះទៅទៀត ។" (8/362:1) (8/362:1)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَلُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيَعَةٍ يَحْسَبُهُ الظَّمْآنُ مَاءً حَتَّى إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَ وَجَدَ اللَّهُ عِنْدَهُ وَ فَوَقَّهٖ حِسَابَهُ وَ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٣٩﴾

៣៩. វិងជនបដិសេធសទ្ធានោះវិញ បណ្តាទង្វើរបស់ពួកគេប្រៀបបាននឹងមរិចិតា (ការភាន់ភ្នែក) នៅ ក្នុងវាលរហោហាន ។ មនុស្សស្រេកទឹកគឺតថាវាជាទឹក ។ លុះទៅដល់ គេមិនឃើញមានអ្វីសោះ តែគេជួបអស់ឡោះហ្មឺនឹងនៅទីនោះ ព្រះអង្គទូទាត់គេទាំងអស់ ។ អស់ឡោះហ្មឺនឹងទូទាត់យ៉ាងឆាប់

ហ៊ាស ១

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៣៩

1. اِنَّ شَهْرَ اشْوَبَ: كَتَبَ مَلِكُ الرُّومِ إِلَى مُعَاوِيَةَ يَسْأَلُهُ عَن خِصَالٍ، فَكَانَ فِيهَا سَأَلُهُ: أَحْبَبْتَنِي عَن لَأ شَيْءٍ. فَتَحَيَّرَ، فَقَالَ عَمْرُو بْنُ الْعَاصِ: وَجْهَ فَرَسًا فَأَرَاهَا إِلَى مُعَسْكَرِ عَلِيٍّ لِيُبَاعَ، فَإِذَا قِيلَ لِلَّذِي هُوَ مَعَهُ بِكُمْ؟ يَقُولُ: بِلَا شَيْءٍ، فَعَسَى أَنْ تَخْرُجَ الْمَسْأَلَةُ فَجَاءَ الرَّجُلُ إِلَى عَسْكَرِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، إِذْ مَرَّ بِهِ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ مَعَهُ قَنْبَرٌ، فَقَالَ: «يَا قَنْبَرُ، سَأَلْتَنِي». فَقَالَ: بِكُمْ الْفَرَسُ؟ قَالَ: بِلَا شَيْءٍ. فَقَالَ: «يَا قَنْبَرُ، خُذْ مِنْهُ». قَالَ: أَعْطَيْتَنِي لَأ شَيْءٍ، فَأَخْرَجَهُ إِلَى الصَّخْرَاءِ، وَ أَرَاهُ السَّرَابَ، فَقَالَ: «ذَلِكَ لَأ شَيْءٍ». قَالَ: «أَذْهَبَ فَحَبْرَهُ» قَالَ: وَ كَيْفَ قُلْتَ؟ قَالَ: «أَمَا سَمِعْتَ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: ”يَحْسِبُهُ الظَّمَانُ مَاءً حَتَّى إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ سَيْبًا“؟»**
(البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٧٨، مناقب ابن شهر آشوب ٣٨٢: ٢.)

១. [អ៊ីបនូ ស្វាស្តរី អាស៊ីប] ស្តេចនគររួមបានធ្វើសារមកសួរមូហុរីយ៉ាស្តអំពីរឿងខ្លះ ថា៖ "សូមប្រាប់ខ្ញុំអំពី "ទទេ" ។ មូហុរីយ៉ាស្តបានប្រាប់អ្វីៗ បឺន អាល់-អុស្ត្រាថា៖ "យកសេះខ្លាំងមួយទៅលក់ឲ្យភាគីអាល្លី^{صلوات الله عليه والسلام} ។ បើបក្សពួកគេ^{صلوات الله عليه والسلام} សួរថា៖ "ថ្លៃប៉ុន្មាន ?" ចូរឆ្លើយថា៖ "ទទេ ។" ប្រហែលជាដំណោះស្រាយបញ្ហានេះអាចមកពីវិធីនេះបាន ។" បុរសនេះក៏បានមកឯទីពេញ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អាល្លី^{صلوات الله عليه والسلام} បានដើរកាត់តាមនោះជាមួយកូនបារ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "កូនបារអើយ តថ្លៃជាមួយគេទៅ ។" កូនបារបានថា៖ "សេះនេះថ្លៃប៉ុន្មាន ។" បុរសនោះបានថា៖ "ថ្លៃទទេ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "កូនបារអើយយកវាទៅ ។" បុរសនោះបានថា៖ "ឲ្យទទេមកខ្ញុំ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទៅឯវាលរហោហាន បង្ហាញមរិចិត្តភាគ ។" គាត់បានថា៖ "នេះគឺទទេ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទៅប្រាប់គេ (គឺមូហុរីយ៉ាស្ត) ចុះ ។" គាត់បានថា៖ "ខ្ញុំនឹងប្រាប់ដូចម្តេចទៅ ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "លោកមិនបានឮអស់ឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} មានព្រះបន្ទូលទេថា៖ [២៤:៣៩] ដែលមនុស្សស្រែកទឹកគឺថាវាជាទឹក ។ លុះទៅដល់ គេមិនឃើញមានអ្វីសោះ ។" (382: 2) (مناقب ابن شهر آشوب 2: 382)

أَوْ كَظَلَمْتِ فِي بَحْرِ لَبِّي يَعْشُهُ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ سَحَابٌ ظَلَمْتُ بَعْضَهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكَدْ يَرِنُهَا وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِن نُّورٍ ﴿٤٠﴾

៤០. ឬ[បណ្តាទង្វើរបស់ពួកបដិសេធសទ្ធា...] ប្រៀបបាននឹងភាពងងឹតនៅក្នុងសមុទ្រជ្រៅដែលត្រូវរលកទឹកគ្របពីលើ ហើយត្រូវរលកទឹកមួយទៀតវាយគ្របពីលើ ហើយពីលើនោះមានដុំពពក ។ គឺភាពងងឹតមួយគ្របត្រួតពីលើភាពងងឹតមួយទៀត ។ ពេលគេឈោងដៃទៅមុខ គេស្ទើរតែមើលវាមិនឃើញ ។ អ្នកណាមួយ [ដែលបដិសេធការអប់រំរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ដោយទទឹងរឹងរូស] ដែលអស់ឡោះហ្ន៎មិនប្រទានពន្លឺឲ្យទេ អ្នកនោះនឹងពុំមានរស្មីទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៤០

1. مُحَمَّدُ بْنُ يُعْقُوبَ: عَنِ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنِ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ بْنِ شَمُونٍ، عَنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْأَصَمِّ، عَنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْقَاسِمِ، عَنِ صَالِحِ بْنِ سَهْلِ الْهُمْدَانِيِّ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثٍ - قُلْتُ: "أَوْ"

كَظُلُمَاتٍ؟ قَالَ: «الْأَوَّلُ وَ صَاحِبُهُ يَعْتَاهُ مَوْجٌ» الثَّالِثُ، «مِنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ» مُعَاوِيَةُ (لَعَنَهُ اللَّهُ)، وَ فَتَى بَنِي أُمَيَّةَ «إِذَا أُخْرِجَ يَدُهُ» الْمُؤْمِنُ فِي ظُلْمَةٍ فَتَنِيهِمْ «لَمْ يَكُنْ يَرَاهَا وَ مَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا» إِمَامًا مِنْ وُلْدِ فَاطِمَةَ (عَلَيْهَا السَّلَامُ) «فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ» إِمَامٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٧٩، الكافي ١/٥١: ١).

១. [មហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុតូប]... ទទួលបានមកពីស្ត្រីលិះហ្ម័ ប៊ិន សាហ្វាល់ អាល់-ហ្មាំដ្វានីដែលបានថ្លែងថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ម័ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} មានវចនៈនៅក្នុងហ្មាឌីស្តមួយ ។ ខ្ញុំបានទូលថា៖ "(មានន័យថាអ្វីទៅ) [២៤:៤០] ឬប្រៀបបាននឹងភាពងងឹត?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលទីមួយ (គឺអាហ្វិ បាការ) និងកន្លែងរបស់គេ (គឺអ៊ូម៉ារ) ត្រូវរលកទឹក របស់បុគ្គលទីបី (គឺអ៊ូស្តម៉ាន) គ្របពីលើ ហើយត្រូវរលកទឹកមួយទៀតវាយគ្របថែមពីលើ ហើយពីលើនោះមានដុំពពក បុគ្គលទីពីរ (គឺអ៊ូម៉ារ) ។ គឺភាពងងឹតមួយគ្របត្រួតពីលើភាពងងឹតមួយទៀត គឺមូអុរីយ៉ាសុំ (សូមអល់ឡោះហ្ម័ដាក់បណ្តាសាបុគ្គលនេះ) និងការប្រយុទ្ធរបស់បាទី-អ៊ូម៉ែយ៉ាសុំ ។ ពេលគេ គឺមុមីន ឈោងដៃទៅមុខ នៅក្នុងភាពងងឹតនៃជម្លោះរបស់ពួកគេនោះ គេស្ទើរតែមើលវាមិនឃើញ ។ អ្នកណាមួយដែលអល់ឡោះហ្ម័មិនប្រទានពន្លឺឲ្យទេ គឺពន្លឺរបស់អ៊ូម៉ាទាំងឡាយ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} ដែលមកពីរាជបុត្រ ^{عليه السلام} ទាំងឡាយរបស់ហ្មាឌីម៉ាសុំ ^{عليها السلام} អ្នកនោះនឹងពុំមានរស្មីទេ គឺរស្មីរបស់អ៊ូម៉ា ^{صلوات الله عليه والسَّلام} សម្រាប់ខ្លួនឯងក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" (5 / 151 : 1) (الكافي)

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ الصَّانِعِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ صَالِحِ بْنِ سَهْلٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ، فِي قَوْلِ اللَّهِ: «أَوْ كَظُلُمَاتٍ» فَلَانَ وَ فَلَانٍ «فِي بَحْرِ لُجِّيٍّ يَعْتَاهُ مَوْجٌ» يَعْنِي نَعْتَلًا، «مِنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ» طَلْحَةُ وَ الرَّبِيعُ «ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ» مُعَاوِيَةُ وَ يَزِيدُ وَ فَتَى بَنِي أُمَيَّةَ، «إِذَا أُخْرِجَ يَدُهُ» الْمُؤْمِنُ فِي ظُلْمَةٍ فَتَنِيهِمْ «لَمْ يَكُنْ يَرَاهَا وَ مَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا» يَعْنِي إِمَامًا مِنْ وُلْدِ فَاطِمَةَ (عَلَيْهَا السَّلَامُ) «فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ» مِنْ إِمَامٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَشِي بَنُوهُ، كَمَا فِي قَوْلِهِ: «نُورُهُمْ يَسْعَى بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ بِأَيْمَانِهِمْ» - قَالَ - إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ نُورُهُمْ يَسْعَى بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ بِأَيْمَانِهِمْ حَتَّى يَنْزِلُوا مَنَازِلَهُمْ فِي الْجَنَّةِ. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٧٩، تفسير القمي ١/١٠٦: ٢).

២. [អុលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ្វឹម]... ទទួលបានមកពី ស្ត្រីលិះហ្ម័ ប៊ិន សាហ្វាល់ ដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានឮ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ម័ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ម័ ^{عليه السلام} [២៤:៤០] ឬប្រៀបបាននឹងភាពងងឹត គឺបុគ្គលនេះមួយ (គឺអាហ្វិ បាការ) និងបុគ្គលនេះមួយ (គឺអ៊ូម៉ារ) នៅក្នុងសមុទ្រជ្រៅដែលត្រូវរលកទឹកគ្របពីលើ មានន័យថា ណាក្កុស្តាល់ (نعل) គឺបុគ្គលទីពីរ គឺអ៊ូម៉ារ) ហើយត្រូវរលកទឹកមួយទៀតវាយគ្របថែមពីលើ គឺតូល់ហ្មាសុំនិងអាល់-ស្វីបែរ ។ គឺភាពងងឹតមួយគ្របត្រួតពីលើភាពងងឹតមួយទៀត គឺមូអុរីយ៉ាសុំនិងយ៉ាស្វីដូ និងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងរបស់បាទី អ៊ូម៉ែយ៉ាសុំ ។ ពេលគេ គឺអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ឈោងដៃទៅមុខ នៅក្នុងភាពងងឹតនៃជម្លោះរបស់ពួកគេនោះ គេស្ទើរតែមើលវាមិនឃើញ ។ អ្នកណាមួយដែលអល់ឡោះហ្ម័មិនប្រទានពន្លឺឲ្យទេ មានន័យថា[រស្មី]របស់អ៊ូម៉ា ^{صلوات الله عليه والسَّلام} ដែលមកពីបណ្តារាជបុត្រ ^{عليها السلام} របស់ហ្មាឌីម៉ាសុំ ^{عليها السلام} អ្នកនោះនឹងពុំមានរស្មីទេ [រស្មី]សម្រាប់ខ្លួនឯងមកពីអ៊ូម៉ា ^{صلوات الله عليه والسَّلام} ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ដើម្បីអាចដើរបានអាស្រ័យរស្មីរបស់អ៊ូម៉ា ^{صلوات الله عليه والسَّلام} នោះ ដូចដែលអល់ឡោះហ្ម័ ^{عليه السلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៦៦:៨] រស្មីរបស់ពួកគេនឹងរត់នៅខាងមុខនិងខាងស្តាំពួកគេ ។ ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ រស្មីរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធានឹងរត់ពីមុខពួកគេនិងខាងស្តាំពួកគេ លុះត្រាតែពួកគេបានទៅនៅក្នុងលំនៅដ្ឋានក្នុងឋានសួគ៌ ។" (106 : 2) (تفسير القمي)

3. وَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُهَيْمٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عِيسَى، عَنْ حَرِيْرٍ، عَنِ الْحَكَمِ وَ حُمْرَانَ، قَالَ سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "أَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي بَحْرِ لَيْلٍ" قَالَ: «فُلَانٌ وَ فُلَانٌ» "يَعْنَاهُ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ"، قَالَ: «أَصْحَابُ الْجَمَلِ، وَ صِفْيَنَ، وَ النَّهْرَوَانَ» "مِنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ"، قَالَ: «بَنُو أَمِيَّةٍ» "إِذَا أُخْرِجَ يَدُهُ" يَعْنِي أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي ظُلُمَاتِهِمْ "لَمْ يَكُنْ يَرَاهَا" أَي إِذَا نَطَقَ بِالْحِكْمَةِ بَيْنَهُمْ، لَمْ يُثْبَلْهَا مِنْهُمْ أَحَدٌ إِلَّا مَنْ أَقَرَّ بِوَلَايَتِهِ، ثُمَّ بِإِمَامَتِهِ، "وَ مَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا" أَي مَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ إِمَامًا فِي الدُّنْيَا "فَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نُورٍ" إِمَامٍ يُرْشِدُهُ، وَ يُشْعُهُ إِلَى الْجَنَّةِ. * (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٧٩، تأويل الآيات ١٥/٣٦٥: ١).

៣. ទទួលបានមកពី អាល់-ហ្គាកាំ និង ហ្គារ៉ែន ដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គី ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី ^{صلوات الله عليه والسلام} [២៤:៤០] ឬប្រៀបបាននឹងភាពងងឹតនៅក្នុងសមុទ្រជ្រៅ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនាថា: "គឺអ្នកនេះមួយនិងអ្នកនោះមួយ (គឺ អាហ្វិ បាការនិងអ៊ូម៉ារ) " ដែលត្រូវរលកទឹកគ្របពីលើ ហើយត្រូវរលកទឹកមួយទៀតវាយគ្របថែមពីលើ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនាថា: "គឺបក្សពួក[សមរកូមិ] យ៉ាមីល, ស្ទីហ្វីន និង អាល់-ណាហ្គារ៉ាន ។" ហើយពីលើនោះមានដុំពពក ។ គឺភាពងងឹតមួយគ្របត្រួត ពីលើភាពងងឹតមួយទៀត ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនាថា: "គឺបាននិយាយសុំ ។" ពេលគេ មានន័យថា អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} លោងដៃទៅមុខ គេស្ទើរតែមើលវាមិនឃើញ ពោលគឺ ពេលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} និយាយជាមួយពួកគេដោយគតិប្រាជ្ញា មិនមានពួកគេណាម្នាក់ព្រមទទួលគតិប្រាជ្ញានោះទេ លើកលែង តែបុគ្គលដែលទទួលស្គាល់វិទ្យាយ៉ាសុំព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បន្ទាប់មក[ព្រមទទួលស្គាល់]អ៊ីម៉ាសុំព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អ្នកណាមួយដែលអល់ឡោះហ្គីមិនប្រទានពន្លឺឲ្យទេ អ្នកនោះនឹងពុំមានស្នើទេ ពោលគឺ បុគ្គល ណាដែលអល់ឡោះហ្គី ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនឲ្យមានអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេនៅក្នុងលោកនេះ អ្នកនោះនឹងមិនមានស្នើដែលមកពី អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេនៅក្នុងលោកមុខ សម្រាប់ដឹកនាំអ្នកនោះទៅកាន់ឋានសួគ៌ ។" (15 /365 :1) (تأويل الآيات 1: 15/365)

أَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ مِنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرِ صَفَّتِ كُلُّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿١٥﴾

៤១. អ្នកមិនឃើញទេថា សព្វសារពើដែលមាននៅលើមេឃទាំងឡាយនិងផែនដីនិងសត្វស្លាបត្រដាង ស្លាបទាំងឡាយថ្វាយថោមនាការចំពោះព្រះអង្គ ? រាល់ៗគ្នារមែងដឹង[របៀប]នមស្ការនិង ថោមនាការរបស់ខ្លួន ។ អល់ឡោះហ្គីទ្រង់ញាណបំផុតនូវអំពើដែលពួកគេសាង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៤១

1. ابن بابويه، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْوَلِيدِ (رَحِمَهُ اللَّهُ) قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارُ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ الْحَسَنِ بْنِ أَبِي نَابَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَوْرَمَةَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ الْحُسَيْنِ الْمَيْمَنِيِّ، عَنْ أَبِي الْحُسَيْنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ سَعْدِ بْنِ طَرِيفٍ، عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ، قَالَ: جَاءَ ابْنُ الْكَوَّاءِ إِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، وَ اللَّهُ إِنَّ فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ لَأَيَّةً قَدْ أَفْسَدَتْ عَلَيَّ قَلْبِي، وَ شَكَّكْتَنِي فِي دِينِي؟ فَقَالَ لَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «تَكَلَّمَ أَكْمُكَ وَ عَدِمْتِكَ، وَ مَا تِلْكَ الْآيَةُ؟» قَالَ: قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ الطَّيْرِ صَافَاتٍ كُلُّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَ تَسْبِيحَهُ".

១. [...] ទទួលបានពី អាល់-អាស្ទីបាក់ ប៊ិន ណាបាតាសុំ ដែលបានថ្លែងថា អ៊ីបនូ កាវ៉ាអ៊ូបានមកជួប

អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام អ៊ីយ សូមស្ស៊ីចចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ អាយ៉ាសុំមួយនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ន៎ ធ្វើឲ្យចិត្តទូលបង្គំរិកល ធ្លាក់ទៅក្នុងសេចក្តីសង្ស័យអំពី សាសនាទូលបង្គំ ។ អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាសុំមួយណា?" លោកបានទូលថា៖ "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ [២៤:៤១] រាល់ៗគ្នារមែងជឹង[របៀប]នមស្ការនិងថោមនាការរបស់ខ្លួន ។"

فَقَالَ لَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): « يَا ابْنَ الْكَوَاءِ، إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى خَلَقَ الْمَلَائِكَةَ فِي صُورِ شَيْءٍ، إِلَّا أَنَّ لِلَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى مَلَكًا فِي صُورَةِ دَيْكٍ أَبْحَ أَشْهَبَ، بَرَاتْنُهُ فِي الْأَرْضِ السَّابِغَةِ السُّفْلَى، وَ عُرْفُهُ مَشْيِي، تَحْتَ الْعَرْشِ، لَهُ جَنَاحَانِ: جَنَاحٌ فِي الْمَشْرِقِ، وَ جَنَاحٌ فِي الْمَغْرِبِ، وَاحِدٌ مِنْ نَارٍ، وَ الْآخَرُ مِنْ تَلْجٍ،

អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ីអ៊ីយ អល់ឡោះហ្ន៎ تَبَارَكَ وَتَعَالَى បង្កើតទេវតាដោយមាន រូបសណ្ឋាននានា ។ អល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ មានទេវតាមួយអង្គមានរូបសណ្ឋានជាមាន់ឈ្មោល ជាសេះ ជាខ្លា ឃ្មុំ ក្រញាំវានៅឯផែនដីទីប្រាំពីរទាបបំផុតដែលគេជឹងថានៅខាងក្រោមព្រះរាជបល្ល័ង្កនោះ ។ វាមាន ស្លាបពីរ ស្លាបមួយនៅឯទិសខាងកើត មួយទៀតនៅឯទិសខាងលិច ។ ស្លាបមួយជាភ្លើង មួយទៀតជា ព្រីល ។

فَإِذَا حَضَرَ وَقْتُ الصَّلَاةِ، قَامَ عَلَى بَرَاتْنِهِ، ثُمَّ رَفَعَ عُنُقَهُ مِنْ تَحْتِ الْعَرْشِ، ثُمَّ صَفَقَ بِجَنَاحَيْهِ كَمَا تَصْنَعُ الدُّيُوكُ فِي مَنَازِلِكُمْ، فَلَا الَّذِي مِنَ النَّارِ يُذِيبُ التَّلْجَ، وَ لَا الَّذِي مِنَ التَّلْجِ يُطْفِئُ النَّارَ، فَيُبَادِي: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا سَيِّدُ النَّبِيِّينَ، وَ أَنَّ وَصِيَّهُ سَيِّدُ الْوَصِيِّينَ، وَ أَنَّ اللَّهَ سُبُوْحٌ قُدُّوسٌ، رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَ الرُّوحِ -

ពេលដល់ពេលស្ងៀម វាលយលើជើង ដកកពីក្រោមព្រះរាជបល្ល័ង្ក ទទះស្លាបដូចមាន់ឈ្មោលទទះ ស្លាបនៅក្នុងផ្ទះលោកដែរ ។ ស្លាបភ្លើងមិនធ្វើឲ្យព្រីលរលាយទេ ឯស្លាបព្រីលមិនរម្ងត់ភ្លើងទេ ។ វា ស្រែកប្រកាសថា៖ "ខ្ញុំសូមស្ស៊ីចថាមិនមានព្រះទេក្រៅពីអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ព្រះ عَزَّ وَجَلَّ ដែលពុំមានសហការី ខ្ញុំ សូមស្ស៊ីចថាមូហាំម៉ាដ្ឋ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ជាព្រះអគ្គប្រមុខរបស់ព្រះសាស្តា عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ទាំងឡាយ ព្រះឧត្តរាធិការ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ របស់ ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ជាព្រះអគ្គប្រមុខរបស់ព្រះឧត្តរាធិការទាំងឡាយ អល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ទ្រង់មហារុងរឿង មហា សន្តបរិសុទ្ធ ជាព្រះម្ចាស់ عَزَّ وَجَلَّ របស់ទេវតាទាំងឡាយ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ និងព្រះសន្តវិញ្ញាណ ។"

قَالَ - فَتَحْفِقُ الدَّيْكَةُ بِأَجْنِحَتَيْهَا فِي مَنَازِلِكُمْ، فَتُحْبِبُهُ عَنْ قَوْلِهِ، وَ هُوَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: " وَ الطَّيْرُ صَافَاتٍ كُلُّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَ تَسْبِيحَهُ " مِنْ الدَّيْكَةِ فِي الْأَرْضِ " . ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٨٠، التوحيد: ٢٨٢/١٠) .

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មាន់ឈ្មោលទាំងឡាយនៅក្នុងផ្ទះអស់លោកទទះស្លាប ឆ្លើយតបសម្តី របស់មាន់នោះដូចនេះឯង នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ [២៤:៤១] រាល់ៗគ្នារមែងជឹង[របៀប] នមស្ការនិងថោមនាការរបស់ខ្លួន មាន់ឈ្មោលទាំងឡាយនៅឯផែនដី ។" (التوحيد: 10/282)

وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٤١﴾

៤២. អំណាចគ្រប់គ្រងមេឃទាំងឡាយនិងផែនដីជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ។ គោលដៅ[របស់

មនុស្សទាំងឡាយ]គឺឆ្ពោះទៅរកអស់ឡោះហ្ន៎ [ហើយពួកគេនឹងត្រូវជំនុំជម្រះ] ។

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُزْجِي سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ وَثُمَّ يُجْعَلُهُ رُكَّامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ وَيُنزِلُ مِنْ
السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَنِ مَنْ يَشَاءُ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ
بِالْأَبْصَارِ ﴿٤٣﴾

៤៣. អ្នកមិនឃើញទេថា អស់ឡោះហ្ន៎នាំពពក ប្រមូលវាឲ្យជុំគ្នា ហើយព្រះអង្គផ្តុំវា ? រួចហើយអ្នក
ឃើញទឹកភ្លៀងហូរចេញមកពីក្នុងពពកនោះ ? ព្រះអង្គធ្វើឲ្យធ្លាក់មកពីលើមេឃនូវ[ដុំពពកធំដូច]
ភ្នំដែលមានព្រិលនៅក្នុងនោះ ។ ព្រះអង្គវាយប្រហារអ្នកណាមួយដោយដុំពពកនោះស្រេចតែលើ
ព្រះអង្គ ព្រះអង្គបំបែរវាចេញពីអ្នកណាមួយស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។ ពន្លឺចិញ្ចាចនៃផ្លេកបន្ទោររបស់
វាស្ទើរតែឆក់យកភ្នែក (គឺស្ទើរធ្វើឲ្យខ្វាក់ភ្នែក) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤២-៤៣

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ هَارُونَ بْنِ مُسْلِمٍ عَنْ مَسْعَدَةَ بْنِ صَدْقَةَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ كَانَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُومُ فِي
الْمَطْرِ أَوَّلَ مَا يَمْطُرُ حَتَّى يَبْتَلَّ رَأْسَهُ وَ لِحْيَتَهُ وَ ثِيَابَهُ فَيَقِيلُ لَهُ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ الْكِنَّ الْكِنَّ فَقَالَ إِنَّ هَذَا مَاءٌ قَرِيبٌ عَهْدٍ بِالْعَرْشِ

១. ទទួលបានមកពី ម៉ាស់អ្នកដ្ឋាន ប៊ិន ស្រ្តីដ្ឋាក្មោះត្រង់ដែលបានថ្លែងថា អាឡិ អ្នកបំបែរឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មាន
វចនៈថា៖ "អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} តែងតែឈរហាលភ្លៀងដើមខ្ទប់ ទាល់តែទទឹកជោកក្បាល ពួកមាត់ និងសំលៀក
បំពាក់ ។ គេបានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីនី^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ ចូលជម្រកទៅ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន
វចនៈថា៖ "នេះគឺទឹកដែលចេញមកពីក្បែរព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។"

ثُمَّ أَنْشَأَ يُحَدِّثُ فَقَالَ إِنَّ تَحْتَ الْعَرْشِ بَحْرًا فِيهِ مَاءٌ يُنْبِثُ أَرْزَاقَ الْحَيَوَانَاتِ فَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ أَنْ يُنْبِثَ بِهِ مَا يَشَاءُ لَهُمْ رَحْمَةً مِنْهُ هُمْ
أَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهِ فَمَطَرَ مَا شَاءَ مِنْ سَمَاءٍ إِلَى سَمَاءٍ حَتَّى يَصِيرَ إِلَى سَمَاءِ الدُّنْيَا فِيمَا أَظُنُّ فَيَلْقِيهِ إِلَى السَّحَابِ وَ السَّحَابُ بِمَنْزِلَةِ الْعَرْزَالِ ثُمَّ
يُوجِي اللَّهُ إِلَى الرِّيحِ أَنْ اطَّحْنِيهِ وَ أَذْيَبِيهِ دَوْبَانَ الْمَاءِ ثُمَّ أَنْطَلِقِي بِهِ إِلَى مَوْضِعٍ كَذَا وَ كَذَا فَامْطُرِي عَلَيْهِمْ فَيَكُونُ كَذَا وَ كَذَا عَبَابًا وَ غَيْرَ
ذَلِكَ

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} តំណាលថា៖ "នៅក្រោមព្រះរាជបល្ល័ង្កមានមហាសាគរមួយ ទឹកវាជាជីវិតគ្រប់
ដែលធ្វើឲ្យសត្វទាំងឡាយធាត់ធំ ។ បើអស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} ចង់ឲ្យអ្វីមួយធាត់ធំដោយនូវព្រះធម៌មេត្តាព្រះអង្គ
សម្រាប់ពួកវា ព្រះអង្គ^{عز وجل} បើកឲ្យវាជីវិត ។ ដូច្នេះនឹងមានភ្លៀងធ្លាក់មកពីលើមេឃ មកដល់លើមេឃនៃ
លោកនេះ មកលើពពក ។ ពពកទាំងឡាយប្រៀបបាននឹងកន្ត្រង ។ បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} ឲ្យខ្យល់
កិនវាហើយច្របល់វា រំលាយទឹក ។ រួចហើយខ្យល់នោះនាំពពកនោះទៅកាន់កន្ត្រងនីមួយហើយបង្ហូរ
ទឹកមកលើកន្ត្រងនោះ ។ ដូច្នេះវាទៅជាភ្លៀងដូចនេះឬផ្សេងពីនេះ ។

فَتَقَطَّرُ عَلَيْهِمْ عَلَى النَّخْوِ الَّذِي يَأْمُرُهَا بِهِ فَلَيْسَ مِنْ قَطْرَةٍ تَقَطَّرُ إِلَّا وَ مَعَهَا مَلَكٌ حَتَّى يَضَعَهَا مَوْضِعَهَا وَ لَمْ يَنْزِلْ مِنَ السَّمَاءِ قَطْرَةٌ مِنْ
مَطَرٍ إِلَّا بِعَدَدٍ مَعْدُودٍ وَ وَزْنٍ مَعْلُومٍ إِلَّا مَا كَانَ مِنْ يَوْمِ الطُّوفَانِ عَلَى عَهْدِ نُوحٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَإِنَّهُ نَزَلَ مَاءٌ مِنْهُمْ بِلا وَزْنٍ وَ لَا عَدَدٍ

قَالَ

ដូច្នោះ នឹងមានភ្លៀងត្រង់កន្លែងដែលគេបានដាក់បញ្ជាមក ។ គ្រប់ដំណាក់ទឹកភ្លៀងសុទ្ធតែមានទេវតាមួយអង្គ ទេវតានោះដាក់ដំណាក់ទឹកភ្លៀងនោះត្រង់កន្លែងនីមួយៗជាពិសេស ។ គ្រប់ដំណាក់ទឹកភ្លៀងដែលធ្លាក់មកពីលើមេឃសុទ្ធតែមានលេខរៀងយ៉ាងល្អិតល្អន់និងមានទម្ងន់ច្បាស់លាស់ ។ លើកលែងតែកាលមានព្យុះភ្លៀងនៅឯដែនដីនុះហ្ន៎ صَلَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ថ្ងៃនោះទឹកភ្លៀងហូរមកដោយពុំមានកំណត់ឬលេខរៀងទេ ។"

وَ حَدَّثَنِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ قَالَ لِأبي (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله) إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ جَعَلَ السَّحَابَ عَزَائِلَ لِلْمَطَرِ هِيَ تُذِيبُ الْبَرَدَ حَتَّى يَصِيرَ مَاءً لِكَيْ لَا يُضِرَّ بِهِ شَيْئاً يُصِيبُهُ الَّذِي تَرَوْنَ فِيهِ مِنَ الْبَرَدِ وَ الصَّوَاعِقِ نِعْمَةٌ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ يُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ثُمَّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله) لَا تُشِيرُوا إِلَى الْمَطَرِ وَ لَا إِلَى الْهَلَالِ فَإِنَّ اللَّهَ يَكْرَهُ ذَلِكَ .

អាច្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صَلَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំថា ព្រះបិតា صَلَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ខ្ញុំ បានប្រាប់ខ្ញុំ صَلَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ថា អាមីរុល-មុមីនី صَلَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា រីស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صَلَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَ جَلَّ ធ្វើឲ្យពពកទៅជាកន្រ្តងទឹកភ្លៀង ភ្លៀងលាយព្រិលលាយចូលគ្នាទាល់តែទៅជាទឹក មិនធ្វើឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្វីឡើយ ។ គ្រោះថ្នាក់គឺអ្វីដែលលោកឃើញមានមកពីភ្លៀងលាយព្រិលនិងផ្លេកបន្ទោរដែលជាព្រះពិរោធអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَ جَلَّ ដែលឲ្យគ្រោះថ្នាក់មកលើបាវណាដែលព្រះអង្គ عَزَّ وَ جَلَّ ប្រាថ្នាឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صَلَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា បន្ទាប់មករីស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صَلَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានព្រះវចនៈថា៖ "ចូរកុំចោទភ្លៀងឬចំណិតខែ ព្រោះអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَ جَلَّ ស្អប់អំពើនេះណាស់ ។" (الكافي 8 : 340/ ذيل ح 326)

يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿٤٤﴾

៤៤. អល់ឡោះហ្ន៎បង្វិលពេលយប់និងពេលថ្ងៃ ។ នៅក្នុងនោះមាននូវមេរៀនមួយសម្រាប់នូវជនណាដែលមានភ្នែក (គឺមានប្រាជ្ញា) ។

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّن مَّاءٍ فَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِ وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٥﴾

៤៥. អល់ឡោះហ្ន៎បានបង្កើតសត្វលោកទាំងអស់មកពីទឹក ។ សត្វខ្លះដើរដោយពោះ (លូន) សត្វដទៃតដើរដោយជើងពីរ សត្វខ្លះទៀតដើរដោយជើងបួន ។ អល់ឡោះហ្ន៎បង្កើតអ្វីស្រេចតែព្រះអង្គប្រាថ្នា ។ អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះមហិទ្ធិឬទ្ធិលើសព្វសារពើ ។

لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤٦﴾

៤៦. យើងបានប្រទានចុះមកនូវព្រះសញ្ញាដាក់ច្បាស់ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ដឹកនាំអ្នកណាមួយទៅរកមាគ៌ាត្រង់ត្រូវស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៤៤-៤៦

1. قال علي بن إبراهيم: قوله تعالى: "وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَاءٍ" أي من مياه، "فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِ وَ مِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَ مِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ" قال: على رجلين: الناس، و على بطنه: الحيات، و على أربع: البهائم، و قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى أَكْثَرِ مِنْ ذَلِكَ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٨٦، تفسير القمِّي ١٠٧: ٢).

១. អាស្ត ប៊ីន អ៊ីបរ៉េហ៊ីមបានថ្លែងថា៖ "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ [២៤:៤៥] អល់ឡោះហ្ន៎បានបង្កើតសត្វលោកទាំងអស់មកពីទឹក ពោលគឺ មកពីទឹករបស់វា ។ សត្វខ្លះដើរដោយពោះ (លូន) សត្វដទៃត្រូវដើរដោយជើងពីរ សត្វខ្លះទៀតដើរដោយជើងបួន ។ អល់ឡោះហ្ន៎បង្កើតអ្វីស្រេចតែព្រះអង្គប្រាថ្នា ។ អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ញាលើសព្វសារពើ ។ លោកបានថ្លែងថា៖ "ដើរដោយជើងពីរ គឺមនុស្ស ។ ដើរដោយពោះ គឺសត្វពស់ ។ ដើរដោយជើងបួន គឺសត្វទាំងឡាយ ។" អាហ្ន៎ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ក្នុងចំណោមសត្វលោកទាំងនេះ មានសត្វលោកដើរដោយជើងច្រើនលើសនោះ ។"

(تفسير القمِّي 2 : 107) ធំជាងខ្ញុំ

2. و قال علي بن إبراهيم: الآيات: أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْأَيْمَةُ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، وَ الدَّلِيلُ عَلَى ذَلِكَ قَوْلُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) "مَا لِلَّهِ آيَةٌ أَكْبَرُ مِنِّي" (تفسير القمي، جلد : ١ صفحہ : ٣٠٩)

២. អាស្ត ប៊ីន អ៊ីបរ៉េហ៊ីមមានប្រសាសន៍ថា៖ "សញ្ញាគឺ អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} និងអ៊ីម៉ាទាំងឡាយ ^{عليهم السلام} ។ អំណះអំណាងរឿងនេះគឺព្រះវចនៈរបស់អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} គឺ៖ "ពុំមាន "ព្រះសញ្ញា" ណាមួយរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَّ} ដែលធំជាងខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (309 : 1) ធំជាងខ្ញុំ

3. فِي كِتَابِ كَمَالِ الدِّينِ وَ تَمَامِ التَّعْمَةِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى حَيْثَمَةَ الْجُعْفِيِّ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ وَ فِيهِ يَقُولُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَ نَحْنُ الطَّرِيقُ الْوَاضِحُ وَ الصِّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ نَحْنُ مِنْ نِعْمَةِ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ. (تفسير نور الثقلين ، الجزء ١ ، الصفحة ٢٦)

៣. នៅក្នុងក្រាំង កាម៉ាល់ អាល់-ខ្លីន វ៉ា តាម៉ា អាល់-ណាអ៊ីម៉ាស្ត តាមបណ្តាញព័ត៌មានលោកឡើងទៅដល់ខ្យង់ស្តាម៉ាស្ត អាល់-យូអ៊ីហ្ន៎ គេបានតំណាលតមកពី អាហ្ន៎ យ៉ាត្ត់ហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងហ្វាខ្លីស្តវែងមួយ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "យើង ^{عليهم السلام} គឺមាតិកាជាក់ច្បាស់និងមាតិកាត្រង់ត្រូវទៅរកអល់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَّ} យើង ^{وَجَّ} គឺព្រះឧបការគុណរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَّ} មកលើសត្វលោកទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ ^{وَجَّ} ។" (1) ធំជាងខ្ញុំ (90៤ ហ្វាខ្លីស្ត ១ វគ្គ ១)

وَيَقُولُونَ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾
៤៧. ពួកគេថា៖ "យើងមានសទ្ធាចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎និងចំពោះសាស្តា យើងប្រតិបត្តិតាម ។" បន្ទាប់

មក ពួកគេខ្លះ[ដែលពុំមានចិត្តបរិសុទ្ធ]បានបែរក្រោយក្រោយពីនេះ ។ ជនទាំងនោះពុំមែនបណ្តា
អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទេ ។

وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٤٨﴾

៤៨. ពេលគេហៅពួកគេឲ្យមករកអស់ឡោះហ្នំនិង[មករក]ព្រះសាស្តាព្រះអង្គ ដើម្បីនឹងឲ្យគេ (ព្រះ
សាស្តា) កាត់សេចក្តីរវាងពួកគេ[ដែលទាស់ទែងគ្នា] ពួកគេមួយចំនួនគេចេញ ។

وَإِنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ ﴿٤٩﴾

៤៩. តែប្រសិនបើការត្រឹមត្រូវនៅខាងពួកគេវិញ ពួកគេមករកគេយ៉ាងលឿនដោយស្តាប់បង្គាប់ ។

أَفِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ أَمْ آرْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ أَنْ يَحْيِفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ أَوْ لِيَخْلِفَهُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٥٠﴾

៥០. មានជម្ងឺនៅក្នុងចិត្តពួកគេឬ ? ពួកគេសង្ស័យឬ ? ពួកគេខ្លាចអស់ឡោះហ្នំនិងព្រះសាស្តាព្រះអង្គ
ប្រព្រឹត្តអយុត្តិធម៌ចំពោះពួកគេឬ ? តែពួកគេទេជាជនទុច្ចរិតនោះ ។

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ ﴿٥١﴾

៥១. ចម្លើយរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ពេលគេហៅពួកគេមករកអស់ឡោះហ្នំនិងព្រះសាស្តា
ព្រះអង្គ ដើម្បីនឹងឲ្យគេ (គឺព្រះសាស្តា) កាត់សេចក្តីរវាងពួកគេ គឺ៖ "យើងឮ យើងប្រតិបត្តិតាម ។"
ជនទាំងនេះជាជនដែលបានសម្រេចផលល្អ[និងបានដល់សុខុមាលភាព] ។

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللَّهَ وَيَتَّقْهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٥٢﴾

៥២. អ្នកណាស្តាប់បង្គាប់អស់ឡោះហ្នំនិងព្រះសាស្តាព្រះអង្គ ខ្លាចអស់ឡោះហ្នំ[ដោយសេចក្តីគោរពដ៏
ខ្ពង់ខ្ពស់] និងជឿព្រះអង្គស្របចិត្ត ជនទាំងនោះឯងជាអ្នកមានជោគជ័យ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៧-៥២

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ ابْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «نَزَلَتْ هَذِهِ آيَةٌ فِي
أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ)، وَ عُثْمَانُ، وَ ذَلِكَ أَنَّهُ كَانَ بَيْنَهُمَا مُنَازَعَةٌ فِي حَدِيثَةٍ، فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): تَرْضَى
بِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)؟ فَقَالَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفٍ لَهُ: لَا تُحَاكِمُهُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَإِنَّهُ يَحْكُمُ لَهُ
عَلَيْكَ، وَ لَكِنْ حَاكِمُهُ إِلَى ابْنِ شَيْبَةَ الْيَهُودِيِّ.

១. [...] អ៊ីបនូ ស៊ីណាន បានថា អាធិ អាប់ខុលឡោះហ្នំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា អាយ៉ាស់នេះត្រូវបើកឲ្យដឹង
អំពីអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} និង អ៊ីស្តម៉ាន ពេលដែលមានការទាស់ទែងគ្នារវាងអ្នកទាំងពីរអំពីច្បារមួយ ។
អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "តើលោកពេញចិត្តរស្មីលុលឡោះហ្នំ ^{صلى الله عليه وآله} ទេ (ដែលមានព្រះអង្គ

ជាអាជ្ញាកណ្តាល) ?" អាប់ខុលរ៉េ:ហ្គីម៉ាន ចិន អេហ្វហ្វី បានប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام ថា: "ខ្ញុំមិនពេញចិត្តទេ (ខ្ញុំមិនទទួលស្គាល់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام ទេ) ដែលរស្មីលុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسَّلَام ជាអាជ្ញាកណ្តាលនោះ ព្រោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام កាត់សេចក្តីលំអៀងលើខ្ញុំ តែខ្ញុំ(ព្រមទទួលស្គាល់)បុរសសាសន៍យ៉ាហ្វីឌី ឈ្មោះ អ៊ីបនូ ស្តែបាសុ ជាអាជ្ញាកណ្តាល ។"

فَقَالَ عَثْمَانُ لِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): لَا أَرْضَى إِلَّا بِابْنِ شَيْبَةَ، فَقَالَ ابْنُ شَيْبَةَ: تَأْتِمُنُونَ رَسُولَ اللَّهِ عَلَى وَحْيِ السَّمَاءِ، وَ تَتَّهَمُونَهُ فِي الْأَحْكَامِ! فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ: "وَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَ رَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ" إِلَى قَوْلِهِ: أَوْلَيْكَ هُمْ الظَّالِمُونَ،

អ៊ីស្តម៉ានបានប្រាប់អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسَّلَام ថា: "ខ្ញុំមិនពេញចិត្តអ៊ីបនូ ស្តែបាសុទេ ។" អ៊ីបនូ ស្តែបាសុបាននិយាយដាក់លោកថា: "លោកទុកចិត្តដែលគេបើកឲ្យរស្មីលុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسَّلَام ដឹងមកពីលើមេឃ តែលោកមិនទុកលើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام ទេក្នុងការធ្វើអាជ្ញាកណ្តាលកាត់សេចក្តី ?" ដូច្នោះអស់ឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسَّلَام បានបើកឲ្យព្រះសាស្តា صلوات الله عليه والسَّلَام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام ដឹងនូវអាយ៉ាសុ [២៤:៤៨] ពេលគេហៅពួកគេមករកអស់ឡោះហ្វីនិង [មករក]ព្រះសាស្តាព្រះអង្គ ដើម្បីនឹងឲ្យគេ(ព្រះសាស្តា)កាត់សេចក្តីរវាងពួកគេ... ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام [២៤:៥០] ...តែពួកគេទេជាជនទុច្ចរិតនោះ ។

ثُمَّ ذَكَرَ اللَّهُ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ: "إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَ رَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ" إِلَى قَوْلِهِ: "فَأَوْلَيْكَ هُمْ الظَّالِمُونَ" ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٨٦، تفسير القمي ١٠٧:٢).

បន្ទាប់ពីនោះ អស់ឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسَّلَام មានព្រះបន្ទូលអំពីអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسَّلَام ថា: [២៤:៥១] ចម្លើយរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ពេលគេហៅពួកគេមករកអស់ឡោះហ្វីនិងព្រះសាស្តាព្រះអង្គ ដើម្បីនឹងឲ្យគេ(ព្រះសាស្តា)កាត់សេចក្តីរវាងពួកគេ... ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام [២៤:៥២] ...ជនទាំងនោះឯងជាអ្នកមានជោគជ័យ ។" (تفسير القمي 107:2)

2. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ حُمَيْدٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمُحَمَّدِيِّ، عَنْ كَثِيرِ بْنِ عَيَّاشٍ، عَنْ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ يُقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ بِالرَّسُولِ وَ أَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَ مَا أَوْلَيْكَ بِالْمُؤْمِنِينَ" إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى "مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ".

២. [...] គេបានឲ្យដឹងតមកពី អាចិ យ៉ាក្តីហ្វារ صلوات الله عليه والسَّلَام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسَّلَام [២៤:៤៧] ពួកគេថា: "យើងមានសទ្ធាចំពោះអស់ឡោះហ្វីនិងចំពោះព្រះសាស្តា យើងប្រតិបត្តិតាម ។" បន្ទាប់មក ពួកគេខ្លះបានបែរក្រោយក្រោយពីនោះ ។ ជនទាំងនោះពុំមែនបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាទេ ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام [២៤:៤៨] ...ពួកគេមួយចំនួនគេចចេញ ។

قَالَ: «إِنَّمَا نَزَلَتْ فِي رَجُلٍ اشْتَرَى مِنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَرْضاً، ثُمَّ نَدِمَ، وَ نَدِمَهُ أَصْحَابُهُ، فَقَالَ لِعَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): لَا حَاجَةَ لِي فِيهَا. فَقَالَ لَهُ: قَدْ اشْتَرَيْتَ وَ رَضَيْتَ، فَانْطَلِقْ أَحْصِمَكَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ).

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام មានវចនៈថា: "អាយ៉ាសុនេះត្រូវដាក់ចុះមកសំដៅទៅលើបុរសម្នាក់ដែលបានទិញដីពី

អាល្លឺ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ប៊ិន អាហ្វិ ត្ថូលីប رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ក្រោយមកក៏បានស្តាយក្រោយ ឯមិត្តម្នាក់របស់គាត់ក៏បានស្តាយ
ក្រោយដែរ ។ ដូច្នោះគាត់បានប្រាប់អាល្លឺ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ថា៖ "ខ្ញុំមិនត្រូវការដើនេះទេ ។" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ បានប្រាប់
គាត់ថា៖ "លោកបានទិញដើនេះ ហើយបានពេញចិត្តដើនេះទៀតផង ។ ដូច្នោះចូរលោកយកការប្រកែក
នេះទៅជូនវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ។"

فَقَالَ لَهُ أَصْحَابُهُ: لَا تَخَاصِمُهُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ). فَقَالَ: إِنِّي أَطْلُقُ أَحَاصِمَكَ إِلَى أَبِي بَكْرٍ، وَ عُمَرَ، أَيْهُمَا شِئْتُمْ، كَانَ
بَيْنِي وَ بَيْنَكَ. قَالَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): لَا وَ اللَّهِ، وَ لَكِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بَيْنِي وَ بَيْنَكَ، فَلَا أَرْضَى بِعَيْرِهِ. فَأَنْزَلَ اللَّهُ
عَزَّ وَ جَلَّ هَذِهِ الْآيَاتِ: "وَ يَتُوبُونَ آمَنًا بِاللَّهِ وَ بِالرَّسُولِ وَ أَطَعْنَا" إِلَى قَوْلِهِ "وَ أَوْلَيْكَ هُمْ الْمُفْلِحُونَ"**. (البرهان في تفسير القرآن
الجزء : ٤ صفحة : ٨٧، تأويل الآيات ١٩/٣٦٧).

មិត្តគាត់បានប្រាប់គាត់ថា៖ "កុំយករឿងប្រកែករបស់គេ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ទៅជូនវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ អី ។" ហើយ
គាត់បានថា៖ "ចូរលោក صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ នាំរឿងប្រកែករបស់លោកទៅជូន អាហ្វិ បាការ និង អ៊ីម៉ា អ្នកណាក៏បាន
ក្នុងចំណោមទាំងពីរនាក់នេះ (ដើម្បីវិនិច្ឆ័យ) រវាងខ្ញុំនិងលោក صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ។" អាល្លឺ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ បានថា៖ "ទេ សូម
ស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ជា(អាជ្ញាកណ្តាល)រវាងខ្ញុំនិងលោក ។ ខ្ញុំមិន
ពេញចិត្តអ្នកណាផ្សេងពីព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ទេ ។" ដូច្នោះអល់ឡោះហ្ន៎ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ បានដាក់មកនូវអាយ៉ាស៊ុ [២៤:៥១]
ចម្លើយរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ពេលគេហៅពួកគេមកអល់ឡោះហ្ន៎និងព្រះសាស្តាព្រះអង្គ ដើម្បី
នឹងឲ្យគេ(ព្រះសាស្តា)កាត់សេចក្តីរវាងពួកគេ គឺ៖ "យើងឮ យើងប្រតិបត្តិតាម ។" ជនទាំងនេះជាជន
ដែលបានសម្រេចផលល្អ[និងបានដល់សុខុមាលភាព] ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ [២៤:៥២] ...ជនទាំង
នោះឯងជាអ្នកមានជោគជ័យ ។" (تأويل آيات 19/367:1)

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِن أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُلْ لَا تُقْسِمُوا طَاعَةٌ مَعْرُوفَةٌ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٢﴾

៥៣. ពួកគេ (ពួកមានពុតត្បុត...) ស្បថក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្ន៎ដោយពាក្យសម្បថយ៉ាងមាំមួនថា បើ
អ្នកដាក់បញ្ជាពួកគេ ពួកគេនឹងទៅ[ឯសមរម្យ លើមាតិកាអល់ឡោះហ្ន៎] ។ ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួក
គេ]ថា៖ "ចូរអស់លោកកុំស្បថ ។ ចូរគោរពតាមដោយសមរម្យ (មានតែការអនុវត្តិតាមទេដែល
មានតម្លៃ) ។ អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណនូវអំពើដែលអស់លោកប្រព្រឹត្ត ។"

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَإِن تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٥٤﴾

៥៤. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ចូរអស់លោកគោរពតាមអល់ឡោះហ្ន៎និងព្រះសាសនទូត[ព្រះអង្គ] ។ បើអស់
លោកបែរក្រោយ គេ (ព្រះសាសនទូត) ទទួលខុសត្រូវតែការកិច្ចរបស់ខ្លួនគេ (គឺព្រះសាសនទូត)
ទេ ឯអស់លោកនឹងទទួលខុសត្រូវតែបន្ទុករបស់អស់លោកទេ ។ បើអស់លោកគោរពតាមគេ
អស់លោកនឹងបានទទួលការដឹកនាំល្អ ។ ព្រះសាសនទូតមាននាទីត្រឹមតែផ្សព្វផ្សាយ[ព្រះរាជ
សាររបស់អល់ឡោះហ្ន៎]យ៉ាងជាក់ច្បាស់ប៉ុណ្ណោះ ។"

9/២ ហ្វីត្រ ៣៦ - ៣៦ អ៊ីប ១/២

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៣-៥៤

1. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ الْعَلَوِيِّ، عَنْ عَيْسَى بْنِ دَاوُدَ النَّجَّارِ، عَنِ الْإِمَامِ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ". قَالَ: «مَنْ السَّمْعُ، وَ الطَّاعَةُ، وَ الْأَمَانَةُ، وَ الصَّبْرُ " وَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ" مِنْ الْعُهُودِ الَّتِي أَخَذَهَا اللَّهُ عَلَيْكُمْ فِي عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ مَا بَيَّنَّ لَكُمْ فِي الْقُرْآنِ مِنْ فَرَضٍ طَاعَتِهِ.

១. [...] ទទួលបានពីអ៊ីសា ប៊ិន ដាវីដ អាណា-ណាយ៉ាដែលបានតំណាលតមកពីអ៊ីម៉ា អាធិ អាណា-ហ្គាសាន់ មូសា ប៊ិន យ៉ាកុប្យា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលរចនា:តមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្វ្លែ ^{وَعَلَى} [២៤:៥៤] ចូរអ្នកថ្លែងថា: "ចូរអស់លោកគោរពតាមអល់ឡោះហ្វ្លែនិងព្រះសាសនទូត [ព្រះអង្គ] ។ បើអស់លោកបែរក្រោយ គេទទួលខុសត្រូវតែភារកិច្ចរបស់ខ្លួនគេទេ ថា: "គឺស្តាប់ អនុវត្ត តាម ទុកចិត្តនិងអត់ធ្មត់ ឯអស់លោកនឹងទទួលខុសត្រូវតែបន្ទុករបស់អស់លោកទេ គឺកិច្ចសន្យាដែល រឹស្វលុលឡោះហ្វ្លែ ^{وَعَلَى} បានទទួលយកពីអស់លោករឿងអាល្ល ^{صلوات الله عليه والسلام} និងរឿងគួរអានដែលអស់លោក ចាំបាច់ត្រូវគោរពតាម ។"

وَ قَوْلُهُ تَعَالَى: "وَ إِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا" أَي: وَ إِنْ تُطِيعُوا عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) تَهْتَدُوا " وَ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ" هَكَذَا تَرَكْتُ».*** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٨٨، تأويل الآيات ٣٦٨/٢٠:١).

ឯព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លែ ^{وَعَلَى} [២៤:៥៤] បើអស់លោកគោរពតាមគេ អស់លោកនឹងបានទទួលការដឹកនាំល្អ ពោលគឺ បើអស់លោកគោរពតាមអាល្ល ^{صلوات الله عليه والسلام} អស់លោកនឹងបានទទួលការដឹកនាំល្អ ព្រះសាសនទូតមាននាទីត្រឹមតែផ្សព្វផ្សាយ[ព្រះរាជសាររបស់អល់ឡោះហ្វ្លែ]យ៉ាងជាក់ច្បាស់ប៉ុណ្ណោះ ។" អាយ៉ាស់នេះត្រូវបានដាក់ចុះមកដូចនេះឯង ។ (تأويل الآيات 1: 20/368)

2. إِبْنُ بَابُوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يُحْيَى الْعَطَّارُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يُحْيَى، عَنْ مَنْدَلٍ، عَنْ بَكَّارِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَجَلَانَ، قَالَ: ذَكَرْنَا خُرُوجَ الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقُلْتُ لَهُ: كَيْفَ لَنَا أَنْ نَعْلَمَ ذَلِكَ؟ فَقَالَ: «يُصْبِحُ أَحَدُكُمْ وَ تَحْتَ رَأْسِهِ صَحِيفَةٌ عَلَيْهَا مَكْتُوبٌ: طَاعَةٌ مَعْرُوفَةٌ».*** (لبرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٠٦، كمال الدين و تمام النعمة: ٢٢/٦٥٤).

២. [...] ទទួលបានពី អាប់ខុលឡោះហ្វ្លែ ប៊ិន អាប់ឡាន់ដែលបានថ្លែងថា: "យើងបាននិយាយអំពីការងើបឡើងរបស់អាណា-ក្លីអ៊ីម ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាមួយអាធិ អាប់ខុលឡោះហ្វ្លែ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "តើយើងអាចដឹងរឿងនេះបានដូចម្តេចទៅ[ថាព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ងើបឡើង]? ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនា:ថា: "ម្នាក់ក្នុងចំណោមអស់លោកនឹងងើបពីដំណេកពេលព្រឹក នៅក្រោមក្បាលអ្នកនោះនឹងមានសន្លឹកសំណេរមួយដែលមានចារថា: "គោរពតាម ទទួលស្គាល់ ។" (كمال الدين و تمام النعمة: 22 /654)

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ

وَلَيْمَكُنَّ لَهُمْ دِينُهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلِيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أُمَّتًا يُعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٥﴾

៥៥. អល់ឡោះប្តីបានសន្យាចំពោះនរណាម្នាក់ដែលមានសទ្ធាព្រះថ្លា ដែលសាងអំពើល្អ ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯង ដល់សង្គមមនុស្ស និងប្រតិបត្តិដើម្បីអល់ឡោះប្តី] ថាព្រះអង្គនឹងឲ្យនរណានោះទៅជាអ្នកគ្រប់គ្រងនៅលើផែនដី ដូចព្រះអង្គធ្លាប់បានឲ្យជនសម័យមុនពួកគេបានទៅជាអ្នកគ្រប់គ្រងហើយដែរ ថាព្រះអង្គនឹងចាត់តាំងព្រះសាសនារបស់នរណានោះឡើងសម្រាប់ពួកគេ គឺសាសនាដែលព្រះអង្គទ្រង់ចាត់ទុកថាល្អសម្រាប់ពួកគេ ថាព្រះអង្គនឹងផ្លាស់ប្តូរសេចក្តីភ័យខ្លាចរបស់នរណានោះជាសន្តិសុខ ។ ពួកគេគោរពបូជាអញ មិនយកអ្វីមកចូលរួមហ៊ុនហាយជាមួយអញឡើយ ។ អ្នកណាបដិសេធសទ្ធាក្រោយពីនោះ អ្នកនោះជាជនបំពាន ។

អ៊ីម៉ា សៃនុល អ៊ុប៊ីខ្លីន صلوات الله عليه មានវចនៈថា: "អាយ៉ាស្កុនេត្រូវបានដាក់ចុះមកសំដៅទៅលើអាល់-ម៉ាស្កុន្ទី صلوات الله عليه ។" (តាក្តីវិល អាល់ អាយ៉ាត្តុ អាល់-ស្វាហ៊ីរ៉េ: តួ ទំព័រ ៥៩៦)

យ៉ាបៀរ ប៊ិន អ៊ុប៊ីខ្លួលឡោះប្តី អាល់-អាសសារី បានថ្លែងថា: "យ៉ាន់ដាល់ ប៊ិន យូណាដាស្កុ ប៊ិន យូបែរ បានទៅជួបរ៉េស៊ីលុលឡោះប្តី صلوات الله عليه សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه ថា: "រ៉េស៊ីលុលឡោះប្តី صلوات الله عليه អើយ! សូមព្រះអង្គប្រាប់ទូលបង្គំឲ្យដឹងអំពីអ្វីដែលអល់ឡោះប្តី صلوات الله عليه មិនមាន អ្វីដែលពុំមែនជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះប្តី صلوات الله عليه អ្វីដែលមិននៅក្នុងព្រះញាណបារមីរបស់អល់ឡោះប្តី صلوات الله عليه ។" រ៉េស៊ីលុលឡោះប្តី صلوات الله عليه បានតបថា: "អ្វីដែលអល់ឡោះប្តី صلوات الله عليه មិនមានគឺដៃគូ ។ អ្វីដែលពុំមែនជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះប្តី صلوات الله عليه គឺការសង្កត់សង្កិន ។ អ្វីដែលមិននៅក្នុងព្រះញាណបារមីរបស់អល់ឡោះប្តី صلوات الله عليه គឺការអះអាងតវ៉ារបស់ពួកលោក ឱប្បងយ៉ាហ្វីខ្លីអើយ ដែលថាអ្វីស្តែរជាបុត្ររបស់អល់ឡោះប្តី صلوات الله عليه ។ អល់ឡោះប្តី صلوات الله عليه មិនមានរាជបុត្រឡើយ ។" យ៉ាន់ដាល់បានថា: "ទូលបង្គំសូមប្តេជ្ញាថាពុំមានព្រះក្រៅពីអល់ឡោះប្តី صلوات الله عليه ទេ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه ជាព្រះសាស្តាពិតប្រាកដរបស់អល់ឡោះប្តី صلوات الله عليه ។ រ៉េស៊ីលុលឡោះប្តី صلوات الله عليه អើយ! ទូលបង្គំបានយល់សប្តិឃើញមូសា ប៊ិន អ៊ីមរ៉េន ព្រះអង្គ صلوات الله عليه បាននិយាយដាក់ទូលបង្គំថា: "យ៉ាន់ដាល់អើយ! ចូរអ្នកព្រមទទួលសាសនាអ៊ីស្លាមតាមរយៈមូហាំម៉ាដ្ក صلوات الله عليه ទៅ ហើយចូរអ្នកតោងបណ្តាអ្នកស្នងព្រះអង្គ صلوات الله عليه បន្ទាប់ពីព្រះអង្គ صلوات الله عليه ឲ្យជាប់ ។" ទូលបង្គំ (យ៉ាន់ដាល់) បានតបថា: "ទូលបង្គំនឹងធ្វើដូច្នោះ ។" យ៉ាន់ដាល់បានបន្ថែមថា: "ពេលនេះអល់ឡោះប្តី صلوات الله عليه បានទ្រទ្រង់ទូលបង្គំក្នុងអ៊ីស្លាមហើយ សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه ប្រាប់ទូលបង្គំឲ្យប្រាប់អំពីបណ្តាអ្នកស្នងព្រះអង្គ صلوات الله عليه ផង ដើម្បីទូលបង្គំនឹងតោងអស់ព្រះអង្គនោះ صلوات الله عليه ឲ្យជាប់ឥតរលះបាន ។" រ៉េស៊ីលុលឡោះប្តី صلوات الله عليه មានព្រះវចនៈថា: "ចំនួនរបស់បណ្តាអ្នកស្នងខ្ញុំ صلوات الله عليه បន្ទាប់ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه ស្មើនឹងចំនួនរបស់បណ្តាមេដឹកនាំបារី-អ៊ីសរ៉េអ៊ីល ។" យ៉ាន់ដាល់បានទូលថា: "នៅក្នុងព្រះគម្ពីរតៅរ៉េតូ អល់ឡោះប្តី صلوات الله عليه បានឃើញថាបណ្តាមេដឹកនាំបារី-អ៊ីសរ៉េអ៊ីលមានចំនួនដប់ពីរនាក់ ។" រ៉េស៊ីលុលឡោះប្តី صلوات الله عليه មានព្រះវចនៈថា: "មែន ។ នឹងមានអ៊ីម៉ាដប់ពីរអង្គអត់ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه ទៅ ។" យ៉ាន់ដាល់បានទូលថា: "រ៉េស៊ីលុលឡោះប្តី صلوات الله عليه អើយ! តើពួកគេ صلوات الله عليه នឹងរស់នៅក្នុងសម័យតែមួយឬ?" រ៉េស៊ីលុលឡោះប្តី صلوات الله عليه មានព្រះវចនៈថា: "ទេ នឹងមានអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه មួយគត់អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه មួយ ។ ឯខ្លួនអ្នក យ៉ាន់ដាល់ អ្នកនឹងបានឃើញអ៊ីម៉ាតែបីនាក់ទេគឺ: អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه ដំបូងបង្អស់ដែលជាម្ចាស់ صلوات الله عليه របស់បណ្តាអ្នកស្នង صلوات الله عليه បន្ទាប់ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه

ហើយដែលជាបិតា صلوات الله عليهរបស់បណ្តាអ៊ីម៉ា عليهم គឺអាលី صلوات الله عليه អ៊ីបនូ អាបី គ្លីលីប عليه និងកូនប្រុសពីរនាក់
 របស់គេ អាល់-ហ្គាសាន់ صلوات الله عليه និង អាល់-ហ្វ្លៃសែនី صلوات الله عليه ។ យ៉ាន់ដាល់អីយ! ចូរអ្នកតាមពួកគេឲ្យ
 ខ្ជាប់ខ្ជួនអស់ពីខ្ញុំ عليهទៅ ចូរអ្នកកុំចាញ់បោកពួកល្ងង់ខ្លៅ ។ យ៉ាន់ដាល់អីយ! អ្នកនឹងស្លាប់ពេលអាលី
صلوات الله عليه កូនប្រុសរបស់ហ្វ្លៃសែនីនឹងប្រសូតមក ហើយវត្ថុដែលអ្នកបានផឹកចុងក្រោយបង្អស់ក្នុងជីវិតនេះគឺ
 ទឹកដោះគោ ។" យ៉ាន់ដាល់បានទូលថា: "រីស៊ូលុលឡោះហ្វ្លៃ عليهអីយ! ទូលបង្គំបានអាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរ
 តៅវត្ថុថាឈ្មោះរបស់ពួកគេគឺ អ៊ីលីយ៉ា ស្ត្រីបបាវ និង ស្ត្រីបែរ តែទូលបង្គំមិនស្គាល់ឈ្មោះពួកគេជាភាសា
 អារ៉ាប់ទេ ។ តើនឹងមានអ្នកស្នងប៉ុន្មាននាក់បន្ទាប់ពីហ្វ្លៃសែនី صلوات الله عليه ហើយពួកគេមានឈ្មោះអ្វីខ្លះ?"
 រីស៊ូលុលឡោះហ្វ្លៃ عليهមានព្រះវចនៈថា: "នឹងមានប្រាំបួនអ៊ីម៉ា عليهم មកពីបណ្តាកូនចៅរបស់ហ្វ្លៃសែនី
صلوات الله عليه ហើយអាល់-ម៉ាសូនី صلوات الله عليه ជាម្នាក់ក្នុងចំណោមប្រាំបួនអ៊ីម៉ា عليهم នោះ ។ បន្ទាប់ពីហ្វ្លៃសែនី صلوات الله عليه នឹង
 មានអាលី صلوات الله عليه ហើយគេនឹងហៅគេថា ស្វែនុល អុប៊ីឌីន (សោភ័ណភាពនៃអ្នកគោរពបូជា) ។ អត់ពី
 អាលី صلوات الله عليه នឹងមានកូនប្រុសរបស់គេឈ្មោះ មូហ្វាម៉ាដូ صلوات الله عليه ដែលហៅថាបាគ្លៀវ (អ្នកមានចំណេះគ្រប់
 វិស័យ) ។ អត់ពីមូហ្វាម៉ាដូ صلوات الله عليه ទៅនឹងមានយ៉ាកុហ្វារ صلوات الله عليه កូនប្រុសរបស់គេ صلوات الله عليه ដែលគេហៅឈ្មោះ
 ថាស្ទ្រីកូ (អ្នកសច្ចៈ) ។ អត់ពីយ៉ាកុហ្វារ صلوات الله عليه នឹងមានមូសា صلوات الله عليه កូនប្រុសរបស់គេ صلوات الله عليه ដែលគេហៅ
 ឈ្មោះថាកាស្ត្រីម (អ្នករំលត់ទោសៈ) ។ អត់ពីមូសា صلوات الله عليه នឹងមានអាលី صلوات الله عليه កូនប្រុសគេ صلوات الله عليه ដែលគេ
 ហៅឈ្មោះថាវីដ្រី (អ្នកអនុមោទនា) ។ អត់ពីអាលី صلوات الله عليه នឹងមានមូហ្វាម៉ាដូ صلوات الله عليه កូនប្រុសគេ صلوات الله عليه ដែល
 គេហៅឈ្មោះថាស្វាគី (អ្នកត្រឹមត្រូវ) ។ អស់ពីមូហ្វាម៉ាដូ صلوات الله عليه នឹងមានអាលី صلوات الله عليه កូនប្រុសគេ صلوات الله عليه
 ដែលគេហៅឈ្មោះថាណាគី (អ្នកបរិសុទ្ធជ្រះថ្លា) ។ អស់ពីអាលី صلوات الله عليه នឹងមានហ្គាសាន់ صلوات الله عليه កូនប្រុស
 គេ صلوات الله عليه ដែលគេហៅថាអាមីន (អ្នកដែលគួរជាទីទុកចិត្ត) ។ អស់ពីហ្គាសាន់ صلوات الله عليه អ៊ីម៉ារបស់ពួកគេនឹង
 លាក់ខ្លួនពីពួកគេ ។" យ៉ាន់ដាល់បានសួរថា: "រីស៊ូលុលឡោះហ្វ្លៃ عليهអីយ! តើហ្គាសាន់ صلوات الله عليه មែនទេ
 ដែលនឹងលាក់ខ្លួន?" រីស៊ូលុលឡោះហ្វ្លៃ عليهបានតបថា: "ទេ កូនប្រុសរបស់គេទេដែលនឹងលាក់ខ្លួន ។"
 យ៉ាន់ដាល់បានសួរថា: "រីស៊ូលុលឡោះហ្វ្លៃ عليهអីយ! តើព្រះអង្គ صلوات الله عليه មានព្រះនាមអ្វី?"
 រីស៊ូលុលឡោះហ្វ្លៃ عليهមានព្រះវចនៈថា: "គេនឹងមិនហៅតាមឈ្មោះគេទេលុះដល់ពេលគេលេចខ្លួន
 ឡើងវិញ ។" យ៉ាន់ដាល់បានសួរថា: "រីស៊ូលុលឡោះហ្វ្លៃ عليهអីយ! អស់ទូលបង្គំបានដឹងអំពីអស់អ៊ីម៉ា
 ទាំងនោះ عليهم នៅក្នុងព្រះគម្ពីរតៅវត្ថុ ហើយមូសា ប៊ិន អ៊ីមរីន عليه បានឲ្យដំណឹងគួរឲ្យរីករាយដល់អស់
 ទូលបង្គំអំពីព្រះអង្គ عليه និងបណ្តាអ្នកស្នង عليهم ព្រះអង្គ عليه ដែលចេញមកពីបណ្តាកូនចៅព្រះអង្គ عليه ។"
 រីស៊ូលុលឡោះហ្វ្លៃ عليهក៏បានសូត្រអាយ៉ាសុនេះគឺ: "[២៤:៥៥] អស់ឡោះហ្វ្លៃបានសន្យាចំពោះនូវជនក្នុង
 ចំណោមពួកអ្នកដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ដែលសាងអំពើល្អ ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯង ដល់សង្គម
 មនុស្ស និងប្រតិបត្តិដើម្បីអស់ឡោះហ្វ្លៃ ថាព្រះអង្គនឹងឲ្យនូវជននោះទៅជាអ្នកគ្រប់គ្រងនៅលើផែនដី
 ដូចព្រះអង្គធ្លាប់បានឲ្យជនសម័យមុនពួកគេបានទៅជាអ្នកគ្រប់គ្រងហើយដែរ ថាព្រះអង្គនឹងចាត់តាំង
 ព្រះសាសនារបស់នូវជននោះឡើងសម្រាប់ពួកគេ គឺសាសនាដែលព្រះអង្គទ្រង់ចាត់ទុកថាល្អសម្រាប់
 ពួកគេ ថាព្រះអង្គនឹងផ្លាស់ប្តូរសេចក្តីភ័យខ្លាចរបស់នូវជននោះជាសន្តិសុខ ។" យ៉ាន់ដាល់បានសួរថា:
 "រីស៊ូលុលឡោះហ្វ្លៃ عليهអីយ! អ្វីទៅដែលជាមូលហេតុនៃ "សេចក្តីភ័យខ្លាចរបស់ជនទាំងនោះ:" ?"
 រីស៊ូលុលឡោះហ្វ្លៃ عليهបានតបថា: "នៅក្នុងសម័យអ៊ីម៉ានីមួយៗនឹងមានស្តេចសង្កត់សង្កិនមួយអង្គដែល
 នឹងបង្ហាប់បន្តោក ហើយនិងសង្កត់សង្កិនពួកគេ عليهم ។ តែពេលណាអាល់-ម៉ាសូនី صلوات الله عليه នឹងដើបឡើង
 វិញ ពេលនោះគេ صلوات الله عليه នឹងបំពេញផែនដីដោយយុត្តិធម៌និងសមធម៌ត្រឹមត្រូវ ដូចកាលពីមុនដែលផែនដី
 បានពោរពេញដោយអំពើសាហាវយង់ឃ្នងនិងអំពើសង្កត់សង្កិនដែរ ។" បន្ទាប់មក រីស៊ូលុលឡោះហ្វ្លៃ

មានព្រះវចនៈថា៖ "សូមឲ្យសុភមង្គលកើតមានលើជនទាំងឡាយណាដែលព្យាយាមអត់ធ្មត់ជានិច្ច ក្នុងសម័យក្រុយបាស្កររបស់គេ ។ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} សូមឲ្យសុភមង្គលកើតមានលើបណ្តាអ្នកណាដែលនៅតែ ស្រឡាញ់បណ្តាអ៊ីម៉ា ^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} ។ ជនទាំងនោះហើយដែលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عَزَّ وَجَلَّ} ចែងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គថា៖

"[២:៣] បណ្តាជនដែលមានសទ្ធាចំពោះអាថ៌កំបាំងដែលពុំអាចដឹងបានដោយវិញ្ញាណ" និង

"[៥៨:២២] បក្សអល់ឡោះហ្គ័រ ។ ចូរពួកអ្នកជ្រាបថាបក្សអល់ឡោះហ្គ័រនឹងមានជ័យជំនះ និងបានទទួល នូវសុខុមាលភាព[នាលោកនេះនិងលោកមុខ] ។"¹ អ៊ុបនូ អាល់-អាស់ក្លី បានបន្ថែមថា៖ "យ៉ាន់ដាល់ បានរស់នៅរហូតដល់សម័យអ៊ីម៉ាហ្វីសៃនី ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ។ បន្ទាប់ពីនោះធ្លាក់ខ្លួនឈឺ ហើយក៏បានផ្លាស់ទៅនៅ ឯភ្នំអ៊ីហ្វ ។ ថ្ងៃមួយ លោកបានសូមទឹកដោះគោដឹក ហើយបានថា៖ "នេះហើយគឺអ្វីដែល រស្មីលុលឡោះហ្គ័រ ^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} បានសន្យាជាមួយខ្ញុំ ។ ព្រះអង្គ ^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} បានប្រាប់ខ្ញុំថាទឹកដោះគោគឺវត្តចុងក្រោយ បំផុតដែលខ្ញុំនឹងបានផឹកនៅក្នុងលោកនេះ ។" បន្ទាប់មកលោកបានទទួលមរណភាព ហើយត្រូវបាន បញ្ជូនសពនៅឯកៅរ៍អាស់នៃខេត្តភ្នំអ៊ីហ្វ ។" (គឺហ្វាយ៉ាស្ករ អាល់-អាស្ត្រា ទំព័រ ៥៦, តាហ្វៀរ សៀវភៅ ប៊ូរហ្វាន ក្បាលទី ៥ ទំព័រ ៤១៣, យ៉ាណាប៊ី អាល់-ម៉ាវ៉ាដ់ដាស់ ទំព័រ ៤៤៣)

នៅក្នុងតាហ្វៀរ សៀវភៅ អ៊ុយ៉ាស្ក្រី មានសរសេរថា អ៊ីម៉ា សៃនុល អ៊ុប៊ីខ្លីន ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំសូមស្ស៊ី ចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عَزَّ وَجَلَّ} ថា អាយ៉ាស្ក្រីនេះចែងសំដៅទៅលើស្ត្រីអ៊ុយ៉ាស្ក្រីយើង ។ អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عَزَّ وَجَلَّ} ធ្វើឲ្យអស់ ទាំងគេ ^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} ទៅជាអ្នកស្នង ហើយព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَجَلَّ} នឹងផ្លាស់សេចក្តីភ័យខ្លាចរបស់ពួកគេជាសន្តិសុខ តាមរយៈ បុរសម្នាក់ដែលចេញពីយើង អាល់-លុល-បៃត៍ ^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} ។ បុរសនោះគឺអាល់-ម៉ាស្ក្រី ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} អ្នកសហគមន៍នេះ ហើយអំពីបុរសរូបនេះឯងដែលរស្មីលុលឡោះហ្គ័រ ^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} ធ្លាប់បានចែងថា៖ "ទោះបីនៅសល់តែមួយថ្ងៃ សម្រាប់លោកនេះក៏ដោយ អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عَزَّ وَجَلَّ} នឹងបន្លាយថ្ងៃនោះឲ្យវែងបង្អួសសម្រាប់បុរសម្នាក់ដែលជា សាច់សាលាហិតខ្ញុំ ^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} ដែលមានឈ្មោះដូចខ្ញុំ ដើម្បីនឹងឲ្យគេ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ងើបឡើងវិញ ។ គេ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} នឹងបំពេញ ផែនដីដោយយុត្តិធម៌និងសមធម៌ ដូចដែលវាធ្លាប់ពោរពេញដោយអំពើសាហាវយង់ឃ្នងនិងអំពើសង្កត់ សង្កិនកាលពីមុននោះដែរ ។" (តាហ្វៀរ សៀវភៅ អ៊ុយ៉ាស្ក្រី ក្បាលទី ៣ ទំព័រ ១៣៦)

មើលសូរ៉េត្ត ៩៧ អាយ៉ាស្ក្រី ៥ ។ មើលសូរ៉េត្ត ៥១ អាយ៉ាស្ក្រី ២២-២៣ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ក្រី ៥៥

1. مُحَمَّدٌ بْنُ إِبْرَاهِيمَ النُّعْمَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ سَعِيدٍ بْنِ عُقْدَةَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ يُونُسَ بْنِ يَعْقُوبَ الْجَعْفَرِيُّ أَبُو الْحَسَنِ، مِنْ كِتَابِهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ مَهْرَانَ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِيهِ وَ وَهَيْبٍ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: "وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ لِيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَ لِيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يُعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا"، قَالَ: «نَزَلَتْ فِي الْأَقَائِمِ وَ أَصْحَابِهِ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ : صفحة: ٨٩، الغيبة: ٣٥/٢٤٠، ينابيع المودة: ٤٢٦).

១. អាច្ចិ បាស្ក្រីរ បាន ថ្លែងថា អាច្ចិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្គ័រ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} (គឺអ៊ីម៉ាហ្វ្កាត្តហ្វារ ស្ទ្រីខ្លីក្លី ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ}) មានវចនៈអំពីអាយ៉ាស្ក្រី [២៥:៥៥] អល់ឡោះហ្គ័របានសន្យាចំពោះនូវជនក្នុងចំណោមពួកអ្នកដែលមាន សទ្ធាជ្រះថ្លា ដែលសាងអំពើល្អ ថាព្រះអង្គនឹងឲ្យនូវជននោះទៅជាអ្នកគ្រប់គ្រងនៅលើផែនដីដូចព្រះ

អង្គធ្លាប់បានឲ្យជនសម័យមុនពួកគេបានទៅជាអ្នកគ្រប់គ្រងហើយដែរ ថាព្រះអង្គនឹងចាត់តាំងព្រះសាសនារបស់នូវជននោះឡើងសម្រាប់ពួកគេ គឺសាសនាដែលព្រះអង្គទ្រង់ចាត់ទុកថាសម្រាប់ពួកគេ ថាព្រះអង្គនឹងផ្លាស់ប្តូរសេចក្តីភ័យខ្លាចរបស់នូវជននោះជាសន្តិសុខ ។ ពួកគេគោរពបូជាអញមិនយកអ្វីមកចូលរួមហ៊ុនហាយជាមួយអញឡើយ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស៊ុនេះត្រូវបានបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើអាល់-ក្តីអ៊ីម صلوات الله عليه والسلام និងបណ្តាបក្សពួកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។" (الغيبه 2: 240/35, ينابيع المودة: 426)

2. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْوَشَّاءِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ"، قَالَ: «نَزَلَتْ فِي عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَ الْأَيْمَةِ مِنْ وَوَلَدِهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)».

២. [...] អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន ស៊ីណានបានថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំបានសួរអាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام (អ៊ីម៉ា យ៉ុក្តុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ស្ទ្រីខ្លីក្តី صلوات الله عليه والسلام) អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ [២៤:៥៥] អល់ឡោះហ្ន៎បានសន្យាចំពោះនូវជនក្នុងចំណោមពួកអ្នកដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ដែលសាងអំពើល្អ ថាព្រះអង្គនឹងឲ្យនូវជននោះទៅជាអ្នកគ្រប់គ្រងនៅលើផែនដី ដូចព្រះអង្គធ្លាប់បានឲ្យជនសម័យមុនពួកគេបានទៅជាអ្នកគ្រប់គ្រងហើយដែរ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស៊ុនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើអាល់-ក្តីអ៊ីម صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាប៊ូ ក្តីលីប عليه السلام និងបណ្តាអ៊ីម៉ា عليه السلام ដែលជាពាជបុត្រ عليه السلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។"

"و لِيُكْمِنَنَّ لَهُمْ دِينُهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلِيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا"، قَالَ: «عَنَى بِهِ ظُهُورَ الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٩٠، تأويل الآيات ٣٦٨/٢٢١:١).

[២៤:៥៥] ថាព្រះអង្គនឹងចាត់តាំងព្រះសាសនារបស់នូវជននោះឡើងសម្រាប់ពួកគេ គឺសាសនាដែលព្រះអង្គទ្រង់ចាត់ទុកថាសម្រាប់ពួកគេ ថាព្រះអង្គនឹងផ្លាស់ប្តូរសេចក្តីភ័យខ្លាចរបស់នូវជននោះជាសន្តិសុខ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "សំដៅទៅលើការងើបឡើងវិញរបស់អាល់-ក្តីអ៊ីម صلوات الله عليه والسلام ។" (221/368:1) (تأويل الآيات)

3. وَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «لَقَدْ خَلَقَ اللَّهُ جَلَّ ذِكْرُهُ لَيْلَةً الْقَدْرِ أَوَّلَ مَا خَلَقَ الدُّنْيَا، وَ لَقَدْ خَلَقَ فِيهَا أَوَّلَ نَبِيٍّ يَكُونُ، وَ أَوَّلَ وَصِيِّ يَكُونُ، وَ لَقَدْ فَضَى أَنْ يَكُونَ فِي كُلِّ سَنَةٍ لَيْلَةً يَهْبِطُ فِيهَا بِتَفْسِيرِ الْأُمُورِ إِلَى مِثْلِهَا مِنَ السَّنَةِ الْمُتَقَدِّمَةِ، مَنْ جَحَدَ ذَلِكَ فَقَدْ رَدَّ عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ عِلْمَهُ، لِأَنَّهُ لَا يَفُومُ الْأَنْبِيَاءُ وَ الرُّسُلُ وَ الْمُحَدَّثُونَ إِلَّا أَنْ تَكُونَ عَلَيْهِمْ حُجَّةٌ بِمَا يَأْتِيهِمْ فِي تِلْكَ اللَّيْلَةِ مَعَ الْحُجَّةِ الَّتِي يَأْتِيهِمْ بِهَا جِبْرَائِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)».

៣. អាប៊ូ យ៉ុក្តុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ បានបង្កើតយប់ព្រះបុព្វបុត្រ កាលព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ បានបង្កើតឋានលោកមុនបង្អស់ បានបង្កើតព្រះសាស្តា ﷺ ដំបូងបង្អស់ក្នុងឋានលោកនោះ បានបង្កើតព្រះឧត្តរាធិការ ﷺ ដំបូងបង្អស់ ហើយបានដាក់ព្រះរាជក្រឹត្យមកថាមានយប់មួយក្នុងរៀងរាល់ឆ្នាំ ដែលកិច្ចការទាំងឡាយនឹងត្រូវអធិប្បាយក្នុងយប់នោះ លុះដល់យប់មួយដូចគ្នា ក្នុងឆ្នាំមុខ ។ អ្នកណាប្រឆាំងរឿងនេះ អ្នកនោះបដិសេធព្រះអភិញ្ញាអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ព្រោះបណ្តាព្រះសាស្តា عليه السلام បណ្តាវិស្វល عليه السلام និងបណ្តាមូហ្វាដ្ឋាស្ទ្រីន (ព្រះឧត្តរាធិការ عليه السلام ព្រះរាជបញ្ជាអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ) មិនអាចងើបឡើងធ្វើយុទ្ធនាការបានទេបើពុំបានទទួលព្រះរាជអាជ្ញាទេនោះ គឺព្រះរាជអាជ្ញាដែលគេបានប្រទាន

ឲ្យអស់ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ នៅក្នុងអំឡុងយប់នោះ ដោយមានយ៉ុបរ៉អ៊ីល يُؤَبَّرُ នាំព្រះរាជអាជ្ញានោះចុះមកឲ្យអស់ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ។"

قُلْتُ: وَ الْمُحَدَّثُونَ أَيْضاً يَأْتِيهِمْ جِبْرِئِيلُ أَوْ غَيْرُهُ مِنَ الْمَلَائِكَةِ (عَلَيْهِ السَّلَام)؟ قَالَ: «أَمَّا الْأَنْبِيَاءُ وَ الرُّسُلُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمْ فَلَا شَكَّ، وَ لَا بُدَّ لِمَنْ سِوَاهُمْ مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ خُلِقَتْ فِيهِ الْأَرْضُ إِلَى آخِرِ فَنَاءِ الدُّنْيَا أَنْ تَكُونَ عَلَى أَهْلِ الْأَرْضِ حُجَّةً يُنَزَّلُ ذَلِكَ فِي تِلْكَ اللَّيْلَةِ إِلَى مَنْ أَحَبَّ مِنْ عِبَادِهِ، وَ أَيْمُ اللَّهِ لَقَدْ نَزَلَ الرُّوحُ وَ الْمَلَائِكَةُ بِالْأَمْرِ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ عَلَى آدَمَ، وَ أَيْمُ اللَّهِ مَا مَاتَ آدَمُ إِلَّا وَ لَهُ وَصِيٌّ، وَ كُلُّ مَنْ بَعَدَ آدَمَ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ قَدْ آتَاهُ الْأَمْرُ فِيهَا، وَ وَضَعَ لَوْصِيَّتِهِ مِنْ بَعْدِهِ، وَ أَيْمُ اللَّهِ إِنْ كَانَ النَّبِيُّ لِيَوْمٍ فِيمَا يَأْتِيهِ مِنَ الْأَمْرِ فِي تِلْكَ اللَّيْلَةِ مِنْ آدَمَ إِلَى مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنْ أَوْصِيَ إِلَى فُلَانٍ، وَ لَقَدْ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فِي كِتَابِهِ لَوْلَا أَمْرٌ مِنْ بَعْدِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) خَاصَّةً: "وَ عَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ" إِلَى قَوْلِهِ: "فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ".

ខ្ញុំបានថា៖ "មូហ្គាដូដូស្ត្រីនបានទទួលពីយ៉ុបរ៉អ៊ីល صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ឬ ពីទេវតាឯទៀតដែរ?" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "ចំណែកឯបណ្តាព្រះសាស្ត្រ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ និងបណ្តារស្វីល صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ នោះ មិនមានការសង្ស័យទេ និងអ្នកឯទៀតផងដែរ ចាប់តាំងពីថ្ងៃដំបូងដែលផែនដីត្រូវបង្កើតមករហូតដល់ថ្ងៃអវសានដែលមានលោកត្រូវកម្ទេចចោល ព្រះរាជអាជ្ញាធរក្នុងអំឡុងយប់នោះចាំបាច់ត្រូវដាក់មកលើអ្នកណាដែលជាទីស្រឡាញ់ក្នុងចំណោមបារបម្រើរបស់ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ។ ខ្ញុំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ សូមស្ស្រចចំពោះអល់ឡោះហ្គី عَزَّ وَ جَلَّ ថាព្រះវិញ្ញាណនិងបណ្តាទេវតាចុះមកជួបអាដ្វាំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ក្នុងអំឡុងយប់នោះ ។ ខ្ញុំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ សូមស្ស្រចចំពោះអល់ឡោះហ្គី عَزَّ وَ جَلَّ ថាអាដ្វាំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មិនចូលទិវង្គតដោយឥតមានឧត្តរាធិការ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ នោះទេ ហើយព្រះសាស្ត្រ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ គ្រប់អង្គដែលមកក្រោយអាដ្វាំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានទទួលព្រះរាជបញ្ជាក្នុងអំឡុងយប់នោះ ព្រមទាំងបានតែងតាំងព្រះឧត្តរាធិការ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ របស់ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ អត់ពីព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ទៅ ។ ខ្ញុំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ សូមស្ស្រចចំពោះអល់ឡោះហ្គី عَزَّ وَ جَلَّ ថាព្រះសាស្ត្រ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានទទួលព្រះបញ្ជាក្នុងអំឡុងព្រះរាត្រីនោះ តាំងពីអាដ្វាំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មកដល់មូហ្គាម៉ាដូ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ឲ្យផ្ទេរជាភេរ្តដំណែលឲ្យទៅបុគ្គលនីមួយៗ ។ អល់ឡោះហ្គី عَزَّ وَ جَلَّ មានព្រះបន្ទូលចំពោះម្ចាស់ព្រះរាជបញ្ជា (វ៉ាលី អាល់-អារី) ក្រោយពីមូហ្គាម៉ាដូ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ជាពិសេសថា [២៥:៥៥] អល់ឡោះហ្គីបានសន្យាចំពោះនូវជនក្នុងចំណោមពួកអ្នកដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ដែលសាងអំពើល្អ ថាព្រះអង្គនឹងឲ្យនូវជននោះទៅជាអ្នកគ្រប់គ្រងនៅលើផែនដី ដូចព្រះអង្គធ្លាប់បានឲ្យជនសម័យមុនពួកគេទៅជាអ្នកគ្រប់គ្រងហើយដែរ ថាព្រះអង្គនឹងចាត់តាំងព្រះសាសនារបស់នូវជននោះឡើងសម្រាប់ពួកគេ គឺសាសនាដែលព្រះអង្គទ្រង់ចាត់ទុកថាល្អសម្រាប់ពួកគេ ថាព្រះអង្គនឹងផ្លាស់ប្តូរសេចក្តីភ័យខ្លាចរបស់នូវជននោះជាសន្តិសុខ ។ ពួកគេគោរពបូជាអញ មិនយកអ្វីមកចូលរួមហ៊ុនហាយជាមួយអញឡើយ ។ អ្នកណាបដិសេធសទ្ធាក្រោយពីនោះ អ្នកនោះជាជនបំពារបំពាន ។

يَقُولُ: أَسْتَخْلِفُكُمْ لِعِلْمِي وَ دِينِي وَ عِبَادَتِي بَعْدَ نَبِيِّكُمْ، كَمَا اسْتَخْلَفَ وَصَاةَ آدَمَ مِنْ بَعْدِهِ حَتَّى يَبْعَثَ النَّبِيُّ الَّذِي يَلِيهِ يَعْبُدُونِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئاً يَقُولُ: يَعْبُدُونِي بِإِيمَانٍ لَا نَبِيَّ بَعْدَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَمَنْ قَالَ غَيْرَ ذَلِكَ "فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ" فَقَدْ مَكَرَ وَ لَاءَةَ الْأَمْرِ بَعْدَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِالْعِلْمِ، وَ نَحْنُ هُمْ، فَاسْتَأْذِنَا فَإِنْ صَدَقْتُمْ فَأَوْوَا، وَ مَا أَنْتُمْ بِفَاعِلِينَ، أَمَّا عَلِمْنَا فَظَاهِرٌ، وَ أَمَّا إِبَانُ أَجَلِنَا الَّذِي يَظْهَرُ فِيهِ الدِّينُ مَتَى حَتَّى لَا يَكُونَ بَيْنَ النَّاسِ اخْتِلَافٌ، فَإِنَّ لَهُ أَجَلاً مِنْ مَرِّ اللَّيَالِي وَ الْأَيَّامِ، إِذَا أَتَى ظَهَرَ، وَ كَانَ الْأَمْرُ وَاحِداً.

អល់ឡោះហ្ន៎ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អញ បង្កើតអ្នកគ្រប់គ្រង ព្រះអភិញ្ញាអញ ព្រះសាសនាអញ និងបណ្តាអ្នកគោរពបូជាអញ ក្រោយពីព្រះសាស្តា ដូចអញ បានតែងតាំងអ្នកទទួល គ្រប់គ្រង របស់អាដ្យាំ ក្រោយពីអាដ្យាំ នោះដែរ លុះត្រាព្រះសាស្តា មួយអង្គត្រូវចាត់ បញ្ជូនមក ពួកគេនឹងគោរពបូជាអញ នឹងមិនយកអ្វីមកចូលរួមហ៊ុនហាយជាមួយអញឡើយ ។ អាច្វិ យ៉ាត្តុហារ មានវចនៈថា៖ "ពួកគេនឹងគោរពបូជាអញ ដោយជឿជាក់ថាមិនមានព្រះសាស្តាទេអត់ ពីមូហាំម៉ាដ្យាំ ទៅ ។ អ្នកណាថាផ្សេងពីនោះ ជនទាំងនោះជាជនបំពារបំពាន ។ អល់ឡោះហ្ន៎ បាន ជួយម្ចាស់ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យធ្វើទៅបានក្រោយពីមូហាំម៉ាដ្យាំ ដោយព្រះអភិញ្ញាព្រះអង្គ ហើយយើង ជាបុគ្គលទាំងនោះ ។ ដូច្នេះចូរសូមយើង មក មើលយើង យល់ព្រមទទួលស្គាល់អស់លោក អស់លោកនឹងមិនធ្វើបែបនេះទេ ។ ចំណែកឯអភិញ្ញាយើង វាក្តីណាស់ ។ ចំណែកឯសម័យដែល ព្រះសាសនានឹងត្រូវសម្តែងឲ្យឃើញច្បាស់ពីយើង ដល់ថ្នាក់មនុស្សទូទៅមិនខុសគ្នាទេ សម័យ នោះមានពេលកំណត់របស់វា ក្នុងពេលឆ្លងកាត់យប់និងថ្ងៃ ។ កាលណាពេលកំណត់នោះមកដល់ សម័យនោះនឹងលេចច្បាស់ឡើង ពេលនោះនឹងមានបញ្ហាមួយ ។"

وَ اِيْمُ اللّٰهِ، لَقَدْ فُضِي الْاَمْرُ اَنْ لَا يَكُوْنَ بَيْنَ الْمُؤْمِنِيْنَ اِخْتِلَافٌ، وَ لِذٰلِكَ جَعَلْنٰهُمْ شُهَدَآءَ عَلٰى النَّاسِ لِشَهَادَةِ مُحَمَّدٍ (صَلٰى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَ اَسٰلَمُ) عَلَيْنَا، وَ لِشَهَادَةِ عَلٰى شَيْعَتِنَا، وَ لِشَهَادَةِ شَيْعَتِنَا عَلٰى النَّاسِ، اَبٰى اللّٰهُ عَزَّ وَ جَلَّ اَنْ يَكُوْنَ فِي حُكْمِهِ اِخْتِلَافٌ اَوْ بَيْنَ اَهْلِ عِلْمِهِ تَنَاقُضٌ». ثُمَّ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «فَضَّلُ اِيْمَانِ الْمُؤْمِنِ بِجُمْلَةٍ "إِنَّا أَنْزَلْنَاهَا" وَ بِتَفْسِيرِهَا، عَلٰى مَنْ لَيْسَ مِثْلَهُ فِي الْاِيْمَانِ بِهَا، كَفَضْلِ الْاِنْسَانِ عَلٰى الْبَهَائِمِ، وَ اِنَّ اللّٰهَ عَزَّ وَ جَلَّ لَيَدْفَعُ بِالْمُؤْمِنِيْنَ بِهَا عَنِ الْمَجَاهِدِيْنَ هُنَّ فِي الدُّنْيَا لِكَمَالِ عَذَابِ الْاٰخِرَةِ لِمَنْ عَلِمَ اَنَّهُ لَا يَتُوْبُ مِنْهُمْ مَا يَدْفَعُ بِالْمَجَاهِدِيْنَ عَنِ الْفَاعِدِيْنَ، وَ لَا اَعْلَمُ اَنْ فِيْ هٰذَا الزَّمَانِ جِهَادًا اِلَّا الْحَجَّ وَ الْعُمْرَةَ وَ الْجَوَارَ».

ខ្ញុំ សូមស្ស្តីចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ ថា គេបានដាក់បញ្ហាមកថានឹងមិនមានភាពខុសគ្នាទេរវាឯបណ្តា អ្នកមានសទ្ធាព្រះថ្លា អាស្រ័យហេតុនេះអល់ឡោះហ្ន៎ ធ្វើឲ្យពួកគេជាសាក្សីលើមនុស្សទាំងឡាយ ដូច មូហាំម៉ាដ្យាំ ជាសាក្សីលើយើង នោះដែរ ឯយើង ជាសាក្សីលើស្ត្រីអាស្រ័យយើង ចំណែកឯ ស្ត្រីអាស្រ័យយើង ជាសាក្សីលើមនុស្សទូទៅ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ មិនព្រមឲ្យមានការខ្វែងមតិគ្នាអំពីព្រះ វិនិច្ឆ័យព្រះអង្គ ឬរវាងបណ្តាអ្នក ស្រឡាញ់ព្រះអភិញ្ញាព្រះអង្គ ឬមានកាផ្ទុយគ្នាទេ ។" បន្ទាប់ មក អាច្វិ យ៉ាត្តុហារ មានវចនៈ ថា៖ "មគ្គផលនៃសទ្ធារបស់អ្នកមានសទ្ធាព្រះថ្លាសរុបនៅក្នុង [៩៧:១] ការពិតយើងបានដាក់វាចុះមក សេចក្តីអធិប្បាយគឺ បុគ្គលដែលមិនមានសទ្ធាដូចអ្នកមាន សទ្ធាព្រះថ្លានោះទេ ប្រៀបបាននឹងដូចមនុស្សជាតិប្រសើរលើសត្វធាតុ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ការពារអ្នក មានសទ្ធាព្រះថ្លាដោយយប់នេះទល់នឹងពួកនោះដែលប្រឆាំងយប់នេះនៅក្នុងលោកនេះ ហើយព្រះអង្គ នឹងបង្កប់ទណ្ឌកម្មនៅក្នុងលោកមុខសម្រាប់ អ្នកណាដែលព្រះអង្គ ទ្រង់ញាណថាជាជនដែលមិន រាងចាលពីកំហុសខ្លួន ដូចព្រះអង្គ ការពារអ្នក ណាដែលតស៊ូលើមាតិកាព្រះអង្គ ពីពួកដែលអង្គុយនៅ ខាងក្រោយនោះដែរ ហើយពួកគេមិនដឹងទេថាមានឃ្លីហ្ន៎នៅក្នុងថ្ងៃទាំងនេះ ក្រៅពីថ្ងៃហ្ន៎ និង អ៊ុមរ៉ោះ ត្តុនិងការរាក់ទាក់ល្អរវាងគ្នានិងគ្នា ។" (7/194 :1) (الكافي)

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَعَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾

៥៦. ចូរពួកអ្នកធ្វើនមស្ការ[បូជាអស់ឡោះហ្ន៎] ចូរបរិច្ចាគទាននិងប្រតិបត្តិតាមព្រះសាសនទូត ដើម្បី
ពួកអ្នកនឹងបានទទួលនូវព្រះមេត្តាធម៌[របស់អស់ឡោះហ្ន៎] ។

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمُ النَّارُ وَلَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٥٧﴾

៥៧. ចូរអ្នកកុំគិតថាពួកបដិសេធសទ្ធានឹងគេចរួច[ពីអាជ្ញាអស់ឡោះហ្ន៎]ឡើយនៅលើផែនដី ។ ភ្លើងជា
ជម្រករបស់ពួកគេ (លទ្ធផលនៃអំពើទុច្ចរិតរបស់ពួកគេដែលបានសាងដោយចេតនា) ។ វាជា
អវសានអប្រិយបំផុត ។

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِيَسْتَعِذْنَ كُمْ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِّنْ
قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهِيرَةِ وَمِنْ بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَّكُمْ لَيْسَ
عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَّفُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٨﴾

៥៨. ហែបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ចូរឲ្យបណ្តាទាស:របស់ពួកអ្នក[ដែលស្របតាមច្បាប់អស់ឡោះហ្ន៎] និង
ពួកអ្នកមួយចំនួនដែលមិនទាន់គ្រប់អាយុ (មិនទាន់ដឹងខុសត្រូវ) នោះសូមអនុញ្ញាតពីពួកអ្នកសិន
[មុនចូលផ្ទះពួកអ្នក] បីពេល[នៃថ្ងៃ]គឺ: មុនពេលធ្វើនមស្ការមុនថ្ងៃ: ពេលថ្ងៃត្រង់ពេលដែលពួក
អ្នកដោះសំលៀកបំពាក់ និងក្រោយពេលធ្វើនមស្ការពេលយប់ ។ នេះគឺបីពេលឯកជនសម្រាប់
តែពួកអ្នកទេ [ឪពុកនិងម្តាយ] ។ ក្រៅពីពេលទាំងប៉ុន្មាននេះ ពុំមានកំហុសលើពួកអ្នកនិងពួកគេ
ទេ ក្នុងការទៅមករកគ្នាឯផ្ទះរវាងគ្នានិងគ្នា ។ បែបនេះឯងដែលអស់ឡោះហ្ន៎បំភ្លឺព្រះឱង្ការជា
ពិស្តារ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណ ព្រះអង្គជាព្រះមុនិរាជ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៦-៥៨

1. وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ ابْنِ فَضَّالٍ، عَنْ أَبِي جَبِيلَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَلْبِيِّ، عَنْ زُرَّارَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ
(عليه السلام)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ "الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ"، قَالَ: «هِيَ خَاصَّةٌ فِي الرِّجَالِ دُونَ النِّسَاءِ». فُلْتُ: فَالْبَيْتُ يَسْتَأْذِنُ فِي
هَذِهِ الثَّلَاثِ سَاعَاتٍ؟ قَالَ: «لَا، وَ لَكِنْ يَدْخُلْنَ وَ يَخْرُجْنَ».

១. [...] ទទួលបានពីសូរ្យវិញ្ញាណដែលបានតំណាលតមកពី អាចូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចន:
អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{عَنْ} [២៤:៥៨] ចូរឲ្យបណ្តាទាស:របស់ពួកអ្នក ថា: "នេះស្តីអំពីមនុស្សប្រុស
ជាពិសេស ក្រៅពីនារី" ខ្ញុំបានទូលថា: "នារីមិនត្រូវហាមឃាត់ទេក្នុងពេលទាំងបីនេះមែនទេ?" ព្រះ
អង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចន:ថា: "ទេ តែពួកនាងអាចមកហើយទៅវិញបាន" (2/529: 5) (الكافي)

2. وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، وَ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، حَبِيبًا، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ
يُوسُفَ بْنِ عَقِيلٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ قَيْسٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، قَالَ: «لِيَسْتَأْذِنَ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَ الَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ
مِنْكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِّنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَ حِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهِيرَةِ وَ مِنْ بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَّكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَ

لَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَّافُونَ عَلَيْكُمْ" وَ مَنْ بَلَغَ الْحُلُمَ مِنْكُمْ، فَلَا يَلْجُ عَلَى أُمِّهِ، وَ لَا عَلَى ابْنَتِهِ، وَ لَا عَلَى أُخْتِهِ، وَ لَا عَلَى مَنْ سِوَى ذَلِكَ إِلَّا بِإِذْنٍ، وَ لَا يَأْذَنُ لِأَحَدٍ حَتَّى يُسَلِّمَ، فَإِنَّ السَّلَامَ طَاعَةٌ الرَّحْمَنِ».

២. [...] ទទួលបានពី មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន ក្លីយ៉ាស់ដែលបានមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "[២៤:៥៨] ចូរឲ្យបណ្តាទាសៈរបស់ពួកអ្នក[ដែលស្របតាមច្បាប់អល់ឡោះហ្វ័រ] និងពួកអ្នកមួយចំនួនដែលមិនទាន់គ្រប់អាយុ (មិនទាន់ដឹងខុសត្រូវ) នោះសូមអនុញ្ញាតពីពួកអ្នកសិន [មុនចូលផ្ទះពួកអ្នក] បីពេល[នៃថ្ងៃ]គឺ៖ មុនពេលធ្វើនមស្តារមុនថ្ងៃ៖ ពេលថ្ងៃត្រង់ពេលដែលពួកអ្នកដោះសំលៀកបំពាក់និងក្រោយពេលធ្វើនមស្តារពេលយប់ ។ នេះគឺបីពេលឯកជនសម្រាប់តែពួកអ្នកទេ ។ ក្រៅពីពេលទាំងប៉ុន្មាននេះ ពុំមានកំហុសលើពួកអ្នកនិងពួកគេទេ ក្នុងការទៅមករកគ្នាផ្ទះរវាងគ្នានិងគ្នា ។ អ្នកណាដែលគ្រប់អាយុហើយ (គឺពេញវ័យដឹងខុសត្រូវហើយ) អ្នកនោះមិនត្រូវទៅរកម្តាយ ទៅរកកូនស្រី ទៅរកបងប្អូនស្រីនិងអ្នកផ្សេងពីនោះដោយគ្មានការអនុញ្ញាតទេ ។ មិនអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកណាមួយធ្វើបែបនេះឡើយ បើមិនបានគំនាប់សិនទេនោះ ពីព្រោះគំនាប់ (السلام សាឡាម) គឺស្តាប់បង្គាប់ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ។" (الكافي 5: 530 / 3)

3. وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ خَلْفِ بْنِ حَمَّادٍ، عَنْ رَبِيعِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ الْفَضِيلِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: " يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَسْتَأْذِنَكُمْ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَ الَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ " قِيلَ: مَنْ هُمْ؟ قَالَ: «هُمُ الْمَمْلُوكُونَ مِنَ الرِّجَالِ، وَ التِّسَاءِ، وَ الصَّبِيَّانَ الَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا، يَسْتَأْذِنُوا عَلَيْكُمْ عِنْدَ هَذِهِ الثَّلَاثِ الْعَوْرَاتِ: مِنْ بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ، وَ هِيَ الْعَتَمَةُ، وَ حِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الطَّهِيْرَةِ، وَ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ، وَ يَدْخُلُ مَمْلُوكُكُمْ وَ غِلْمَانُكُمْ مِنْ بَعْدِ هَذِهِ الثَّلَاثِ عَوْرَاتٍ بَعِيْرٍ إِذْنٍ، إِنْ شَاءُوا».

៣. [...] ទទួលបានពីអាល់-ហ្វាឌីល ប៊ិន យ៉ាសារដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្វ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ័រ [២៤:៥៨] ចូរឲ្យបណ្តាទាសៈរបស់ពួកអ្នក[ដែលស្របតាមច្បាប់អល់ឡោះហ្វ័រ] និងពួកអ្នកមួយចំនួនដែលមិនទាន់គ្រប់អាយុ (មិនទាន់ដឹងខុសត្រូវ) នោះសូមអនុញ្ញាតពីពួកអ្នកសិន [មុនចូលផ្ទះពួកអ្នក] បីពេល ។ គេបានសួរថា៖ "អ្នកទាំងនេះគឺអ្នកណា ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកដែលជាបស់គេ (គឺទាសៈ) ទាំងប្រុសទាំងស្រីដែលមិនទាន់គ្រប់អាយុ ។ ពួកគេត្រូវសូមអនុញ្ញាតក្នុងពេលឯកជនទាំងបីនេះគឺ៖ ក្រោយពេលស្ងៀមស្ងាត់អ៊ីស្តាអ៊ី គេហៅពេលនេះថា អាល់-អុតាម៉ាស្តុ, ពេលពួកអ្នកដោះសំលៀកបំពាក់ពីខាងក្រោយ, និងមុនពេលស្ងៀមស្ងាត់មុនថ្ងៃ៖ ។ ពួកទាសៈនិងបម្រើរបស់អស់លោកអាចចូលបានក្រៅពីពេលទាំងបីនេះដោយគ្មានការអនុញ្ញាត បើពួកគេចង់ ។" (الكافي 5: 530 / 4)

4. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ جُبْهَوْرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَدِيدٍ، عَنْ عَثْمَانَ بْنِ رُشَيْدٍ، عَنْ مَعْرُوفِ بْنِ خَرْبُودٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَرَنَ الرِّجَاةَ بِالصَّلَاةِ، فَقَالَ: "أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الرِّجَاةَ، فَمَنْ أَقَامَ الصَّلَاةَ، وَ لَمْ يَأْتِ الرِّجَاةَ، لَمْ يَقِمِ الصَّلَاةَ».

៤. [មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្វារ]... ទទួលបានពី ម៉ាក្កុហ្វារ ប៊ិន ខារប៊ុស្ត ដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} គួបស្តាប់តាមស្ម័គ្រចិត្ត ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះ

បន្ទូលថា៖ [២៤:៥៦] ចូរពួកអ្នកធ្វើនមស្ការ[ប្រជាអស់ឡោះប្តី] ចូរបរិច្ចាគទាន ។ អ្នកណាធ្វើនមស្ការតែ មិនដាក់ទានស្លាកាត់ទេ អ្នកនោះមិនបានធ្វើនមស្ការទេ ។" (الكافي 3: 23/506)

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمْ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَعْدِنُوا كَمَا اسْتَعَدَّنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ ۗ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٦﴾

៥៩. ពេលណាកូនពួកអ្នកគ្រប់អាយុ ចូរឲ្យពួកគេសូមអនុញ្ញាតសិន[មុនចូល] ដូចរៀមច្បងពួកគេធ្លាប់ សូមអនុញ្ញាតដែរ ។ បែបនេះឯងដែលអស់ឡោះប្តីអធិប្បាយបំភ្លឺព្រះឱង្ការព្រះអង្គជាពិស្តារ ។ អស់ឡោះប្តីទ្រង់ញាណសព្វ ព្រះអង្គជាព្រះមុនិរាជ ។

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرَجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ ۗ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٠﴾

៦០. រីឯបណ្តាស្ត្រីដែលអស់រដូវ (គឺលែងមានកូនទៀតបាន) ដែលមិនសង្ឃឹមនឹងរៀបការទេ ពួកនាងពុំ មានកំហុសទេបើពួកនាងដោះសំលៀកបំពាក់[ក្រៅ]ដោយមិនឲ្យគេឃើញគ្រឿងលំអ [ប្រសម្រស់ ខ្លួន] ។ បើពួកនាងទប់ខ្លួន ជាការប្រសើរបំផុតសម្រាប់ពួកនាង ។ អស់ឡោះប្តីទ្រង់សវនាការ សព្វគ្រប់ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៩-៦០

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ حَمَادِ بْنِ عُمَانَ، عَنِ الْحَلِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، أَنَّهُ قَرَأَ: "أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ"، قَالَ: «الْحَمَارَ وَالْجِلْبَابَ». فُلْتُ: بَيْنَ يَدَيَّ مَنْ كَانَ؟ فَقَالَ: «بَيْنَ يَدَيَّ مَنْ كَانَ، غَيْرَ مُتَبَرِّجَةٍ، بِزِينَةٍ، فَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَهُوَ خَيْرٌ لَهَا، وَ الزَّيْنَةُ الَّتِي يُبْدِينَ هُنَّ شَيْءٌ فِي الْآيَةِ الْأُخْرَى».

១. [មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាកូប]... ទទួលបានពីអាល់-ហ្គាល់ប៊ីដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះប្តី^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលបានសូត្រថា៖ [២៤:៦០] បើពួកនាងដោះសំលៀកបំពាក់ បន្ទាប់មកមាន រចនៈថា៖ "កន្សែងរុំនិងអាវវែង ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "នៅចំពោះមុខអ្នកណាក៏បាន?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន រចនៈថា៖ "នៅចំពោះអ្នកណាក៏បាន ដោយមិនឲ្យគេឃើញគ្រឿងលំអ ។ តែលើនាងមិនធ្វើដូច្នោះទេ វា ជាការល្អប្រសើរសម្រាប់នាង ។ គ្រឿងលំអគឺបង្ហាញឲ្យឃើញអ្វីមួយពីខ្លួននាង មាននៅក្នុងអាយ៉ាស់ មួយទៀត ។" (الكافي 5: 1/522)

2. وَ عَنْهُ: بِإِسْنَادِهِ عَنِ الصَّفَّارِ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ يُوسُفَ، قَالَ: ذَكَرَ الْحُسَيْنُ أَنَّهُ كَتَبَ إِلَيْهِ يَسْأَلُهُ عَنْ حَدِّ الْقَوَاعِدِ مِنَ النِّسَاءِ اللَّاتِي إِذَا بَلَغَتْ جَارَ لَهَا أَنْ تَكْشِفَ رَأْسَهَا وَ ذِرَاعَهَا؟ فَكَتَبَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ قَعَدَنَ عَنِ التَّكَاحِ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٠٠، التهذيب ٤٦٧/١٨٧١: ٠٧).

២. [...] ទទួលបានមកពីយូនុសដែលបានថ្លែងថា អាល់-ហ្វិសែនីបានថាលោកបានសរសេរសំបុត្រទៅ

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សូរ្យវិញ្ញាណកថា ពុំនឹង បណ្តាស្រ្តីដែលអស់រដូវ បណ្តាស្រ្តីដែលបានដល់វ័យនេះ ថា តើ គេអនុញ្ញាតឲ្យលេងក្បាលនិងកំភួនដៃទេ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានតបមកវិញថា៖ "ស្រ្តីដែលមិនអាច រៀបការបានព្រោះចាស់ពេក ។" (التهدیب : 7 / 467 / 1871)

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُولِيكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مَفَاتِحَهُ أَوْ صَدِيقِكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَاسْلُمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَرَكََةً طَيِّبَةً كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦١﴾

៦១. ពុំមានកំហុសលើមនុស្សពិការភ្នែកមើលមិនឃើញ ពុំមានកំហុសលើមនុស្សខ្លកជើង ពុំមាន កំហុសលើមនុស្សឈឺ និងពុំមានកំហុសលើពួកអ្នកផ្ទាល់ទេដែលបរិភោគធុរៈពួកអ្នក ឬធុរៈ បិតាពួកអ្នក ឬធុរៈមាតាពួកអ្នក ឬធុរៈបងប្អូនប្រុសពួកអ្នក ឬធុរៈបងប្អូនស្រីពួកអ្នក ឬធុរៈ ឪពុកមាឪពុកធំខាងបិតាពួកអ្នក ឬធុរៈរបស់ម្តាយមីងម្តាយធំខាងបិតាពួកអ្នក ឬធុរៈឪពុកមា ឪពុកធំខាងមាតាពួកអ្នក ឬធុរៈម្តាយមីងម្តាយធំខាងមាតាពួកអ្នក ឬអ្វីដែលពួកអ្នកជាម្ចាស់សោ នោះ ឬធុរៈមិត្តពួកអ្នក ។ ពុំមានកំហុសលើពួកអ្នកទេដែរ បើពួកអ្នកបរិភោគរួមជាមួយគ្នា ឬ ដោយឡែក ។ ពេលណាពួកអ្នកចូលទៅក្នុងផ្ទះ ចូរពួកអ្នកគំនាប់គ្នាទៅវិញទៅមកដោយសេចក្តី គោរពដែលមកពីអល់ឡោះហ្ន៎ [សេចក្តីគោរព]ដែលប្រកបដោយពរជ័យសិរីសួស្តីនិងប្រសើរ ។ បែបនេះឯងដែលអល់ឡោះហ្ន៎អធិប្បាយបំភ្លឺព្រះឱង្ការ[សញ្ញា]ជាពិស្តារ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នក យល់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៦១

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: "لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ" . قَالَ: «وَوَ ذَلِكَ أَنَّ أَهْلَ الْمَدِينَةِ، قَبْلَ أَنْ يُسَلِّمُوا، كَانُوا يَعْتَرِلُونَ الْأَعْمَى وَالْأَعْرَجَ وَالْمَرِيضَ، وَكَانُوا لَا يَأْكُلُونَ مَعَهُمْ، وَكَانَ الْأَنْصَارُ فِيهِمْ تِيهً وَتَكْرُمًا، فَقَالُوا: إِنَّ الْأَعْمَى لَا يُبْصِرُ الطَّعَامَ، وَالْأَعْرَجُ لَا يَسْتَطِيعُ الرَّحَامَ عَلَى الطَّعَامِ، وَالْمَرِيضُ لَا يَأْكُلُ كَمَا يَأْكُلُ الصَّحِيحُ، فَعَزَلُوا هُمْ طَعَامَهُمْ عَلَى نَاحِيَةٍ، وَكَانُوا يَرَوْنَ عَلَيْهِمْ فِي مُؤَاكَلَتِهِمْ جُنَاحًا، وَكَانَ الْأَعْمَى وَالْمَرِيضُ يَقُولُونَ: لَعَلَّنَا نُؤْذِيهِمْ إِذَا أَكَلْنَا مَعَهُمْ. فَاعْتَزَلُوا مُؤَاكَلَتَهُمْ. فَلَمَّا قَدِمَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) سَأَلُوهُ عَنْ ذَلِكَ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ: "لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا" .» ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صفحة : ١٠٠ ، تفسير القمّي ١٠٨ : ٠٢)

១. អាស្ត ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ីមបានថ្លែងថា អាឡី អាល់-យ៉ាវូដូបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពី អាឡី យ៉ាភ្នំហ្វារ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ [២៤:៦១] ពុំមានកំហុសលើមនុស្សពិការភ្នែកមើលមិនឃើញ ពុំមាន កំហុសលើមនុស្សខ្លកជើង ពុំមានកំហុសលើមនុស្សឈឺ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នោះគឺពួកអ្នក ស្រុកម៉ាឌីណាស្ត ។ មុនពួកគេទៅជាមុស្លីម ពួកគេតែងតែគេចឆ្ងាយពីមនុស្សខ្លាកំភ្នែក មនុស្សខ្លកជើង និងអ្នកឈឺ ។ ពួកគេមិនហូបជាមួយពួកគេទេ ពួកគេដែលជាពួកអាន់ស្តារតែងតែក្រអឺតក្រទមនិងស៊ី

ជីក ។ ពួកគេតែងតែថា៖ "មនុស្សខ្លាចភ្នែកមើលមិនឃើញអាហារទេ មនុស្សខ្លាចជើងមិនអាចទៅដល់អាហារបានទេ អ្នកឈឺមិនអាចហូបបានដូចអ្នកមានសុខភាពល្អទេ ។" ដូច្នេះពួកគេចៀសវាងឲ្យអាហារពួកគេ ។ ពួកគេតែងតែគិតថាស៊ីលៀងជាមួយពួកគេជាបាបមួយ ។ មនុស្សខ្លាចភ្នែកនិងអ្នកឈឺថា៖ "ប្រហែលជាយើងធ្វើឲ្យពួកគេឈឺចាប់បើយើងហូបជាមួយពួកគេ ។" ដូច្នេះពួកគេគេចឆ្ងាយពីការស៊ីលៀងរបស់ពួកគេ ។ ពេលព្រះសាស្ត្រា صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ មកដល់ ពួកគេបានសួរព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ អំពីរឿងនេះ ។ ដូច្នេះអស់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [២៤:៦១] *تُمْبِئُونَ كَثِيرًا مِّنْ غَيْرِهَا أَنَّ عَيْنَهُمْ لَمْ تَرَوْهَا وَإِنَّمَا تَرَوْنَ ظِلَّهَا ذَاتَ ظُلُمٍ ذَاتِ ظُلُمٍ* ជាមួយគ្នាប្រដោយឡែក ។" (108 :2 تفسیر القمی)

2. وَ عَنْهُ: عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ صَفْوَانَ، عَنْ مُوسَى بْنِ بَكْرِ، عَنْ زُرَّارَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "أَوْ مَا مَلَكَتُمْ مَفَاتِحَهُ أَوْ صَدِيقِكُمْ"، قَالَ: «هَؤُلَاءِ الَّذِينَ سَمَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فِي هَذِهِ الْآيَةِ، تَأْكُلُ بِغَيْرِ إِذْنِهِمْ مِنَ النَّمْرِ وَ الْمَأْدُومِ، وَ كَذَلِكَ تَطْعُمُ الْمَرْأَةُ مِنْ مَنْزِلِ زَوْجِهَا بِغَيْرِ إِذْنِهِ، وَ أَمَّا مَا خَلَا ذَلِكَ مِنَ الطَّعَامِ، فَلَا».

២. [...] ទទួលបានពីស្វ៊ីត្រីរ៉េត្តដែលបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَ جَلَّ [២៤:៦១] *تُمْبِئُونَ كَثِيرًا مِّنْ غَيْرِهَا أَنَّ عَيْنَهُمْ لَمْ تَرَوْهَا وَإِنَّمَا تَرَوْنَ ظِلَّهَا ذَاتَ ظُلُمٍ ذَاتِ ظُلُمٍ* ។ ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "នេះគឺបុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَ جَلَّ បានចែងនៅក្នុងអាយ៉ាស្តនេះ ។ អស់លោកអាចហូបផ្លែឈើនិងលៀងអាហារបានដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ស្រដៀងនេះដែរគឺអាហាររបស់ស្រ្តីនៅក្នុងផ្ទះស្វាមីស្រ្តីនោះដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីស្វាមីនោះ ។ ក្រៅពីអាហារទាំងនេះ មិនបានទេ ។" (2 /277 :6 الكافي)

3. وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَكْرِ، عَنْ زُرَّارَةَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَحَدَهُمَا (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) عَنْ هَذِهِ الْآيَةِ: "وَ لَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بِيُوتِكُمْ أَوْ بِيُوتِ آبَائِكُمْ" الْآيَةِ، قَالَ: «لَيْسَ عَلَيْكَ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمْتَ أَوْ أَكَلْتَ مِمَّا مَلَكَتْ مَفَاتِحَهُ، مَا لَمْ تُفْسِدْهُ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٠١، الكافي ٢٧٧/٤:٦.)

៣. [...] ទទួលបានពីស្វ៊ីត្រីរ៉េត្តដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ (អ៊ីម៉ាទី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآលِهِ وَسَلَّمَ ឬ ទី៦ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) អំពីអាយ៉ាស្ត [២៤:៦១] *تُمْبِئُونَ كَثِيرًا مِّنْ غَيْرِهَا أَنَّ عَيْنَهُمْ لَمْ تَرَوْهَا وَإِنَّمَا تَرَوْنَ ظِلَّهَا ذَاتَ ظُلُمٍ ذَاتِ ظُلُمٍ* ។ ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "មិនមានបាបចំពោះអស់លោកទេ ពាក់ព័ន្ធនឹងអ្វីដែលអស់លោកឲ្យជាអាហារឬអ្វីដែលអស់លោកទទួលទាននោះ ដែលអស់លោកជាម្ចាស់សោ គឺអ្វីដែលអស់លោកមិនខ្លះខ្លាយទេនោះ ។" (4 /277 :6 الكافي)

4. وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَمَّنْ ذَكَرَهُ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "أَوْ مَا مَلَكَتُمْ مَفَاتِحَهُ"، قَالَ: «الرَّجُلُ يَكُونُ لَهُ وَكِيلٌ يَقُومُ فِي مَالِهِ، فَيَأْكُلُ بِغَيْرِ إِذْنِهِ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٠١، الكافي ٢٧٧/٥:٦.)

៤. [...] ទទួលបានពី អ៊ីបនូ អាប៊ូ អ៊ីម៉ែរដែលបានមកពីម្នាក់ដែលបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَ جَلَّ [២៤:៦១] *تُمْبِئُونَ كَثِيرًا مِّنْ غَيْرِهَا أَنَّ عَيْنَهُمْ لَمْ تَرَوْهَا وَإِنَّمَا تَرَوْنَ ظِلَّهَا ذَاتَ ظُلُمٍ ذَاتِ ظُلُمٍ* ។ ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "បុរសដែលមានអ្នកតំណាងមើលខុសត្រូវលើទ្រព្យរបស់ខ្លួន ដូច្នេះបុរស

អាចបរិភោគបានដោយឥតមានការអនុញ្ញាត "1" (الكافي 6 : 277 / 5)

5. (كشِفِ الْعَمَّةَ): قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْوَلِيدِ: قَالَ لَنَا الْبَاقِرُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَوْمًا: «أُيَدْخِلُ أَحَدُكُمْ يَدَهُ كُمْ صَاحِبِهِ، فَيَأْخُذُ مَا يُرِيدُ؟». فُلْنَا: لَا. قَالَ: «فَلَسْتُمْ إِخْوَانًا كَمَا تَزْعُمُونَ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ : صفحة : ١٠٢، كشف الغمة : ١١٨ : ٢).

៥. [កាស្យាហ្វ អាល់-គ្លុមម៉ាស៊ុ] អាប់ខុលឡោ:ហ្គី ប៊ីន អាល់-វាលីដូបានថ្លែងថា: "ថ្ងៃមួយអាល់-បាគ្លៀវ បានប្រាប់យើងថា: "តើអស់លោកណាម្នាក់លូកដៃទៅក្នុងហោប៉ៅរបស់បងប្អូនអស់លោក យកអ្វីបានតាមតែចិត្តទេ?" យើងបានទូលថា: "ទេ 1" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "ដូច្នេះអស់លោកមិនមែនជាបងប្អូនគ្នាដូចដែលអស់លោកបានថានោះទេ 1" (كشف الغمة : 2 : 118)

6. ابنُ بابويه: عن أبيه، قال: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفَضِيلِ، عَنْ أَبِي الصَّبَّاحِ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ" الْآيَةَ، قَالَ: «هُوَ تَسْلِيمُ الرَّجُلِ عَلَى أَهْلِ الْبَيْتِ حِينَ يَدْخُلُ، ثُمَّ يُرَدُّونَ عَلَيْهِ، فَهُوَ سَلَامُكُمْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ : صفحة : ١٠٢، معاني الأخبار: ١/١٦٢).

៦. [អ៊ីបនូ បាច្វីវីហ្គី]... ទទួលបានពី អាច្វី អាល់-ស្វីបាស្វីដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរអាច្វី យ៉ាក្កុហ្វាវ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោ:ហ្គី وَعَنْ [២៤:៦១] ពេលណាពួកអ្នកចូលទៅក្នុងផ្ទះ ចូរពួកអ្នកគំនាប់គ្នាទៅវិញទៅមក 1 ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "ការគំនាប់របស់បុគ្គលចំពោះពួកអ្នកផ្ទះពេលបុគ្គលនោះចូលមក បន្ទាប់មកពួកអ្នកផ្ទះនោះនឹងគំនាប់តបបុគ្គលនោះវិញ 1 នេះគឺការគំនាប់គ្នាទៅវិញទៅមករបស់អស់លោក 1" (معاني الأخبار: 1 / 162)

7. عليُّ بنُ إبراهيم، قال: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «إِذَا دَخَلَ الرَّجُلُ مِنْكُمْ بَيْتَهُ، فَإِنْ كَانَ فِيهِ أَحَدٌ، يُسَلِّمُ عَلَيْهِمْ، وَ إِنْ لَمْ يَكُنْ فِيهِ أَحَدٌ، فَلْيَقُلْ: السَّلَامُ عَلَيْنَا مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا، يَقُولُ اللَّهُ: "حَيَّةٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَارَكَةٌ طَيِّبَةٌ"». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ : صفحة : ١٠٢، تفسير القمي : ٢ : ١٠٩).

៧. អាលី ប៊ីន អ៊ីបរីហ្គីមបានថ្លែងថា អាច្វី អាល់-យ៉ារូដូបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍តមកពី អាច្វី យ៉ាក្កុហ្វាវ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា: "ពេលអស់លោកណាម្នាក់ចូលក្នុងផ្ទះខ្លួនឯង បើមានអ្នកណានៅក្នុងផ្ទះនោះ អ្នកនោះត្រូវគំនាប់អ្នកនោះ 1 បើមិនមានអ្នកណានៅក្នុងផ្ទះនោះទេ អ្នកនោះត្រូវថា: "សូមសិរីសួស្តីកើតមានដល់យើងមកពីព្រះម្ចាស់ عَنْ យើង 1" អស់ឡោ:ហ្គី وَعَنْ មានព្រះបន្ទូលថា: [២៤:៦១] ដោយសេចក្តីគោរពដែលមកពីអស់ឡោ:ហ្គីដែលប្រកបដោយពរជ័យសិរីសួស្តីនឹងប្រសើរ 1" (تفسير القمي : 2 : 109)

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَى أَمْرٍ جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّى يَسْتَأْذِنُوهُ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولَئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا أَسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأَذَنَ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٦﴾

៦២. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា គឺបណ្តាអ្នកជឿអស់ឡោះហ្វ័រនិងព្រះសាសនទូតព្រះអង្គ ។ ពេលពួកគេនៅរួមជាមួយគេ (គឺព្រះសាសនទូត) ដើម្បីបំពេញកិច្ចការរួមណាមួយ ពួកគេមិនដកខ្លួនថយដោយឥតសូមអនុញ្ញាតពីគេសិនទេ ។ នរូជនដែលសូមអនុញ្ញាតពីអ្នក[ដោយស្មោះ] នរូជននោះគឺអ្នកមានសទ្ធាចំពោះអស់ឡោះហ្វ័រនិងព្រះសាសនទូតព្រះអង្គ ។ ពេលពួកគេសូមអនុញ្ញាតពីអ្នកព្រោះមានភារកិច្ចផ្ទាល់ខ្លួន ចូរអ្នកអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកណាម្នាក់ស្រេចតែអ្នកចុះ ចូរអ្នកអង្វរសូមខមាទោសពីអស់ឡោះហ្វ័រឲ្យពួកគេផង ។ អស់ឡោះហ្វ័រទ្រង់អភ័យទោស ព្រះអង្គមានព្រះករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៦២

1. وَ عَنْهُ، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "فَإِذَا اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأَذَنْ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ"، قَالَ: نَزَلَتْ فِي حَنْظَلَةَ بْنِ أَبِي عِيَّاشٍ وَ ذَلِكَ أَنَّهُ نَزَّحَ فِي اللَّيْلَةِ الَّتِي فِي صَبِيحَتِهَا حَرْبٌ أُحْدٍ، فَاسْتَأْذَنَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنْ يُقِيمَ عِنْدَ أَهْلِهِ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ هَذِهِ الْآيَةَ "فَأَذَنْ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ"، فَأَقَامَ عِنْدَ أَهْلِهِ، ثُمَّ أَصْبَحَ وَ هُوَ جُنُبٌ، فَخَضَرَ الْقِتَالُ، وَ اسْتُشْهِدَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «رَأَيْتُ الْمَلَائِكَةَ تَغْسِلُ حَنْظَلَةَ بِمَاءِ الْمُرْنِ فِي صَحَائِفِ فِضَّةٍ، بَيْنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ» فَكَانَ يُسَمَّى غَسِيلَ الْمَلَائِكَةِ. (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٠٣، تفسير القمي ١١٠: ٢).

១. លោក (គឺអាលី ប៊ិន អ៊ីបរហ្វឹម) បានថ្លែងអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ័រ *تعالى [២៤:៦២] ពេលពួកគេសូមអនុញ្ញាតពីអ្នកព្រោះមានភារកិច្ចផ្ទាល់ខ្លួន ចូរអ្នកអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកណាម្នាក់ស្រេចតែអ្នកចុះ* ថា៖ "អាយ៉ាស៊ុនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពី ហ្វាន់ស្ត្រឡាស៊ុ ប៊ិន អាច្វី អ៊ែយ៉ាស៊ុ ។ គាត់បានរៀបការក្នុងពេលយប់មុនច្បាំង ។ រីស៊ីលុលឡោះហ្វ័រ *عليه* បានអនុញ្ញាតឲ្យលោកនៅជាមួយគ្រួសារលោក ។ ដូច្នោះអស់ឡោះហ្វ័របានបើកឲ្យដឹងថា៖ *[២៤:៦២] ចូរអ្នកអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកណាម្នាក់ស្រេចតែអ្នកចុះ* ។ លោកក៏បាននៅជាមួយគ្រួសារលោក ។ ព្រឹកឡើងលោកត្រូវធ្វើស្មានពិធីធំ (جنب) តែលោកបានទៅចូលរួមក្នុងសមរក្សមិលើយបានទទួលទុក្ករកម្ម ។ រីស៊ីលុលឡោះហ្វ័រ *عليه* មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ *عليه* បានឃើញបណ្តាទេវតាដូចទឹកឲ្យហ្វាន់ស្ត្រឡាស៊ុដោយទឹកពពកលើកម្រាលប្រាក់ ត្រង់ចន្លោះមេឃនិងដី ។" គេក៏បានដាក់ឈ្មោះលោកថា៖ "ដូតដោយទេវតា ។" (تفسير القمي 2: 110)

لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣١﴾

៦៣. ចូរពួកអ្នកកុំចាត់ទុកការហៅរបស់ព្រះសាសនទូត ដូចការហៅគ្នារបស់ពួកអ្នកដែរនោះឡើយ ។ អស់ឡោះហ្វ័រទ្រង់ញាណជនណាក្នុងចំណោមពួកអ្នកដែលលួចដកខ្លួនថយ ។ ដូច្នោះ ចូរឲ្យនរូជនណាដែលជំទាស់បញ្ហាគេនោះ (គឺព្រះសាសនទូត) ប្រយ័ត្នខ្លួន ក្រែងលោគ្រោះកាចនឹងកើតមានដល់ពួកគេ ឬទណ្ឌកម្មដ៏ឈឺចាប់ធ្លាក់មកលើពួកគេ ។

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا وَاللَّهُ بِكُلِّ

شَيْءٌ عَلِيمٌ ﴿١١﴾

៦៤. ចូរដឹងឲ្យច្បាស់ថា ការពិតអ្វីៗដែលមាននៅលើមេឃទាំងឡាយនិងផែនដីពាក្យសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណច្បាស់ថាពួកអ្នកនៅក្នុងសភាពណាខ្លះ ។ ថ្ងៃដែលពួកគេរលត្រឡប់ទៅព្រះអង្គវិញ ព្រះអង្គនឹងឲ្យពួកគេដឹងអំពើដែលពួកគេបានសាង ។ អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៦៣-៦៤

1. وَ عَنْهُ، قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ: عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا" قَالَ: «يَقُولُ: لَا تَقُولُوا يَا مُحَمَّدُ، وَلَا يَا أَبَا الْقَاسِمِ، وَ لَكِنْ قُولُوا: يَا نَبِيَّ اللَّهِ، وَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ اللَّهُ: "فَلْيُخَدِّرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ" أَيُّ يَخْصُونَ أَمْرَهُ "أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ"». (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٠٤، تفسير القمِّي ١١٠: ٢).

១. អាស៊ី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ្គីម បានថ្លែងថា នៅក្នុងសេចក្តីរាយការណ៍របស់ អាហ្វិ អាល់-យ៉ាវូដូ ដែលទទួលបានមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្តូហ្គារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ **[២៤:៦៣] ចូរពួកអ្នកកុំចាត់ទុកការហៅរបស់ព្រះសាស្តាដូចការហៅគ្នារបស់ពួកអ្នកដែរនោះឡើយ** ថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរពួកអ្នកកុំថា "មូហាំម៉ាដូអឺយ" ឬ "អាហ្វិ អាល់-ក្លីស៊ីមអឺយ" ឡើយ តែចូរថា "ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه អល់ឡោះហ្ន៎អឺយ" ឬ "រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه អឺយ" វិញ ។" អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ "**[២៤:៦៣] ចូរឲ្យនូវជនណាដែលជំទាស់បញ្ហាគេនោះប្រយ័ត្នខ្លួន** ពោលគឺ ល្មើសបង្គាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه ក្រែងលោគគ្រោះកាចនឹងកើត មានដល់ពួកគេ ឬទណ្ឌកម្មដ៏ឈឺចាប់ធ្លាក់មកលើពួកគេ ។"

(تفسير القمِّي 2: 110)

2. سَهْلٌ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْحَمِيدِ عَنْ يُونُسَ عَنْ عَبْدِ الْأَعْلَى قَالَ سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ "فَلْيُخَدِّرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ" قَالَ فِتْنَةٌ فِي دِينِهِ أَوْ جِرَاحَةٌ لَا يَأْجُرُهُ اللَّهُ عَلَيْهَا. (الكافي , الجزء ٨ , الصفحة ٢٢٣)

២. សាស៊ីល បានតំណាលតមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាប៊ុល ហ្វាមីដូ ដែលបានថ្លែងតមកពី យូនុស ដែលបានថ្លែងតមកពី អាប៊ុល អាគ្តូ ដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាប៊ុល ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ **[២៤:៦៣] ចូរឲ្យនូវជនណាដែលជំទាស់បញ្ហាគេនោះប្រយ័ត្នខ្លួន** ក្រែងលោគគ្រោះកាចនឹងកើតមានដល់ពួកគេ ឬទណ្ឌកម្មដ៏ឈឺចាប់ធ្លាក់មកលើពួកគេ ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នេះគឺការប្រទូសប្រឆាំងគ្នា(فتنة)នៅក្នុងសាសនារបស់ព្រះអង្គ ឬការខូចខាត ។ អល់ឡោះហ្ន៎មិនឲ្យរង្វាន់អំពីអ្វីទាំងនេះទេ ។" (الكافي 8: 223 / 281)

3. عَنْهُ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ عَنْ حَسَّانَ عَنْ أَبِي عَلِيٍّ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) يَقُولُ لَا تَذْكُرُوا سِرَّنَا بِخِلَافِ عَلَانِيَتِنَا وَ لَا عَلَانِيَتَنَا بِخِلَافِ سِرَّنَا حَسْبُكُمْ أَنْ تَقُولُوا مَا نَقُولُ وَ تَصْمُتُوا عَمَّا نَصْمُتُ إِنَّكُمْ قَدْ رَأَيْتُمْ أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ لَمْ يَجْعَلْ

لَا أَحَدٍ مِنَ النَّاسِ فِي خِلَافِنَا خَيْرًا إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ "فَلْيَخَذِرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ".
(الكافي , الجزء ٨ , الصفحة ٨٧)

៣. រាយការណ៍ដោយលោក ដែលបានទទួលមកពី អាស៊ីម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ ដែលបានទទួលមកពី អុលី ប៊ិន ហ្គាកាំ ដែលបានទទួលមកពី អាហ្វិ អុលី ដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានឮអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គាំ មានវចនៈថា៖ "ចូរអស់លោកកុំបើកអាថ៌កំបាំងយើង ^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} និងចូរកុំផ្សាយរឿងអាថ៌កំបាំងយើង ^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} ។ អស់លោកគ្រប់រូបគប្បីនិយាយតែអ្វីដែលយើង ^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} និយាយនោះគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ ចូរអស់លោកកុំនិយាយអំពីអ្វីដែលយើង ^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} រក្សាអាថ៌កំបាំងនោះ ។ អស់លោកឃើញស្រាប់ហើយថា អស់ឡោះហ្គាំ ^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} មិនដែលទុកអ្នកណាមួយក្នុងចំណោមមនុស្សដែលប្រទូសប្រនាំងយើង ^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} នោះ ជាមនុស្សល្អឡើយ ។ អស់ឡោះហ្គាំ ^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} មានព្រះបន្ទូលថា៖ "[២៤:៦៣] ចូរឲ្យនូវជនណាដែលជំទាស់បញ្ហា គេនោះប្រយ័ត្នខ្លួន ក្រែងលោគ្រោះកាចនឹងកើតមានដល់ពួកគេ ឬទណ្ឌកម្មដ៏ឈឺចាប់ធ្លាក់មកលើពួកគេ ។" (51 / 87 : 8 الكافي)

27/09/2016

ពាក្យរាយ

-អ្នកណាធ្វើនមស្ការតែមិនដាក់ទាន(ស្វាកាត់)ទេ អ្នកនោះមិនបានធ្វើនមស្ការទេ [២៤:៥៦-៥៨]50